ئابدۇلئەھەد ئەمىر قۇتلۇق

ئەرەب يېزىقىنى ئۆلچەملىك ئوقۇش قائىدىسى

تەجۋىد

شىنجاڭ خەلق نەشرىياتى

قَاعِدَةُ بَغْدَادِيَّة مَعَ جُزْءِ عَمَّ
وَعِلْمُ التَّجْوِيْدِ

ئەرەب يېزىقىنى ئۆلچەملىك ئوقۇمىغاندا...

1. ئەگەر «اَلْحَمْدُ» سۆزنى ئەسلى تەلەپپۇزى بويىچە ئوقۇغاندا تەرجىمىسى «بارلىق ماختاش» دېگەن بولىدۇ. ئەمما، «ھ» بىلەن «اَلْهَمْدُ» دەپ ئوقۇغاندا تەرجىمىسى «ئوتنىڭ قىزىلىقىنىڭ پەسىيىشى» دېگەن خاتا مەنا چىقىدۇ.

2. «اَلرَّحِيْمِ» دېگەن سۆزنى ئەسلى تەلەپپۇزى بويىچە ئوقۇغاندا تەرجىمىسى «كۆيۈمچان» دېگەن بولىدۇ. «ھ» بىلەن «اَلرَّهِيْمِ» دەپ ئوقۇغاندا تەرجىمىسى «سىم ــ سىم يامغۇر» دېگەن خاتا مەنا چىقىدۇ.

3. «نَعْبُدُ» دېگەن سۆزنى ئەسلى تەلەپپۇزى بويىچە ئوقۇغاندا تەرجىمىسى «ئىبادەت قىلىمىز» دېگەن بولىدۇ.

ھەمزە بىلەن «نَأْبُدُ» دەپ ئوقۇغاندا تەرجىمىسى «ئورنىمىزدا مەڭگۈ تۇرىمىز» دېگەن خاتا مەنا چىقىدۇ.

4. «وَلَاالضَّآلِّيْنَ» دېگەن سۆز ئەسلى تەلەپپۇزى بويىچە ئوقۇغاندا تەرجىمىسى «بىزنى ئازغۇنلار قاتارىدىن قىلمىغىن» دېگەن بولىدۇ.

«د» بىلەن «وَلَاالدَّآلِّيْنَ» دەپ ئوقۇغاندا تەرجىمىسى «يول كۆرسەتكۈچىلەردىن قىلمىغىن» دېگەن خاتا مەنا چىقىدۇ.

«ظ» بىلەن «وَلَاالظَّآلِّيْنَ» دەپ ئوقۇغاندا، تەرجىمىسى «سايىدا تۇرغۇچىلار قاتارىدىن قىلمىغىن» دېگەن خاتا مەنا چىقىدۇ.

ISBN 7-228-06509-3
H.222(维文) 定价:12.00元

تاليف: عبدالأحد بن أمير بن قتلغ

قَاعِدَةُ بَغْدَادِيَّة مَعَ جُزْءِ عَمَّ

وَعِلْمُ التَّجْوِيْدِ

دار النشر الشعبية بشنجانغ

ئابدۇلئەھەد ئەسرقۇتلۇق

ئەرەب يېزىقىنى ئۆلچەملىك ئوقۇش قائىدىسى — تەجۋىد

شىنجاڭ خەلق نەشرىياتى

图书在版编目（CIP）数据
阿拉伯语识字手册/阿布来提·艾米尔编著
—乌鲁木齐：新疆人民出版社，2001.7
ISBN 7-228-06509-3

Ⅰ.阿… Ⅱ.①阿…Ⅲ.阿拉伯语—文字—手册
Ⅳ.H372-62

中国版本图书馆 CIP 数据核字（2001）第 037198 号

责任编辑：阿布力米提·依明
封面设计：玉苏甫江·达吾提

阿拉伯语识字手册（维吾尔文）

阿布来提。艾米尔 编著

新疆人民出版社出版
（乌鲁木齐市解放南路 348 号 邮政编码：830001）
新疆新华书店发行
同心电脑服务中心排版
新疆工人时报印刷厂印刷
850×1168 毫米 32 开本 4.75 印张
2001 年 7 月第 1 版 2005 年 6 月第 2 次印刷
印数：1 — 8000

ISBN 7-228-06509-3/H.222 定价：7.00 元

مۇندەرىجە

كىرىش سۆز...1

ئەرەب تىلى ئېلىپبەسى...1

تاۋۇش بەلگىلىرى...5

1. زەبەر «ـَ»...5

2. زىر «ـِ»...5

3. پىچ «ـُ»...5

4. جۈپ زەبەر«ـً»...9

5. جۈپ زىر «ـٍ»..9

6. جۈپ پىچ «ـٌ»..9

7. تەشدىد «ـّ»...11

8. ساكىن «ـْ»...12

9. سوزۇش بەلگىسى «ـٓ»..14

قوشۇمچە بىر قىسىم قائىدىلەر...................................14

ئەسكەرتىش:...18

ئومۇمىي تەكرار..21

تەجۋىد توغرىسىدا...97

1. ساكىنلىق نۇن ۋە تەنۋىنىنىڭ ھۆكۈمى.......................102

2. ساكىنلىق «م» نىڭ ھۆكۈمى....................................108

3. تەشدىدلىك «م» ۋە تەشدىدلىك «ن» نىڭ ھۆكۈمى......109

4. پېئىلنىڭ تەركىبىدە كەلگەن ساكىنلىق «لْ» نىڭ بايانى.........110

5. اَلْمَدُّ (سوزۇپ ئوقۇش)............111
6. سۈرىنىڭ بېشىدا كېلىدىغان يەككە ھەرپلەر............119
7. رۆم ۋە ئىشمام............122
8. قَلْقَلَة (قايتۇرما قىلىش)............124
9. جاراڭلىق ھەرپلەرنى قاتتىق ئوقۇش دەرىجىسى............125
10. ئوخشىشىش، يېقىنلىشىش، ياندىشىش، يىراقلىشىشلارنىڭ ھۆكۈمى............126
11. ئۈلانما ھەمزە............131
12. ئەرەب تىلىدىكى ھەرپلەرنىڭ سۈپەتلىرى............135
13. باشلاش ۋە توختاش توغرىسىدا............138
14. ئايەتلەرنىڭ تۈرلەرگە بۆلۈنىشى............139

كىرىش سۆز

ئەسسالامۇ ئەلەيكۇم، ھۆرمەتلىك ئوقۇرمەن. قولىڭىزدىكى بۇ كىتاب، بىر يۈرۈش بەش كىتابنىڭ بىرىنچىسى بولۇپ، بۇ كىتابتا ئەرەب تىلى ئېلىپبەسى، تاۋۇش بەلگىلىرى، تەجۋىيد قائىدىلىرى تەپسىلىي چۈشەندۈرۈلگەن. شۇڭا، بۇ كىتاب ئەرەب يېزىقىنى ئوقۇش، تەلەپپۇز قىلىش ئارزۇيىڭىزنى تولۇق قاندۇرالايدۇ.

ئىككىنچىسى «ئەرەب تىلى دەرسلىكى (دُرُوْسُ اللُّغَة الْعَرَبِيَّة لِغَيْرِ النَّاطِقِيْنَ بِهَا)» ناملىق ئۈچ قىسىملىق كىتاب بولۇپ، ئۇ رەسىمگە قاراپ خەت تونۇش، تېكىست، جۈملە تۈزۈش مەشىقى، ئوقۇش — يېزىش مەشىقى، سۆزلۈك، گىرامماتىكا قائىدىلىرىدىن تەركىب تاپقان بولۇپ، قىسقا ۋاقىت ئىچىدە سۆزلىشىش، ئەسەر تەرجىمە قىلىشنى ئۆگىنىۋالغىلى بولىدۇ.

ئۈچىنچىسى ئەرەب تىلى گىرامماتىكىسى (ئۈچ قىسىملىق) بىرىنچى قىسىم: سۆزلەرنىڭ تۈرلەرگە بۆلۈنۈشى (صرف ئەرەبچە — ئۇيغۇرچە سېلىشتۇرما)، پېئىللارنىڭ تۈرلىنىشى (معزى ئەرەبچە — ئۇيغۇرچە سېلىشتۇرما)، تاۋۇش بەلگىلىرى (حركات ئەرەبچە — ئۇيغۇرچە سېلىشتۇرما)، ئەرەب تىلى گىرامماتىكىسىدىكى ئاساسىي ئامىللار (تركيب عوامل ئەرەبچە — ئۇيغۇرچە سېلىشتۇرما)، ئەرەب تىلى گىرامماتىكىسى ھەققىدە قىسقىچە بايان (ضريرى ئەرەبچە — ئۇيغۇرچە سېلىشتۇرما) ۋە ئۇيغۇر تىلى گىرامماتىكا ئاتالغۇلىرى سېلىشتۇرمىسى قاتارلىقلاردىن تەركىب تاپقان.

ئىككىنچى قىسىم: (شَرْحُ هِدَايَةِ النَّحْوِ ئەرەبچە — ئۇيغۇرچە سېلىشتۇرما)، ئەرەب تىلى گىراماتىكىسىنىڭ قىسقارتىلمىسى (متن الأجرومي ص شرح متن الأجرومي)، بىر قىسىم ئىسىمنى زىر قىلغۇچى ئامىللار (بقية حروف الجر) قاتارلىق مەزمۇنلار بايان قىلىنغان.

ئۈچىنچى قىسىم: (شَرْحُ كَافِيَةِ ئەرەبچە — ئۇيغۇرچە سېلىشتۇرما)، ئەرەب تىلى گىراماتىكىسىدىكى يىگانە گۆھەر (الفرائد اللؤلئية في القواعد النحوية ئەرەبچە — ئۇيغۇرچە سوئال جاۋاب) قاتارلىق مەزمۇنلاردىن تۈزۈلگەن.

تۆتىنچىسى: قىسقىچە ئەرەب تىلى ئىستىلىستىكىسى» (تَلْخِيصُ) ناملىق كىتاب بولۇپ، ئۇ عِلْمُ الْمَعَانِي، عِلْمُ الْبَيَانِ، عِلْمُ الْبَدِيعِ قاتارلىق مەزمۇنلار بايان قىلىنغان.

بۇ بىر يۈرۈش كىتابلار ھازىرقى زامان ئەرەب تىلى ۋە كلاسسىك ئەرەب تىلىنى ئۆگەنگۈچىلەر ئۈچۈن ياخشى دەرسلىك ماتېرىيالى بولالايدۇ. ئۆگەنگۈچىلەرنىڭ يۇقىرىقى كىتابلارنىڭ ياردىمىدە ئەرەب تىلى ئاساسىي بىلىملىرىنى تېز سۈرئەتتە پىششىق ئۆگىنىۋېلىشىغا تىلەكداشلىق بىلدۈرىمەن ھەمدە كىتابتا سەۋەنلىك بايقالسا، تەنقىدىي تەكلىپ بېرىشلىرىنى قارشى ئالىمەن.

ئابدۇلئەھەد ئەمىر قۇتلۇق

2005- يىلى 5 - ئاي

ئەرەب تىلى ئېلىپبەسى

ا ئەلىف	ب بائ	ت تائ	ث سائ	ج جىم
ح هائ	خ خائ	د دال	ذ زال	ر رائ
ز زائ	س سىن	ش شىن	ص سۇاد	ض زۇاد
ط تۇائ	ظ زۇائ	ع ئەين	غ غەين	ف فائ
ق قاف	ك كاف	ل لام	م مىم	ن نۇن
و ۋاۋ	ھ هائ	لا لام ئەلىف	ء ھەمزە	ي يائ

ئەسكەرتىش:

تۆۋەندىكى «ث ح ذ ص ض ط ظ ع» قاتارلىق سەككىز ھەرپ ئەرەب تىلىغا خاس ھەرپلەر بولۇپ، ئۇنى ئۇيغۇر يېزىقىدا ئەينەن ئىپادىلەش مۇمكىن ئەمەس. شۇڭا، بۇ ھەرپلەرنى كىتاب ئاخىرىدىكى تەجۋىد (ئۆلچەملىك تەلەپپۇز قىلىش) قائىدىسىنى ئۆگىنىش بىلەن بىرگە، مۇناسىۋەتلىك ئۈنئالغۇ لېنتىلىرىدىن پايدىلىنىپ ئۆگىنىش كېرەك.

تۆۋەندىكىلەرنى ئوقۇپ يېزىڭلار

ا ب ت ث ج ح خ د ذ ر ز

س ش ص ض ط ظ ع غ ف

ق ك ل م ن و ه لا ء ي .

ھەرپلەرنىڭ تۆۋەندىكى شەكىللىرىنى يېزىپ تەكرارلاڭلار

تەرتىپ	باش	ئوتتۇرا	ئاياغ	يالغۇز
1	اا	ئو	ـا ا	اء
2	بـ	ـبـ	ـب	ب
3	تـ	ـتـ	ـت ـة	ة
4	ثـ	ـثـ	ـث	ث
5	جـ	ـجـ	ـج	ج
6	حـ	ـحـ	ـح	ح
7	خـ	ـخـ	ـخ	خ
8	د	ـد	ـد	د
9	ذ	ـذ	ـذ	ذ
10	ر	ـر	ـر	ر
11	ز	ـز	ـز	ز
12	سـ	ـسـ	ـس	س
13	شـ	ـشـ	ـش	ش

14	صـ	ـصـ	ـص	ص
15	ضـ	ـضـ	ـض	ض
16	ط	ـطـ	ـط	ط
17	ظ	ـظـ	ـظ	ظ
18	عـ	ـعـ	ـع	ع
19	غـ	ـغـ	ـغ	غ
20	فـ	ـفـ	ـف	ف
21	قـ	ـقـ	ـق	ق
22	كـ	ـكـ	ـك	ك
23	لـ	ـلـ	ـل	ل
24	مـ	ـمـ	ـم	م
25	نـ	ـنـ	ـن	ن
26	و		ـو	و
27	هـ	ـهـ	ـه	ه
28	يـ	ـيـ	ـي	ي

تاۋۇش بەلگىلىرى

ئەرەب يېزىقىدا ئاساسلىق توققۇز خىل تاۋۇش بەلگىسى بار بولۇپ، تۆۋەندە ئۇلارنى بىر - بىرلەپ چۈشەندۈرىمىز.

1. زەبەر «ـَـ»

بۇ بەلگە ھەرپلەرنىڭ ئۈستىگە قويۇلىدۇ. زەبەر قويۇلغان ھەرپلەرنىڭ ئەسلى تاۋۇشىغا ئۇيغۇر تىلىدىكى «ئە» تاۋۇشى قوشۇپ ئوقۇلىدۇ.

2. زىر «ـِـ»

بۇ بەلگە ھەرپلەرنىڭ ئاستىغا قويۇلىدۇ. ئادەتتە زىر قويۇلغان ھەرپلەرنىڭ ئەسلى تاۋۇشىغا ئۇيغۇر تىلىدىكى «ئى» تاۋۇشى قوشۇپ ئوقۇلىدۇ.

3. پىچ «ـُـ»

بۇ بەلگە ھەرپلەرنىڭ ئۈستىگە قويۇلىدۇ. ئادەتتە پىچ قويۇلغان ھەرپلەرنىڭ ئەسلى تاۋۇشىغا ئۇيغۇر تىلىدىكى «ئۇ» تاۋۇشى قوشۇپ ئوقۇلىدۇ.

تۆۋەندىكىلەرنى ئوقۇپ يېزىڭلار

اَ اِ اُ بَ بِ بُ تَ تِ تُ

ئە ئى ئۇ به بى بۇ ته تى تۇ

ثَ ثِ ثُ جَ جِ جُ حَ حِ حُ

سه سى سۇ جه جى جۇ هه هى هۇ

خَ خِ خُ دَ دِ دُ ذَ ذِ ذُ رَ رِ رُ

خه خى خۇ ده دى دۇ زه زى زۇ ره رى رۇ

زَ زِ زُ سَ سِ سُ شَ شِ شُ

زه زى زۇ سه سى سۇ شه شى شۇ

صَ صِ صُ ضَ ضِ ضُ طَ طِ طُ

سه سى سۇ زه زى زۇ ته تى تۇ

ظَ ظِ ظُ عَ عِ عُ غَ غِ غُ

زە زى زۇ ئە ئى ئۇ غە غى غۇ

فَ فِ فُ قَ قِ قُ كَ كِ كُ

فە فى فۇ قە قى قۇ كە كى كۇ

لَ لِ لُ مَ مِ مُ نَ نِ نُ وَ وِ وُ

لە لى لۇ مە مى مۇ نە نى نۇ ۋە ۋى ۋۇ

هَ هِ هُ لَا ءَ ءِ ءُ يَ يِ يُ

هە هى هۇ لام ئەلىف ئە ئى ئۇ يە يى يۇ

تۆۋەندىكى ھەرپلەرنى قوشۇپ ئوقۇپ يېزىڭلار

ضَـ + ـرَ + ـبَ = ضَرَبَ (زەرەبە)

قُـ + ـتِـ + ـلَ = قُتِلَ (قۇتىلە)

حَـ + ـسُـ + ـنَ = حَسُنَ (ھەسۇنە)

فَـ + ـعَـ + ـلَ = فَعَلَ (فەئەلە)

مَـ + ـنَـ + ـعَ = مَنَعَ (مەنەئە)

وَ + عَـ + ـدَ = وَعَدَ (ۋەئەدە)

طَ + ـلَـ + ـبَ = طَلَبَ (تەلەبە)

جَـ + ـمَـ + ـلَ = جَمَلَ (جەمەلە)

قَـ + ـصَـ + ـبَ = قَصَبَ (قەسەبە)

خَـ + ـتَـ + ـمَ = خَتَمَ (خەتەمە)

بَـ + ـصَـ + ـرَ = بَصَرَ (بەسەرە)

سَـ + ـبَـ + ـقَ = سَبَقَ (سەبەقە)

بَـ + ـگَـ + ـرَ = بَگَرَ (بەكەرە)

دَ + خَـ + ـلَ = دَخَلَ (دەخەلە)

نَـ + ـظَـ + ـرَ = نَظَرَ (نەزەرە)

كَـ + ـتَـ + ـبَ = كَتَبَ (كەتەبە)

رَ + فَـ + ـعَ = رَفَعَ (رەفەئە)

4. جۈپ زەبەر «ـً»

بۇ بەلگە سۆزلەرنىڭ ئاخىرقى ھەرپىنىڭ ئۈستىگە قويۇلىدۇ. ئادەتتە جۈپ زەبەر قويۇلغان ھەرپلەرنىڭ ئەسلى تاۋۇشىغا ئۇيغۇر تىلىدىكى «ئەن» تاۋۇشى قوشۇپ ئوقۇلىدۇ.

جۈپ زەبەر «ت» ھەرپىنىڭ «ـة، ة» شەكىللىرى ۋە ھەمزە (ء) دىن باشقا ھەرپلەرگە دائىم بىر ئەلىف قوشۇپ يېزىلىدۇ.

5. جۈپ زىر «ـٍ»

بۇ بەلگە سۆزلەرنىڭ ئاخىرقى ھەرپىنىڭ ئاستىغا قويۇلىدۇ. ئادەتتە جۈپ زىر قويۇلغان ھەرپلەرنىڭ ئەسلى تاۋۇشىغا ئۇيغۇر تىلىدىكى «ئىن» تاۋۇشى قوشۇپ ئوقۇلىدۇ.

6. جۈپ پىچ «ـٌ»

بۇ بەلگە سۆزلەرنىڭ ئاخىرقى ھەرپىنىڭ ئۈستىگە قويۇلىدۇ. ئادەتتە جۈپ پىچ قويۇلغان ھەرپلەرنىڭ ئەسلى تاۋۇشىغا ئۇيغۇر تىلىدىكى «ئۇن» تاۋۇشى قوشۇپ ئوقۇلىدۇ.

أً إٍ أٌ بً بٍ بٌ تً تٍ تٌ

ئەن ئىن ئۇن بەن بىن بۇن تەن تىن تۇن

ثً ثٍ ثٌ جً جٍ جٌ حً حٍ حٌ

سەن سىن سۇن جەن جىن جۇن ھەن ھىن ھۇن

خً خٍ خٌ دً دٍ دٌ ذً ذٍ ذٌ رً رٍ رٌ

خەن خىن خۇن دەن دىن دۇن زەن زىن زۇن رەن رىن رۇن

زً زٍ زٌ سً سٍ سٌ شً شٍ شٌ

زەن زىن زۇن سەن سىن سۇن شەن شىن شۇن

صً صٍ صٌ ضً ضٍ ضٌ طً طٍ طٌ

سەن سىن سۇن زەن زىن زۇن تەن تىن تۇن

ظً ظٍ ظٌ عً عٍ عٌ غً غٍ غٌ

زەن زىن زۇن ئەن ئىن ئۇن غەن غىن غۇن

فً فٍ فٌ قً قٍ قٌ كً كٍ كٌ

فەن فىن فۇن قەن قىن قۇن كەن كىن كۇن

لً لٍ لٌ مً مٍ مٌ نً نٍ نٌ

لەن لىن لۇن مەن مىن مۇن نەن نىن نۇن

وً وٍ وٌ هً هٍ هٌ لَاءَ يً يٍ يٌ

ۋەن ۋىن ۋۇن ھەن ھىن ھۇن لائە يەن يىن يۇن

7. تەشدىد «ـّـ»

بۇ بەلگە ھەرپلەرنىڭ ئۈستىگە قويۇلىدۇ. تەشدىد قويۇلغان ھەرپ بىرلا ۋاقىتتا ئىككى قېتىم ئوقۇلىدۇ. بىرىنچى قېتىم ئوقۇلۇشى ساكىن بار ۋاقىتتىكىدەك، ئىككىنچى قېتىم ئوقۇلۇشى تەشدىد قويۇلغان ھەرپنىڭ ئاستى - ئۈستىدىكى بەلگە بىلەن مۇناسىۋەتلىك بولۇپ، زەبەر بولسا زەبەرلىك، زىر بولسا زىرلىق، پىچ بولسا پىچلىق ئوقۇلىدۇ.

مەسىلەن:

اَلَّا بَلَّا تَلَّا ثَلَّا جَلَّا حَلَّا خَلَّا

ئەللا بەللا تەللا سەللا جەللا ھەللا خەللا

دَلَّا ذَلَّا رَلَّا زَلَّا سَلَّا شَلَّا صَلَّا

دەللا زەللا رەللا زەللا سەللا شەللا سەللا

ضَلَّا طَلَّا ظَلَّا عَلَّا غَلَّا

زەللا تەللا زەللا ئەللا غەللا

فَلَّا قَلَّا كَلَّا لَلَّا مَلَّا نَلَّا وَلَّا

فەللا قەللا كەللا لەللا مەللا نەللا ۋەللا

هَلَّا لَاءَ يَلَّا

ھەللا لائە يەللا

8. ساكىن «ـْـ»

بۇ بەلگە ھەرپلەرنىڭ ئۈستىگە قويۇلىدۇ. ساكىن قويۇلغان ھەرپلەر ئالدىنقى بوغۇمغا قوشۇپ ئوقۇلىدۇ.

مەسىلەن، بَلْ (بەل)، صُمْ (سۇم)، قُلْ (قۇل)، عِدْ (ئىد)، قِفْ (قىف)، خَفْ (خەف)، هَبْ (هەب)، مِنْ (مىن)، اَوْ (ئەۋ)، كُنْ (كۇن)، خُذْ (خۇز)، اَلَمْ (ئەلەم)، عَنْ (ئەن)، سَلْ (سەل).

تۆۋەندىكىلەرنى ئوقۇپ يېزىڭلار

اِنِّيْ بِنِّيْ تِنِّيْ ثِنِّيْ جِنِّيْ حِنِّيْ

ئننني بننني تننني سننني جننني هننني

خِنِّيْ دِنِّيْ ذِنِّيْ رِنِّيْ زِنِّيْ سِنِّيْ

خننني دننني زننني رننني زننني سننني

شِنِّيْ صِنِّيْ ضِنِّيْ طِنِّيْ ظِنِّيْ عِنِّيْ

شننني سنن ي زننني تننني زننني ئننني

غِنِّيْ فِنِّيْ قِنِّيْ كِنِّيْ لِنِّيْ مِنِّيْ

غننني فننني قننني كننني لننني مننني

نِنِّيْ وِنِّيْ هِنِّيْ لَاٗءَ يِنِّيْ

نىننىي ۋىننىي ھىننىي لائە يىننىي

9. سوزۇش بەلگىسى «ـٓ»

سوزۇش بەلگىسى ئەرەبچىدە «مەد» دەپ ئاتىلىدۇ. بۇ بەلگە سوزۇپ ئوقۇلىدىغان ھەرپلەرنىڭ ئۈستىگە قويۇلىدۇ. مەد قويۇلغان ھەرپلەر ئادەتتىكىدىن بىر ياكى بىر نەچچە ھەسسە سوزۇپ ئوقۇلىدۇ. مەسىلەن:

خَآئِفُوْنَ، قَآئِمُوْنَ، ضَآلِّيْنَ، طَآئِعِيْنَ، وَمَاتَشَآءُوْنَ اِلاَّ اَنْ يَشَآءَ اللهُ

قوشۇمچە بىر قىسىم قائىدىلەر

1. ھەرپ ئۈستىگە قويۇلىدىغان ئەلىف «ـٰ»

ئەرەب يېزىقىدا ھەرپلەر ئۈستىگە قويۇلىدىغان بىر خىل ئەلىف بار بولۇپ، تىك ئەلىف دەپمۇ ئاتىلىدۇ. بۇ ئەلىف قويۇلغان ھەرپلەرنىڭ ئەسلى تاۋۇشىغا ئۇيغۇر يېزىقىدىكى ئاخىرقى «ـا» تەلەپپۇزى قوشۇپ ئوقۇلىدۇ. مەسىلەن، اٰمَنْتُ (ئامەنتۇ)، وَاللهُ (ۋەللاھۇ)، ذٰلِكَ (زالىكە)، صٰلِحٰتُ (سالىھاتۇ)، اٰنَ (ئانە) قاتارلىقلار.

2. تىك زىر «ـٖ»

بۇ بەلگە ھەرپلەرنىڭ ئاستىغا قويۇلىدۇ ھەم ئۇيغۇر تىلىدىكى «ى» تەلەپپۇزى سوزۇپ قوشۇپ ئوقۇلىدۇ.
مەسىلەن: خَيْرِهٖ (خەيرىھى)، مَلٰئِكَتِهٖ (مەلەئىكەتىھى)، اِلَيْهِمْ (ئىلەيھىم) قاتارلىقلار.

3. ئەتۋىر پىچ «ـٗ»

بۇ بەلگە ئاساسەن سۆز ئاخىرىدا يالغۇز كەلگەن «ه، ە» قاتارلىق بىر قىسىم ھەرپلەر ئۈستىگە قويۇلىدۇ ۋە ئۇيغۇر يېزىقىدىكى «ۇ» تاۋۇشىغا ئوخشاش سوزۇپ ئوقۇلىدۇ.
مەسىلەن، سُبْحَانَهٗ (سۇبھانەھۇ)، عَبْدُهٗ (ئەبدۇھۇ).

4. «ي» ئورنىدا ئوقۇلىدىغان «ا»

سۆز ئاخىرىدا «ي» ساكىنلىق بولۇپ كەلسە، «يِ»نىڭ ئالدىدىكى ھەرپ زەبەرلىك ياكى تىك زەبەرلىك بولسا، بۇ ۋاقىتتا «ي» ھەرپى ساكىنلىق «ا» ئورنىدا ئوقۇلىدۇ.
مەسىلەن، حَتّٰى (ھەتتا)، اَعْلٰى (ئەئلا).

تۆۋەندىكىلەرنى ئوقۇپ يېزىڭلار

اَنَ اَوْنَ اُوْنَ آيْنَ اِيْنَ اٌنٌ بَانَ

ئانە ئەۋنە ئۇۋنە ئەينە ئىينە ئانۇن بانە

بَوْنَ بُوْنَ بَيْنَ بِيْنَ بَانٌ

بەۋنە بۇۋنە بەينە بىينە بانۇن

تۆۋەندىكىلەرنى ئوقۇپ يېزىڭلار

اَنَكُمْ اَيْنَكُمْ اِيْنَكُمْ اَوْنَكُمْ اُوْنَكُمْ

ئانەكۇم ئەينەكۇم ئىينەكۇم ئەۋنەكۇم ئۇۋنەكۇم

بَانَكُمْ بَيْنَكُمْ بِيْنَكُمْ بَوْنَكُمْ بُوْنَكُمْ

بانەكۇم بەينەكۇم بىينەكۇم بەۋنەكۇم بۇۋنەكۇم

تۆۋەندىكىلەرنى ئوقۇپ يېزىڭلار

اَاَنَّ بِيَنَّ تُوَنَّ ثَاَنَّ جِيَنَّ حُوَنَّ

ئەئەننە بىيەننە تۇۋەننە سەئەننە جىيەننە ھۇۋەننە

تۆۋەندىكىلەرنى ئوقۇپ يېزىڭلار

اَئُوًّا اَبُوًّا اَتُوًّا اَثُوًّا اَجُوًّا اَحُوًّا اَخُوًّا

ئەئۇەن ئەبۇەن ئەتۇەن ئەسۇەن ئەجۇەن ئەھۇەن ئەخۇەن

تۆۋەندىكىلەرنى ئوقۇپ يېزىڭلار

اِمِنًا بَآئِسًا تَابِعًا ثَابِتًا جَاهِلًا

ئامىنەن بائىسەن تابىئەن سابىتەن جاھىلەن

اٰمِنٌ بَآئِسٌ تَابِعٌ ثَابِتٌ جَامِعٌ

ئامىنۇن بائىسۇن تابىئۇن سابىتۇن جامىئۇن

ئەسكەرتىش:

يۇقىرىدا ئۆگىنىشنى تېزلىتىش مەقسىتىدە ئەرەب تىلىغا خاس بولغان «ث»، «ص» ھەرپلىرى «س» ھەرپى بىلەن؛ «ح» ھەرپى «ھ» ھەرپى بىلەن؛ «ض»، «ظ»، «ذ» ھەرپلىرى «ز» ھەرپى بىلەن؛ «ط» ھەرپى «ت» ھەرپى بىلەن؛ «ع» ھەرپى «ئە» ھەرپى بىلەن ئىپادىلەنگەن. لېكىن بۇلار ئەسلى تەلەپپۇزغا ئۇيغۇن ئەمەس. چۈنكى، بىرەر ھەرپنىڭ تەلەپپۇزىنىڭ ئۆزگىرىشى بىلەن بىر پۈتۈن مەنا ئۆزگىرىپ كېتىدۇ. مەسىلەن: «اَلْفَاتِحَةُ» سۈرىسىدە مۇنداق خاتالىقلار كېلىپ چىقىدۇ.

1. ئەگەر «اَلْحَمْدُ» سۆزىنى ئەسلى تەلەپپۇزى بويىچە ئوقۇغاندا تەرجىمىسى «بارلىق ماختاش» دېگەن بولىدۇ. ئەمما، «ھ» بىلەن «اَلْهَمْدُ» دەپ ئوقۇغاندا تەرجىمىسى «ئۇتنىڭ قىزىقلىقىنىڭ پەسىيىشى» دېگەن خاتا مەنا چىقىدۇ.

2. «رَبِّ الْعٰلَمِيْنَ» دېگەن سۆزنى ئەسلى تەلەپپۇزى بويىچە ئوقۇغاندا تەرجىمىسى «ئالەملەرنىڭ پەرۋەردىگارى» دېگەن بولىدۇ.

«ئـ» بىلەن «رَبِّ الْئٰلَمِيْنَ» دەپ ئوقۇغاندا تەرجىمىسى «ئازاب چەككۈچىلەرنىڭ پەرۋەردىگارى» دېگەن خاتا مەنا چىقىدۇ.

3. «اَلرَّحِيْمِ» دېگەن سۆزنى ئەسلى تەلەپپۇزى بويىچە ئوقۇغاندا تەرجىمىسى «كۆيۈمچان» دېگەن بولىدۇ. «هـ» بىلەن «اَلرَّهِيْمِ» دەپ ئوقۇغاندا تەرجىمىسى «سىم ـ سىم يامغۇر» دېگەن خاتا مەنا چىقىدۇ.

4. «نَعْبُدُ» دېگەن سۆزنى ئەسلى تەلەپپۇزى بويىچە ئوقۇغاندا تەرجىمىسى «ئىبادەت قىلىمىز» دېگەن بولىدۇ.

ھەمزە بىلەن «نَأْبُدُ» دەپ ئوقۇغاندا تەرجىمىسى «ئورنىمىزدا مەڭگۈ تۇرىمىز» دېگەن خاتا مەنا چىقىدۇ.

5. «وَلاَالضَّآلِّيْنَ» دېگەن سۆز ئەسلى تەلەپپۇزنى بويىچە ئوقۇغاندا تەرجىمىسى «بىزنى ئازغۇنلار قاتارىدىن قىلمىغىن» دېگەن بولىدۇ.

«د» بىلەن «وَلاَالدَّآلِّيْنَ» دەپ ئوقۇغاندا تەرجىمىسى «يول كۆرسەتكۈچىلەردىن قىلمىغىن» دېگەن خاتا مەنا چىقىدۇ.

«ظ» بىلەن «وَلاَالظَّآلِّيْنَ» دەپ ئوقۇغاندا، تەرجىمىسى «سايىدا تۇرغۇچىلار قاتارىدىن قىلمىغىن» دېگەن خاتا مەنا چىقىدۇ.

شۇنىڭ ئۈچۈن ئەرەب يېزىقىنى ئۆگەنگۈچىلەر ئاخىرقى «تەجۋىد» قىسمىنى ناھايىتى دىققەت بىلەن ئوقۇپ مەشىق قىلىش كېرەك.

ئومۇمىي تەكرار

ا ب ت ث ج ح خ د ذ ر ز

س ش ص ض ط ظ ع غ ف

ق ك ل م ن و ه لا ء ي ۞

قاعده بغداي ورتل القران ترتيلا

اَ بَ تَ ثَ جَ حَ خَ دَ ذَ رَ زَ

سَ شَ صَ ضَ طَ ظَ عَ غَ فَ

قَ كَ لَ مَ نَ وَ هَ لَا ءَ يَ

قاعده بغداي ورتل القران ترتيلا

اَ اِ اُ بَ بِ بُ تَ تِ تُ

ثَ ثِ ثُ جَ جِ جُ حَ حِ حُ

خَ خِ خُ دَ دِ دُ ذَ ذِ ذُ رَ رِ رُ

زَ زِ زُ سَ سِ سُ شَ شِ شُ

صَ صِ صُ ضَ ضِ ضُ طَ طِ طُ

ظَ ظِ ظُ عَ عِ عُ غَ غِ غُ

فَ فِ فُ قَ قِ قُ كَ كِ كُ

لَ لِ لُ مَ مِ مُ نَ نِ نُ وَ وِ وُ

هَ هِ هُ لَا ءَ ءِ ءُ يَ يِ يُ

اً اٍ اٌ بً بٍ بٌ تً تٍ تٌ

ثً ثٍ ثٌ جً جٍ جٌ حً حٍ حٌ

خً خٍ خٌ دً دٍ دٌ ذً ذٍ ذٌ رً رٍ رٌ

زً زٍ زٌ سً سٍ سٌ شً شٍ شٌ

صً صٍ صٌ ضً ضٍ ضٌ طً طٍ طٌ

ظً ظٍ ظٌ عً عٍ عٌ غً غٍ غٌ

فً فٍ فٌ قً قٍ قٌ كً كٍ كٌ

لً لٍ لٌ مً مٍ مٌ نً نٍ نٌ

وً وٍ وٌ هً هٍ هٌ لاَ ءَ يً يٍ يٌ

قاعده بغداي ورتل القران ترتيلا

اَلَّا بَلَّا تَلَّا ثَلَّا جَلَّا حَلَّا خَلَّا

دَلَّا ذَلَّا رَلَّا زَلَّا سَلَّا شَلَّا صَلَّا

ضَلَّا طَلَّا ظَلَّا عَلَّا غَلَّا

فَلَّا قَلَّا كَلَّا لَلَّا مَلَّا نَلَّا وَلَّا

هَلَّا لَاءَ يَلَّا ۞ قاعده بغداي ورتل القران ترتيلا

اِنِّيْ بِنِّيْ تِنِّيْ ثِنِّيْ جِنِّيْ حِنِّيْ

خِنّيْ دِنّيْ ذِنّيْ رِنّيْ زِنّيْ سِنّيْ

شِنّيْ صِنّيْ ضِنّيْ طِنّيْ ظِنّيْ عِنّيْ

غِنّيْ فِنّيْ قِنّيْ كِنّيْ لِنّيْ مِنّيْ

نِنّيْ وِنّيْ هِنّيْ لَا ءِ يِنّيْ ۞

قاعده بغدادي — ورتل القرآن ترتيلا

اٰنَ اَوْنَ اُوْنَ اَيْنَ اِيْنَ اٰنُ بَانَ

بَوْنَ بُوْنَ بَيْنَ بِيْنَ بَانُ تَانَ تَوْنَ

تُوْنَ تَيْنَ تِيْنَ تَانُ ثَانَ ثَوْنَ ثُوْنَ

ثَيْنَ ثِيْنَ ثَانُ جَانَ جَوْنَ جُوْنَ

جَيْنَ جِيْنَ جَانُ حَانَ حَوْنَ حُوْنَ

حَيْنَ حِيْنَ حَانُ خَانَ خَوْنَ خُوْنَ

خَيْنَ خِيْنَ خَانُ دَانَ دَوْنَ دُوْنَ

دَيْنَ دِيْنَ دَانُ ذَانَ ذَوْنَ ذُوْنَ

ذَيْنَ ذِيْنَ ذَانُ رَانَ رَوْنَ رُوْنَ رَيْنَ

زِيْنَ زَيْنَ زُوْنَ زَوْنَ زَانَ رَانٌ رِيْنَ

سِيْنَ سَيْنَ سُوْنَ سَوْنَ سَانَ زَانٌ

شِيْنَ شَيْنَ شُوْنَ شَوْنَ شَانَ سَانٌ

صِيْنَ صَيْنَ صُوْنَ صَوْنَ صَانَ شَانٌ

ضِيْنَ ضَيْنَ ضُوْنَ ضَوْنَ ضَانَ صَانٌ

طِيْنَ طَيْنَ طُوْنَ طَوْنَ طَانَ ضَانٌ

ظِيْنَ ظَيْنَ ظُوْنَ ظَوْنَ ظَانَ طَانٌ

عِيْنَ عَيْنَ عُوْنَ عَوْنَ عَانَ ظَانٌ

غِيْنَ غَيْنَ غُوْنَ غَوْنَ غَانَ عَانٌ

فِيْنَ فَيْنَ فُوْنَ فَوْنَ فَانَ غَانٌ

قِيْنَ قَيْنَ قُوْنَ قَوْنَ قَانَ فَانٌ

كَانٌ كِيْنَ كَيْنَ كُوْنَ كَوْنَ كَانَ قَانٌ

لَانَ لَوْنَ لُوْنَ لَيْنَ لِيْنَ لَانٌ مَانَ

مَوْنَ مُوْنَ مَيْنَ مِيْنَ مَانٌ نَانَ

نَوْنَ نُوْنَ نَيْنَ نِيْنَ نَانٌ وَانَ

وَوْنَ وُوْنَ وَيْنَ وِيْنَ وَانٌ هَانَ

هَوْنَ هُوْنَ هَيْنَ هِيْنَ هَانٌ لَاءَ

يَانَ يَوْنَ يُوْنَ يَيْنَ يِيْنَ يَانٌ ۞

أَبُوْ تَوْثِيْ جَيْحَا خُوْدَوْ ذِيْ رَيْ

زَاسُوْ شَوْصِيْ ضَيْ طَاظُوْ عَوْغِيْ

فِيْ قَاكُوْ لَوْمِيْ نِيْ وَا هُوْ هَيْ

هٰٓؤُلَآءِ يِيْ ۞

أَنَكُمْ اَيْنَكُمْ اِيْنَكُمْ اَوْنَكُمْ اُوْنَكُمْ

بَانَكُمْ بَيْنَكُمْ بِيْنَكُمْ بَوْنَكُمْ بُوْنَكُمْ

تَانَكُمْ تَيْنَكُمْ تِيْنَكُمْ تَوْنَكُمْ تُوْنَكُمْ

ثَانَكُمْ ثَيْنَكُمْ ثِيْنَكُمْ ثَوْنَكُمْ ثُوْنَكُمْ

جَانَكُمْ جَيْنَكُمْ جِيْنَكُمْ جَوْنَكُمْ جُوْنَكُمْ

حَانَكُمْ حَيْنَكُمْ حِيْنَكُمْ حَوْنَكُمْ حُوْنَكُمْ

خَانَكُمْ خَيْنَكُمْ خِيْنَكُمْ خَوْنَكُمْ خُوْنَكُمْ

دَانَكُمْ دَيْنَكُمْ دِيْنَكُمْ دَوْنَكُمْ دُوْنَكُمْ

ذَانَكُمْ ذَيْنَكُمْ ذِيْنَكُمْ ذَوْنَكُمْ ذُوْنَكُمْ

رَانَكُمْ رَيْنَكُمْ رِيْنَكُمْ رَوْنَكُمْ رُوْنَكُمْ

زَانَكُمْ زَيْنَكُمْ زِيْنَكُمْ زَوْنَكُمْ زُوْنَكُمْ

سَانَكُمْ سَيْنَكُمْ سِيْنَكُمْ سَوْنَكُمْ سُوْنَكُمْ

شَانَكُمْ شَيْنَكُمْ شِيْنَكُمْ شَوْنَكُمْ شُوْنَكُمْ

صَانكُمْ صَيْنَكُمْ صِيْنَكُمْ صَوْنَكُمْ صُوْنَكُمْ

ضَانكُمْ ضَيْنَكُمْ ضِيْنَكُمْ ضَوْنَكُمْ ضُوْنَكُمْ

طَانكُمْ طَيْنَكُمْ طِيْنَكُمْ طَوْنَكُمْ طُوْنَكُمْ

ظَانكُمْ ظَيْنَكُمْ ظِيْنَكُمْ ظَوْنَكُمْ ظُوْنَكُمْ

عَانكُمْ عَيْنَكُمْ عِيْنَكُمْ عَوْنَكُمْ عُوْنَكُمْ

غَانكُمْ غَيْنَكُمْ غِيْنَكُمْ غَوْنَكُمْ غُوْنَكُمْ

فَانكُمْ فَيْنَكُمْ فِيْنَكُمْ فَوْنَكُمْ فُوْنَكُمْ

قَانكُمْ قَيْنَكُمْ قِيْنَكُمْ قَوْنَكُمْ قُوْنَكُمْ

كَانكُمْ كَيْنَكُمْ كِيْنَكُمْ كَوْنَكُمْ كُوْنَكُمْ

لَانكُمْ لَيْنَكُمْ لِيْنَكُمْ لَوْنَكُمْ لُوْنَكُمْ

مَانكُمْ مَيْنَكُمْ مِيْنَكُمْ مَوْنَكُمْ مُوْنَكُمْ

نَانكُمْ نَيْنَكُمْ نِيْنَكُمْ نَوْنَكُمْ نُوْنَكُمْ

وَانَكُمْ وَيْنَكُمْ وِيْنَكُمْ وَوْنَكُمْ وُوْنَكُمْ

هَانَكُمْ هَيْنَكُمْ هِيْنَكُمْ هَوْنَكُمْ هُوْنَكُمْ

لَاءَ يَانَكُمْ يَيْنَكُمْ يِيْنَكُمْ يَوْنَكُمْ يُوْنَكُمْ

قاعده بغدادي ورتل القرآن ترتيلا

أَانَّ بِيَنَّ تُوَنَّ ثَانَّ جِيَنَّ حُوَنَّ

خَانَّ دِيَنَّ ذُوَنَّ رَانَّ زِيَنَّ سُوَنَّ

شَانَّ صِيَنَّ ضُوَنَّ طَانَّ ظِيَنَّ عُوَنَّ

غَانَّ فِيَنَّ قُوَنَّ كَانَّ لِيَنَّ مُوَنَّ

نَانَّ وِيَنَّ هُوَنَّ لَاءَ يُوَنَّ

قاعده بغدادي ورتل القرآن ترتيلا

كُتِبَ ذُكِرَ رُكِزَ رُفِعَ زُبِرَ غُفِرَ

فُتِحَ كُفِرَ عُفِيَ وُعِدَ هُدِيَ بِالْهُدٰى

أٰمِنًا بَآئِسًا تَابِعًا ثَابِتًا جَاهِلًا
حَامِدًا خَالِدًا دَافِعًا ذَاكِرًا رَاكِعًا
زَاهِدًا سَاجِدًا شَاكِرًا صَابِرًا ضَامِنًا
طَآئِعًا ظَالِمًا عَابِدًا غَالِبًا فَاسِدًا
قَاصِدًا كَاتِبًا لَاغِيًا مَانِعًا نَاجِيًا
وَاهِبًا هَادِيًا يَاجِيًا

قاعده بغداي
ورتل القران ترتيلا

أٰمِنٌ بَآئِسٌ تَابِعٌ ثَابِتٌ جَامِعٌ
حَامِدٌ خَالِدٌ دَاخِلٌ ذَابِحٌ رَاهِبٌ
زَاجِرٌ سَامِعٌ شَاكِرٌ صَادِقٌ ضَارِبٌ
طَالِبٌ ظَالِمٌ عَاقِدٌ غَافِرٌ فَاعِلٌ

قَاعِدٌ كَاهِلٌ لَازِمٌ مَاضِيٌ نَاظِرٌ
وَاسِعٌ هَآئِلٌ يَابِسٌ

قاعده بغداي ورتل القران ترتيلا

اَسِيْرٌ يَسِيْرٌ بَشِيْرٌ نَذِيْرٌ مُطِيْعٌ
مَنِيْعٌ سَمِيْعٌ شَفِيْعٌ رَفِيْعٌ جَمِيْعٌ
بَدِيْعٌ خَضِيْعٌ دَلِيْلٌ قَلِيْلٌ جَلِيْلٌ
عَلِيْلٌ رَفِيْقٌ رَحِيْقٌ شَهِيْقٌ عَمِيْقٌ
مُعِيْنٌ مَتِيْنٌ اَمِيْنٌ بَعِيْدٌ رَشِيْدٌ
سَعِيْدٌ مَجِيْدٌ وَهُوَ كُلُّ الْاَمْرِ قَاعِدُ
الْحَقِّ اٰمِنًا قَاصِرًا غَالِبًا جَاهِدًا
حَافِظًا طَيِعًا خٰلِدُوْنَ دَاخِلُوْنَ
ذَاكِرُوْنَ رَاشِــدُوْنَ زَاهِـدُوْنَ

أٰمِنِيْنَ بَاسِطِيْنَ تَابِعِيْنَ ثَابِتِيْنَ

جَاهِلِيْنَ حَافِظِيْنَ خَالِصِيْنَ دَاخِلِيْنَ

ذَاهِبِيْنَ رَاشِدِيْنَ زَاهِدِيْنَ سَابِعِيْنَ

شَافِعِيْنَ صَآئِبِيْنَ ضَآلِّيْنَ طَآئِعِيْنَ

ظَالِمِيْنَ عَالِمِيْنَ غَافِلِيْنَ فَاتِحِيْنَ

قَانِتِيْنَ كٰفِرِيْنَ لٰعِبِيْنَ مَانِعِيْنَ

نَآئِمِيْنَ وَاعِظِيْنَ هَالِكِيْنَ لَاءِ يَائِسِيْنَ

قاعدة بغدادي ورتل القرآن ترتيلا

أٰثِمُوْنَ فَاعِلُوْنَ أٰكِلُوْنَ شَارِبُوْنَ

جَامِعُوْنَ حَامِدُوْنَ ذَاهِبُوْنَ رَازِقُوْنَ

سَابِقُوْنَ يَا كَافِيْ يَا شَافِيْ يَا مُعَافِيْ

يَابَدِيْعَ الْعَجَائِبِ بِالْخَيْرِ عَلِّمْنِيْ
بِفَضْلِ قُدْرَتِكَ شَاهِدُوْنَ شَاهِرُوْنَ
طَاهِرُوْنَ خَائِفُوْنَ قَآئِمُوْنَ غَافِلُوْنَ
حَاضِرُوْنَ تَآئِبُوْنَ تَعْلَمُوْنَ يَعْقِلُوْنَ
مَالِكُوْنَ هَاشِمُوْنَ وَاسِعُوْنَ تُكَلِّمُوْنَ
بَيْنَهُمْ ۞

قاعده بغدادي ورتل القران ترتيلا

فَعَلَ هُوَ فَعَلَا هُمَا فَعَلُوْهُمْ
فَعَلَتْ هِيَ فَعَلَتَا هُمَا فَعَلْنَ هُنَّ
فَعَلْتَ اَنْتَ فَعَلْتُمَا اَنْتُمَا فَعَلْتُمْ اَنْتُمْ
فَعَلْتِ اَنْتِ فَعَلْتُمَا اَنْتُمَا فَعَلْتُنَّ اَنْتُنَّ
فَعَلْتُ اَنَا فَعَلْنَا نَحْنُ اِيَّاكَ اِيَّاكُمَا
اِيَّاكُمْ اِيَّاكِ اِيَّاكُمَا اِيَّاكُنَّ اِيَّاىَ اِيَّانَا

لَهٗ لَهُمَا لَهُمْ لَهَا لَهُمَا لَهُنَّ لَكَ لَكُمَا لَكُمْ

لَكِ لَكُمَا لَكُنَّ لِيْ لَنَا ۝

قاعده بغدادي — ورتل القرآن ترتيلا

اَئْوًا اَبْوًا اَتْوًا اَثْوًا اَجْوًا اَحْوًا اَخْوًا

اَدْوًا اَذْوًا اَرْوًا اَزْوًا اَسْوًا اَشْوًا اَصْوًا

اَضْوًا اَطْوًا اَظْوًا اَعْوًا اَغْوًا اَفْوًا اَقْوًا

اَكْوًا اَلْوًا اَمْوًا اَنْوًا اَوْوًا اَهْوًا لَاءَ اَيْوًا

قاعده بغدادي — ورتل القرآن ترتيلا

اَئِيْ اَبِيْ اَتِيْ اَثِيْ اَجِيْ اَحِيْ

اَخِيْ اَدِيْ اَذِيْ اَرِيْ اَزِيْ اَسِيْ

اَشِيْ اَصِيْ اَضِيْ اَطِيْ اَظِيْ اَعِيْ

اَغِيْ اَفِيْ اَقِيْ اَكِيْ اَلِيْ اَمِيْ

اَنِيْ اَوِيْ هَوِيْ لَاءَ يَوِيْ ۝

قاعده بغدادي — ورتل القرآن ترتيلا

اُقْتُلِىْ اُقْتُلَا اُقْتُلْنَ اُذْكُرِىْ اُذْكُرَا اُذْكُرْنَ

يَا بَنِيْٓ اٰدَمَ اُرْزُقْ اِسْمًا سَمِعًا اِسْمَعُوْا

اِسْمَعْنَّ اُشْكُرْ صِدْقًا صَادِقًا اَعْطِمْ

اَطْعِمْ اَطْمَعُ اَنْ يَّغْفِرَلِىْ اَوْحُوْقٌ اَفْوَاجًا

اُكْفُرُوْا اَلْبَابًا اَنْهَارًا اَوْتَادًا اَهْدٰى

هُدِيَ اِيْمَانًا اَتَّبَعَ تُبْصِرُوْنَ تُبْتُ

تَبْكُوْنَ تَحْكُمُوْنَ تُجْزَوْنَ تَعْمَلُوْنَ تَزْرَعُوْنَ

تَذْكُرُوْنَ تَسْمَعُوْنَ تَشْكُرُوْنَ تَكْفُرُوْنَ

تُطْعِمُوْنَ تَعْلَمُوْنَ مَاتَفْعَلُوْنَ تُقْلِبُوْنَ

تَفْتَرُوْنَ تَفْعَلُوْنَ تُوْعَدُوْنَ تَهْتَدُوْنَ

يَتَّقُوْنَ يُؤْمِنُوْنَ يَوْمٌ عَظِيْمٌ

يَتَسَآءَلُوْنَ يَتَخَافَتُوْنَ يَتَنَازَعُوْنَ

يَتَلَاوَمُونَ يَتَقَاسَمُونَ يَتَغَامَزُونَ
يَتَخَامَدُونَ يَتَرَاحَمُونَ يَتَطَاعَمُونَ
يَتَصَالَحُونَ يَتَحَامَدُونَ مُتَشَاكِسُونَ
يَتَشَاكَرُونَ وَهُوَحَفِيظٌ فَقَالَ فَاعِلُونَ

قاعدة

خَآئِفُونَ مِنَ الْعَذَابِ اَخْرَجَ خَرَجْتَ
خَارِجِيْنَ دَاخِلُونَ تَخَفَّفْنَ خَوْفًا
خَرَجًا خُسْرَانًا خَبِيْرٌ بَصِيْرٌ عَشِيْرٌ
خَطِيْرٌ خَزَانًا خُطُوٰتِ تَدْعُوْنَ
دَاعِيًا دِيْنًا قِيَمًا اَهُنَّ تَذْكُرُوْنَ
تُدَمِّرُوْنَ تَدْمِيْرًا مَذْمُوْمًا
مَدْحُوْرًا اَرْبَابًا تُرْجَعُوْنَ اِجْرَامًا

ذَرُوْنًا عُرُبًا اَتْرَابًا فُرْقَانًا

صَرَفْنَا عَدْلًا يَرْفَعُ طَرْفُهُمْ

وُجُوْهَهُمْ اِنْ كَانَ اِنْ تُرْعَى

يَدْعُوْنَ اَوْيُرِيْدُوْنَ يَسْمَعُ يَشْهَدُ

ثُمَّ شَاهِدٌ مُشْرِكُوْنَ لَاتُشْرِكْ مُشْرِكِيْنَ

مُسْتَهْزِءُوْنَ مُتَشَابِهُوْنَ تُبْشِرُوْنَ بُشْرًا

بَشِيْرًا اِلَيْهِمْ اِلٰى يَوْمِ الدِّيْنِ عَلَيْهِمْ

عَلَيْكَ عَلَيْكُمَا عَلَيْكُمْ عَلَيْهِ

عَلَيْنَا اِسْتَهْزِءُوْنَ يَسْتَهْزِءُوْنَ نَصَرَ

يَنْصُرُ نَصْرًا يَسْتَنْصِرُوْنَ فَهُمْ

نَاصِرُوْنَ فِيْهِ فِيْهِمْ ۞ قاعده بغدادي ورتل القران ترتيلا

قُلْ قُوْلَا قُوْلُوْا قَالُوْا كُوْنُوْا هُوْدًا

اَوْ نَصَارٰى ______ ضَرَبَ

ضَرَبَا ضَرَبُوْا ضَرَبَتْ ضَرَبَتَا

ضَرَبْنَ ضَرَبْتَ ضَرَبْتُمَا ضَرَبْتُمْ

ضَرَبْتِ ضَرَبْتُمَا ضَرَبْتُنَّ ضَرَبْتُ

ضَرَبْنَا

قاعده بغدادي

ورتل القران ترتيلا

ﮦ ذٰلِكَ ذٰلِكُمَا

ذٰلِكُمْ ذَاكَ ذَاكُمَا ذَاكُنَّ فَذٰلِكُنَّ

وَالّٰٓئِىْ قَالَ قَالُوْا قَالَتْ لَسْتَ عَلَيْهِمْ

صفت إيمان مُجمَل

أَمَنْتُ بِاللهِ كَمَا هُوَ بِأَسْمَآئِهٖ وَصِفَاتِهٖ
وَقَبِلْتُ جَمِيْعَ أَحْكَامِهٖ وَ أَرْكَانِهٖ
اِقْرَارًا بِاللِّسَانِ وَتَصْدِيْقًا بِالْقَلْبِ

صفت إيمان مُفصَّل

أَمَنْتُ بِاللهِ وَمَلٰٓئِكَتِهٖ وَكُتُبِهٖ وَرُسُلِهٖ
وَالْيَوْمِ الْاٰخِرِ وَ الْقَدْرِ خَيْرِهٖ وَ شَرِّهٖ
مِنَ اللهِ تَعَالٰى وَ الْبَعْثِ بَعْدَ الْمَوْتِ
حَقٌّ لَآ اِلٰهَ اِلَّا اللهُ مُحَمَّدٌ رَّسُوْلُ اللهِ
اِنَّآ اَوْحَيْنَآ اِلَيْكَ كَمَآ اَوْحَيْنَآ اِلٰى نُوْحٍ
وَّالنَّبِيّٖنَ مِنْۢ بَعْدِهٖ وَاَوْحَيْنَآ اِلٰٓى
اِبْرٰهِيْمَ وَاِسْمٰعِيْلَ وَاِسْحٰقَ وَيَعْقُوْبَ
وَالْاَسْبَاطِ وَعِيْسٰى وَاَيُّوْبَ وَيُوْنُسَ

وَ هٰرُوْنَ وَ سُلَيْمٰنَ وَ اٰتَيْنَا دَاوٗدَ

زَبُوْرًا وَ رُسُلًا قَدْ قَصَصْنٰهُمْ عَلَيْكَ

اِنَّهٗ اِنَّهُمَا اِنَّهُمْ اِنَّهَا اِنَّهُنَّ اِنَّكَ اِنَّكُمَا

اِنَّكُمْ اِنَّكِ اِنَّكُمَا اِنَّكُنَّ اِنِّيْ اَنَا اُولٰٓئِكَ

اُولٰٓئِكُمَا اُولٰٓئِكُمْ جَعَلْنَا اِفْعَلُوْا اِحْفَظُوْا

وَ اَطِيْعُوْا اُقْتُلُوْا اُنْصُرُوْا اَنْصِتُوْا

وَاسْمَعُوْا وَ اتْرُكُوا الْمُشْرِكِيْنَ فِيْ نَارِ

جَهَنَّمَ خٰلِدُوْنَ وَخٰلِدِيْنَ لَا تَقْنَطُوْا

مِنْ رَّحْمَةِ اللّٰهِ اِنَّ اللّٰهَ يَغْفِرُ الذُّنُوْبَ

جَمِيْعًا اِنَّهٗ هُوَ الْغَفُوْرُ الرَّحِيْمُ

مِنَ الْعٰبِدِيْنَ اِسْتَحْفَظُوْا اَدْيَانَكُمْ

يَسْتَبْشِرُوْنَ اِنَّ رَبَّكُمْ اِسْتَغْفِرُوْا

قَبْلَكُمْ اِسْتَنْصَرُوْا اِسْتَطْمَعُوْا

سَتُغْلَبُوْنَ إِنْ كُنْتُمْ ظَاهِرِيْنَ

اَلتَّوَاضُعُ مَعَ الْمُتَوَاضِعِيْنَ وَ التَّكَبُّرُ

عَلَى الْمُتَكَبِّرِيْنَ صَدَقَةٌ اَلْعِلْمُ حُسْنٌ وَالْجَهْلُ

قُبْحٌ اَلذِّكْرُ نُوْرٌ وَ الْغَفْلَةُ ظُلْمَاتٌ

وَ اللّٰهُ اَعْلَمُ بِالصَّوَابِ

وَ تَمَّتْ كَلِمَةُ رَبِّكَ صِدْقًا وَّ

عَدْلًا لَا مُبَدِّلَ لِكَلِمٰتِهٖ وَ هُوَ السَّمِيْعُ

الْعَلِيْمُ سُبْحٰنَ رَبِّكَ رَبِّ الْعِزَّةِ

عَمَّا يَصِفُوْنَ وَسَلٰمٌ عَلَى الْمُرْسَلِيْنَ

وَالْحَمْدُ لِلّٰهِ رَبِّ الْعٰلَمِيْنَ

تمت

اَبْجَدْ هَوَّزْ حُطِّيْ كَلِمَنْ

١ ٢ ٣ ٤ ٥ ٦ ٧ ٨ ٩ ١٠ ٢٠ ٣٠ ٤٠ ٥٠

سَعْفَصْ قَرَشَتْ ثَخَّذْ ضَظَّغْ

٦٠ ٧٠ ٨٠ ٩٠ ١٠٠ ٢٠٠ ٣٠٠ ٤٠٠ ٥٠٠ ٦٠٠ ٧٠٠ ٨٠٠ ٩٠٠ ١٠٠٠

قاعده بغدادي

ورتل القران ترتيلا

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيْمِ

اَلْحَمْدُ لِلّٰهِ رَبِّ الْعٰلَمِيْنَ ۙ﴿﴾ اَلرَّحْمٰنِ الرَّحِيْمِ ۙ﴿﴾
مٰلِكِ يَوْمِ الدِّيْنِ ؕ﴿﴾ اِيَّاكَ نَعْبُدُ وَ اِيَّاكَ
نَسْتَعِيْنُ ؕ﴿﴾ اِهْدِنَا الصِّرَاطَ الْمُسْتَقِيْمَ ۙ﴿﴾
صِرَاطَ الَّذِيْنَ اَنْعَمْتَ عَلَيْهِمْ ۙ۬ غَيْرِ
الْمَغْضُوْبِ عَلَيْهِمْ وَلَا الضَّآلِّيْنَ ۠﴿﴾

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيْمِ

قُلْ اَعُوْذُ بِرَبِّ النَّاسِ ۙ﴿﴾ مَلِكِ النَّاسِ ۙ﴿﴾
اِلٰهِ النَّاسِ ۙ﴿﴾ مِنْ شَرِّ الْوَسْوَاسِ ۙ۬ الْخَنَّاسِ ۙ﴿﴾
الَّذِيْ يُوَسْوِسُ فِيْ صُدُوْرِ النَّاسِ ۙ﴿﴾ مِنَ
الْجِنَّةِ وَ النَّاسِ ۧ﴿﴾

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيْمِ

قُلْ اَعُوْذُ بِرَبِّ الْفَلَقِ ۙ مِنْ شَرِّ مَا خَلَقَ ۙ

وَمِنْ شَرِّ غَاسِقٍ اِذَا وَقَبَ ۙ وَمِنْ شَرِّ النَّفّٰثٰتِ

فِى الْعُقَدِ ۙ وَمِنْ شَرِّ حَاسِدٍ اِذَا حَسَدَ ۠

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيْمِ

قُلْ هُوَ اللّٰهُ اَحَدٌ ۚ اَللّٰهُ الصَّمَدُ ۚ لَمْ يَلِدْ ۙ

وَلَمْ يُوْلَدْ ۙ وَلَمْ يَكُنْ لَّهٗ كُفُوًا اَحَدٌ ۠

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيْمِ

تَبَّتْ يَدَآ اَبِيْ لَهَبٍ وَّتَبَّ ۗ مَآ اَغْنٰى

عَنْهُ مَالُهٗ وَمَا كَسَبَ ۗ سَيَصْلٰى نَارًا

ذَاتَ لَهَبٍ ۚ وَّامْرَاَتُهٗ ۗ حَمَّالَةَ الْحَطَبِ ۚ

فِيْ جِيْدِهَا حَبْلٌ مِّنْ مَّسَدٍ ۠

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيْمِ

إِذَا جَآءَ نَصْرُ اللّٰهِ وَالْفَتْحُ ۝ وَرَاَيْتَ النَّاسَ
يَدْخُلُوْنَ فِيْ دِيْنِ اللّٰهِ اَفْوَاجًا ۝ فَسَبِّحْ
بِحَمْدِ رَبِّكَ وَاسْتَغْفِرْهُ ؕ اِنَّهٗ كَانَ تَوَّابًا ۝

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيْمِ

قُلْ يٰاَيُّهَا الْكٰفِرُوْنَ ۝ لَآ اَعْبُدُ مَا
تَعْبُدُوْنَ ۝ وَلَآ اَنْتُمْ عٰبِدُوْنَ مَآ اَعْبُدُ ۝
وَلَآ اَنَا عَابِدٌ مَّا عَبَدْتُّمْ ۝ وَلَآ اَنْتُمْ
عٰبِدُوْنَ مَآ اَعْبُدُ ۝ لَكُمْ دِيْنُكُمْ
وَلِيَ دِيْنِ ۝

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيْمِ

اِنَّآ اَعْطَيْنٰكَ الْكَوْثَرَ ۝ فَصَلِّ لِرَبِّكَ وَانْحَرْ ۝

إِنَّ شَانِئَكَ هُوَ الْأَبْتَرُ ۝

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيْمِ

اَرَءَيْتَ الَّذِىْ يُكَذِّبُ بِالدِّيْنِ ۝ فَذٰلِكَ
الَّذِىْ يَدُعُّ الْيَتِيْمَ ۝ وَلَا يَحُضُّ عَلٰى
طَعَامِ الْمِسْكِيْنِ ۝ فَوَيْلٌ لِّلْمُصَلِّيْنَ ۝ الَّذِيْنَ
هُمْ عَنْ صَلَاتِهِمْ سَاهُوْنَ ۝ الَّذِيْنَ هُمْ
يُرَآءُوْنَ ۝ وَيَمْنَعُوْنَ الْمَاعُوْنَ ۝

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيْمِ

لِاِيْلٰفِ قُرَيْشٍ ۝ اٖلٰفِهِمْ رِحْلَةَ الشِّتَآءِ
وَالصَّيْفِ ۝ فَلْيَعْبُدُوْا رَبَّ هٰذَا الْبَيْتِ ۝
الَّذِىْ اَطْعَمَهُمْ مِّنْ جُوْعٍ وَّ اٰمَنَهُمْ مِّنْ خَوْفٍ ۝

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيْمِ

اَلَمْ تَرَ كَيْفَ فَعَلَ رَبُّكَ بِاَصْحٰبِ الْفِيْلِ ۝
اَلَمْ يَجْعَلْ كَيْدَهُمْ فِيْ تَضْلِيْلٍ ۝ وَّاَرْسَلَ
عَلَيْهِمْ طَيْرًا اَبَابِيْلَ ۝ تَرْمِيْهِمْ بِحِجَارَةٍ مِّنْ
سِجِّيْلٍ ۝ فَجَعَلَهُمْ كَعَصْفٍ مَّاْكُوْلٍ ۝

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيْمِ

وَيْلٌ لِّكُلِّ هُمَزَةٍ لُّمَزَةِ ۝ الَّذِىْ جَمَعَ مَالًا
وَّعَدَّدَهٗ ۝ يَحْسَبُ اَنَّ مَالَهٗۤ اَخْلَدَهٗ ۝ كَلَّا
لَيُنْبَذَنَّ فِى الْحُطَمَةِ ۝ وَمَآ اَدْرٰىكَ مَا
الْحُطَمَةُ ۝ نَارُ اللّٰهِ الْمُوْقَدَةُ ۝ الَّتِىْ تَطَّلِعُ
عَلَى الْاَفْـِٕدَةِ ۝ اِنَّهَا عَلَيْهِمْ مُّؤْصَدَةٌ ۝

فِىْ عَمَدٍ مُّمَدَّدَةٍ ۝

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيْمِ

وَالْعَصْرِ ۝ اِنَّ الْاِنْسَانَ لَفِىْ خُسْرٍ ۝ اِلَّا الَّذِيْنَ
اٰمَنُوا وَعَمِلُوا الصّٰلِحٰتِ وَتَوَاصَوْا بِالْحَقِّ ۝
وَتَوَاصَوْا بِالصَّبْرِ ۝

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيْمِ

اَلْهٰكُمُ التَّكَاثُرُ ۝ حَتّٰى زُرْتُمُ الْمَقَابِرَ ۝
كَلَّا سَوْفَ تَعْلَمُوْنَ ۝ ثُمَّ كَلَّا سَوْفَ
تَعْلَمُوْنَ ۝ كَلَّا لَوْ تَعْلَمُوْنَ عِلْمَ الْيَقِيْنِ ۝
لَتَرَوُنَّ الْجَحِيْمَ ۝ ثُمَّ لَتَرَوُنَّهَا عَيْنَ
الْيَقِيْنِ ۝ ثُمَّ لَتُسْئَلُنَّ يَوْمَئِذٍ عَنِ
النَّعِيْمِ ۝

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيْمِ

اَلْقَارِعَةُ ۝ مَا الْقَارِعَةُ ۝ وَمَآ اَدْرٰىكَ مَا
الْقَارِعَةُ ۝ يَوْمَ يَكُوْنُ النَّاسُ كَالْفَرَاشِ
الْمَبْثُوْثِ ۝ وَتَكُوْنُ الْجِبَالُ كَالْعِهْنِ الْمَنْفُوْشِ ۝
فَاَمَّا مَنْ ثَقُلَتْ مَوَازِيْنُهٗ ۝ فَهُوَ فِيْ عِيْشَةٍ
رَّاضِيَةٍ ۝ وَاَمَّا مَنْ خَفَّتْ مَوَازِيْنُهٗ ۝ فَاُمُّهٗ
هَاوِيَةٌ ۝ وَمَآ اَدْرٰىكَ مَاهِيَهْ ۝ نَارٌ حَامِيَةٌ ۝

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيْمِ

وَالْعٰدِيٰتِ ضَبْحًا ۝ فَالْمُوْرِيٰتِ قَدْحًا ۝ فَالْمُغِيْرٰتِ
صُبْحًا ۝ فَاَثَرْنَ بِهٖ نَقْعًا ۝ فَوَسَطْنَ بِهٖ جَمْعًا ۝
اِنَّ الْاِنْسَانَ لِرَبِّهٖ لَكَنُوْدٌ ۝ وَاِنَّهٗ عَلٰى
ذٰلِكَ لَشَهِيْدٌ ۝ وَاِنَّهٗ لِحُبِّ الْخَيْرِ لَشَدِيْدٌ ۝

أَفَلَا يَعْلَمُ إِذَا بُعْثِرَ مَا فِي الْقُبُورِ ۝ وَحُصِّلَ
مَا فِي الصُّدُورِ ۝ إِنَّ رَبَّهُمْ بِهِمْ يَوْمَئِذٍ لَّخَبِيرٌ ۝

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَٰنِ الرَّحِيمِ

إِذَا زُلْزِلَتِ الْأَرْضُ زِلْزَالَهَا ۝ وَأَخْرَجَتِ
الْأَرْضُ أَثْقَالَهَا ۝ وَقَالَ الْإِنْسَانُ مَا لَهَا ۝
يَوْمَئِذٍ تُحَدِّثُ أَخْبَارَهَا ۝ بِأَنَّ رَبَّكَ أَوْحَىٰ
لَهَا ۝ يَوْمَئِذٍ يَصْدُرُ النَّاسُ أَشْتَاتًا لِيُرَوْا
أَعْمَالَهُمْ ۝ فَمَنْ يَعْمَلْ مِثْقَالَ ذَرَّةٍ خَيْرًا يَرَهُ ۝
وَمَنْ يَعْمَلْ مِثْقَالَ ذَرَّةٍ شَرًّا يَرَهُ ۝

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَٰنِ الرَّحِيمِ

لَمْ يَكُنِ الَّذِينَ كَفَرُوا مِنْ أَهْلِ الْكِتَابِ
وَالْمُشْرِكِينَ مُنْفَكِّينَ حَتَّىٰ تَأْتِيَهُمُ الْبَيِّنَةُ ۝

رَسُولٌ مِّنَ اللّٰهِ يَتْلُوْا صُحُفًا مُّطَهَّرَةً ۝ فِيْهَا
كُتُبٌ قَيِّمَةٌ ۝ وَمَا تَفَرَّقَ الَّذِيْنَ اُوْتُوا الْكِتٰبَ
اِلَّا مِنْ بَعْدِ مَا جَآءَتْهُمُ الْبَيِّنَةُ ۝ وَمَآ اُمِرُوْٓا
اِلَّا لِيَعْبُدُوا اللّٰهَ مُخْلِصِيْنَ لَهُ الدِّيْنَ ۙ حُنَفَآءَ
وَيُقِيْمُوا الصَّلٰوةَ وَيُؤْتُوا الزَّكٰوةَ وَذٰلِكَ دِيْنُ
الْقَيِّمَةِ ۝ اِنَّ الَّذِيْنَ كَفَرُوْا مِنْ اَهْلِ الْكِتٰبِ
وَالْمُشْرِكِيْنَ فِيْ نَارِ جَهَنَّمَ خٰلِدِيْنَ فِيْهَا ۗ اُولٰٓئِكَ
هُمْ شَرُّ الْبَرِيَّةِ ۝ اِنَّ الَّذِيْنَ اٰمَنُوْا وَعَمِلُوا
الصّٰلِحٰتِ اُولٰٓئِكَ هُمْ خَيْرُ الْبَرِيَّةِ ۝ جَزَآؤُهُمْ
عِنْدَ رَبِّهِمْ جَنّٰتُ عَدْنٍ تَجْرِيْ مِنْ تَحْتِهَا
الْاَنْهٰرُ خٰلِدِيْنَ فِيْهَآ اَبَدًا ۗ رَضِيَ اللّٰهُ عَنْهُمْ
وَرَضُوْا عَنْهُ ۗ ذٰلِكَ لِمَنْ خَشِيَ رَبَّهٗ ۝

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيْمِ

إِنَّآ أَنْزَلْنٰهُ فِيْ لَيْلَةِ الْقَدْرِ ۝ وَمَآ أَدْرٰىكَ مَا
لَيْلَةُ الْقَدْرِ ۝ لَيْلَةُ الْقَدْرِ خَيْرٌ مِّنْ أَلْفِ شَهْرٍ ۝
تَنَزَّلُ الْمَلٰٓئِكَةُ وَالرُّوْحُ فِيْهَا بِإِذْنِ رَبِّهِمْ مِّنْ
كُلِّ أَمْرٍ ۝ سَلٰمٌ هِيَ حَتّٰى مَطْلَعِ الْفَجْرِ ۝

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيْمِ

اِقْرَأْ بِاسْمِ رَبِّكَ الَّذِيْ خَلَقَ ۝ خَلَقَ الْإِنْسَانَ
مِنْ عَلَقٍ ۝ اِقْرَأْ وَرَبُّكَ الْأَكْرَمُ ۝ الَّذِيْ
عَلَّمَ بِالْقَلَمِ ۝ عَلَّمَ الْإِنْسَانَ مَا لَمْ يَعْلَمْ ۝
كَلَّآ إِنَّ الْإِنْسَانَ لَيَطْغٰى ۝ أَنْ رَّاٰهُ اسْتَغْنٰى ۝
إِنَّ إِلٰى رَبِّكَ الرُّجْعٰى ۝ أَرَأَيْتَ الَّذِيْ يَنْهٰى ۝
عَبْدًا إِذَا صَلّٰى ۝ أَرَأَيْتَ إِنْ كَانَ عَلَى الْهُدٰٓى ۝

أَوْ أَمَرَ بِالتَّقْوٰى ۝ أَرَءَيْتَ إِنْ كَذَّبَ وَتَوَلّٰى ۝
أَلَمْ يَعْلَمْ بِأَنَّ اللّٰهَ يَرٰى ۝ كَلَّا لَئِنْ لَّمْ يَنْتَهِ ۙ
لَنَسْفَعًا بِالنَّاصِيَةِ ۝ نَاصِيَةٍ كَاذِبَةٍ خَاطِئَةٍ ۝
فَلْيَدْعُ نَادِيَهٗ ۝ سَنَدْعُ الزَّبَانِيَةَ ۝ كَلَّا ۗ لَا
تُطِعْهُ وَاسْجُدْ وَاقْتَرِبْ ۝ السجدة

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيْمِ

وَالتِّيْنِ وَالزَّيْتُوْنِ ۝ وَطُوْرِ سِيْنِيْنَ ۝
وَهٰذَا الْبَلَدِ الْأَمِيْنِ ۝ لَقَدْ خَلَقْنَا الْإِنْسَانَ
فِيْ أَحْسَنِ تَقْوِيْمٍ ۝ ثُمَّ رَدَدْنٰهُ أَسْفَلَ
سَافِلِيْنَ ۝ إِلَّا الَّذِيْنَ اٰمَنُوْا وَعَمِلُوا الصّٰلِحٰتِ
فَلَهُمْ أَجْرٌ غَيْرُ مَمْنُوْنٍ ۝ فَمَا يُكَذِّبُكَ بَعْدُ
بِالدِّيْنِ ۝ أَلَيْسَ اللّٰهُ بِأَحْكَمِ الْحٰكِمِيْنَ ۝

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيْمِ

اَلَمْ نَشْرَحْ لَكَ صَدْرَكَ ۙ وَوَضَعْنَا عَنْكَ وِزْرَكَ ۙ
الَّذِىْٓ اَنْقَضَ ظَهْرَكَ ۙ وَرَفَعْنَا لَكَ ذِكْرَكَ ؕ
فَاِنَّ مَعَ الْعُسْرِ يُسْرًا ۙ اِنَّ مَعَ الْعُسْرِ يُسْرًا ؕ فَاِذَا
فَرَغْتَ فَانْصَبْ ۙ وَاِلٰى رَبِّكَ فَارْغَبْ ۟

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيْمِ

وَالضُّحٰى ۙ وَالَّيْلِ اِذَا سَجٰى ۙ مَا وَدَّعَكَ رَبُّكَ وَ
مَا قَلٰى ؕ وَلَلْاٰخِرَةُ خَيْرٌ لَّكَ مِنَ الْاُوْلٰى ؕ وَ
لَسَوْفَ يُعْطِيْكَ رَبُّكَ فَتَرْضٰى ؕ اَلَمْ يَجِدْكَ
يَتِيْمًا فَاٰوٰى ۪ وَوَجَدَكَ ضَآلًّا فَهَدٰى ۪
وَوَجَدَكَ عَآئِلًا فَاَغْنٰى ؕ فَاَمَّا الْيَتِيْمَ
فَلَا تَقْهَرْ ؕ وَاَمَّا السَّآئِلَ فَلَا تَنْهَرْ ؕ
وَاَمَّا بِنِعْمَةِ رَبِّكَ فَحَدِّثْ ۟

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيْمِ

وَالَّيْلِ اِذَا يَغْشٰى ۙ○ وَالنَّهَارِ اِذَا تَجَلّٰى ۙ○ وَمَا
خَلَقَ الذَّكَرَ وَالْاُنْثٰٓى ۙ○ اِنَّ سَعْيَكُمْ لَشَتّٰى ۗ○
فَاَمَّا مَنْ اَعْطٰى وَاتَّقٰى ○ وَصَدَّقَ بِالْحُسْنٰى ۙ○
فَسَنُيَسِّرُهٗ لِلْيُسْرٰى ۗ○ وَاَمَّا مَنْۢ بَخِلَ وَاسْتَغْنٰى ۙ○
وَكَذَّبَ بِالْحُسْنٰى ۙ○ فَسَنُيَسِّرُهٗ لِلْعُسْرٰى ۗ○ وَمَا
يُغْنِىْ عَنْهُ مَالُهٗٓ اِذَا تَرَدّٰى ۗ○ اِنَّ عَلَيْنَا
لَلْهُدٰى ○ وَاِنَّ لَنَا لَلْاٰخِرَةَ وَالْاُوْلٰى ○ فَاَنْذَرْتُكُمْ
نَارًا تَلَظّٰى ۚ○ لَا يَصْلٰهَآ اِلَّا الْاَشْقَى ۙ○ الَّذِىْ
كَذَّبَ وَتَوَلّٰى ○ وَسَيُجَنَّبُهَا الْاَتْقَى ۙ○ الَّذِىْ
يُؤْتِىْ مَالَهٗ يَتَزَكّٰى ○ وَمَا لِاَحَدٍ عِنْدَهٗ مِنْ

نِّعْمَةٍ تُجْزٰٓى ۝ اِلَّا ابْتِغَآءَ وَجْهِ رَبِّهِ الْاَعْلٰى ۚ
وَلَسَوْفَ يَرْضٰى ۝

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيْمِ

وَالشَّمْسِ وَضُحٰهَا ۝ وَالْقَمَرِ اِذَا تَلٰهَا ۝ وَ
النَّهَارِ اِذَا جَلّٰهَا ۝ وَالَّيْلِ اِذَا يَغْشٰهَا ۝ وَالسَّمَآءِ
وَمَا بَنٰهَا ۝ وَالْاَرْضِ وَمَا طَحٰهَا ۝ وَنَفْسٍ
وَّمَا سَوّٰهَا ۝ فَاَلْهَمَهَا فُجُوْرَهَا وَتَقْوٰهَا ۝ قَدْ اَفْلَحَ
مَنْ زَكّٰهَا ۝ وَقَدْ خَابَ مَنْ دَسّٰهَا ۝ كَذَّبَتْ
ثَمُوْدُ بِطَغْوٰهَآ ۝ اِذِ انْۢبَعَثَ اَشْقٰهَا ۝ فَقَالَ
لَهُمْ رَسُوْلُ اللّٰهِ نَاقَةَ اللّٰهِ وَسُقْيٰهَا ۝
فَكَذَّبُوْهُ فَعَقَرُوْهَا ۝ فَدَمْدَمَ عَلَيْهِمْ رَبُّهُمْ
بِذَنْۢبِهِمْ فَسَوّٰىهَا ۝ وَلَا يَخَافُ عُقْبٰهَا ۝

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيْمِ

لَآ اُقْسِمُ بِهٰذَا الْبَلَدِ ۙ وَاَنْتَ حِلٌّۢ بِهٰذَا الْبَلَدِ ۙ
وَوَالِدٍ وَّمَا وَلَدَ ۙ لَقَدْ خَلَقْنَا الْاِنْسَانَ فِيْ
كَبَدٍ ۭ اَيَحْسَبُ اَنْ لَّنْ يَّقْدِرَ عَلَيْهِ اَحَدٌ ۘ يَقُوْلُ
اَهْلَكْتُ مَالًا لُّبَدًا ۭ اَيَحْسَبُ اَنْ لَّمْ يَرَهٗٓ اَحَدٌ ۭ
اَلَمْ نَجْعَلْ لَّهٗ عَيْنَيْنِ ۙ وَلِسَانًا وَّشَفَتَيْنِ ۙ وَ
هَدَيْنٰهُ النَّجْدَيْنِ ۚ فَلَا اقْتَحَمَ الْعَقَبَةَ ڮ وَمَآ
اَدْرٰىكَ مَا الْعَقَبَةُ ۭ فَكُّ رَقَبَةٍ ۙ اَوْ اِطْعٰمٌ فِيْ
يَوْمٍ ذِيْ مَسْغَبَةٍ ۙ يَّتِيْمًا ذَا مَقْرَبَةٍ ۙ اَوْ مِسْكِيْنًا
ذَا مَتْرَبَةٍ ۭ ثُمَّ كَانَ مِنَ الَّذِيْنَ اٰمَنُوْا وَتَوَاصَوْا
بِالصَّبْرِ وَتَوَاصَوْا بِالْمَرْحَمَةِ ۭ اُولٰۗىِٕكَ اَصْحٰبُ
الْمَيْمَنَةِ ۭ وَالَّذِيْنَ كَفَرُوْا بِاٰيٰتِنَا هُمْ اَصْحٰبُ

الْمَشْأَمَةِ ۝ عَلَيْهِمْ نَارٌ مُّؤْصَدَةٌ ۝

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيْمِ

وَالْفَجْرِ ۝ وَلَيَالٍ عَشْرٍ ۝ وَّالشَّفْعِ وَالْوَتْرِ ۝ وَالَّيْلِ
إِذَا يَسْرِ ۝ هَلْ فِيْ ذٰلِكَ قَسَمٌ لِّذِيْ حِجْرٍ ۝
أَلَمْ تَرَ كَيْفَ فَعَلَ رَبُّكَ بِعَادٍ ۝ إِرَمَ ذَاتِ
الْعِمَادِ ۝ الَّتِيْ لَمْ يُخْلَقْ مِثْلُهَا فِي الْبِلَادِ ۝ وَثَمُوْدَ
الَّذِيْنَ جَابُوا الصَّخْرَ بِالْوَادِ ۝ وَفِرْعَوْنَ ذِي
الْأَوْتَادِ ۝ الَّذِيْنَ طَغَوْا فِي الْبِلَادِ ۝ فَأَكْثَرُوْا فِيْهَا
الْفَسَادَ ۝ فَصَبَّ عَلَيْهِمْ رَبُّكَ سَوْطَ عَذَابٍ ۝
إِنَّ رَبَّكَ لَبِالْمِرْصَادِ ۝ فَأَمَّا الْإِنْسَانُ إِذَا مَا ابْتَلٰهُ
رَبُّهٗ فَأَكْرَمَهٗ وَنَعَّمَهٗ فَيَقُوْلُ رَبِّيْ أَكْرَمَنِ ۝ وَأَمَّا
إِذَا مَا ابْتَلٰهُ فَقَدَرَ عَلَيْهِ رِزْقَهٗ فَيَقُوْلُ رَبِّيْ

أَهَانَنِ ۚ كَلَّا بَل لَّا تُكْرِمُونَ الْيَتِيمَ ۙ وَلَا
تَحَاضُّونَ عَلَىٰ طَعَامِ الْمِسْكِينِ ۙ وَتَأْكُلُونَ
التُّرَاثَ أَكْلًا لَّمًّا ۙ وَتُحِبُّونَ الْمَالَ حُبًّا جَمًّا ۗ
كَلَّا إِذَا دُكَّتِ الْأَرْضُ دَكًّا دَكًّا ۙ وَجَاءَ رَبُّكَ وَ
الْمَلَكُ صَفًّا صَفًّا ۚ وَجِيءَ يَوْمَئِذٍ بِجَهَنَّمَ ۚ
يَوْمَئِذٍ يَتَذَكَّرُ الْإِنسَانُ وَأَنَّىٰ لَهُ الذِّكْرَىٰ ۗ يَقُولُ
يَا لَيْتَنِي قَدَّمْتُ لِحَيَاتِي ۚ فَيَوْمَئِذٍ لَّا يُعَذِّبُ
عَذَابَهُ أَحَدٌ ۙ وَلَا يُوثِقُ وَثَاقَهُ أَحَدٌ ۗ يَا أَيَّتُهَا
النَّفْسُ الْمُطْمَئِنَّةُ ۚ ارْجِعِي إِلَىٰ رَبِّكِ رَاضِيَةً
مَّرْضِيَّةً ۚ فَادْخُلِي فِي عِبَادِي ۙ وَادْخُلِي جَنَّتِي ۚ

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَٰنِ الرَّحِيمِ

هَلْ أَتَاكَ حَدِيثُ الْغَاشِيَةِ ۗ وُجُوهٌ يَوْمَئِذٍ

خَاشِعَةٌ ۝ عَامِلَةٌ نَّاصِبَةٌ ۝ تَصْلٰى نَارًا حَامِيَةً ۝
تُسْقٰى مِنْ عَيْنٍ اٰنِيَةٍ ۝ لَيْسَ لَهُمْ طَعَامٌ اِلَّا مِنْ
ضَرِيْعٍ ۝ لَّا يُسْمِنُ وَلَا يُغْنِىْ مِنْ جُوْعٍ ۝ وُجُوْهٌ
يَّوْمَىِٕذٍ نَّاعِمَةٌ ۝ لِّسَعْيِهَا رَاضِيَةٌ ۝ فِىْ جَنَّةٍ
عَالِيَةٍ ۝ لَّا تَسْمَعُ فِيْهَا لَاغِيَةً ۝ فِيْهَا عَيْنٌ جَارِيَةٌ ۝
فِيْهَا سُرُرٌ مَّرْفُوْعَةٌ ۝ وَّاَكْوَابٌ مَّوْضُوْعَةٌ ۝ وَّ
نَمَارِقُ مَصْفُوْفَةٌ ۝ وَّزَرَابِىُّ مَبْثُوْثَةٌ ۝ اَفَلَا
يَنْظُرُوْنَ اِلَى الْاِبِلِ كَيْفَ خُلِقَتْ ۝ وَاِلَى السَّمَآءِ
كَيْفَ رُفِعَتْ ۝ وَاِلَى الْجِبَالِ كَيْفَ نُصِبَتْ ۝ وَ
اِلَى الْاَرْضِ كَيْفَ سُطِحَتْ ۝ فَذَكِّرْ اِنَّمَآ اَنْتَ
مُذَكِّرٌ ۝ لَسْتَ عَلَيْهِمْ بِمُصَيْطِرٍ ۝ اِلَّا مَنْ
تَوَلّٰى وَكَفَرَ ۝ فَيُعَذِّبُهُ اللّٰهُ الْعَذَابَ الْاَكْبَرَ ۝

إِنَّ إِلَيْنَآ إِيَابَهُمْ ۙ ثُمَّ إِنَّ عَلَيْنَا حِسَابَهُمْ ۝

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيْمِ

سَبِّحِ اسْمَ رَبِّكَ الْاَعْلَى ۙ الَّذِيْ خَلَقَ فَسَوّٰى ۝
وَالَّذِيْ قَدَّرَ فَهَدٰى ۝ وَالَّذِيْٓ اَخْرَجَ الْمَرْعٰى ۝
فَجَعَلَهٗ غُثَآءً اَحْوٰى ۝ سَنُقْرِئُكَ فَلَا تَنْسٰٓى ۙ
اِلَّا مَا شَآءَ اللّٰهُ ۗ اِنَّهٗ يَعْلَمُ الْجَهْرَ وَمَا يَخْفٰى ۝ وَ
نُيَسِّرُكَ لِلْيُسْرٰى ۝ فَذَكِّرْ اِنْ نَّفَعَتِ الذِّكْرٰى ۝
سَيَذَّكَّرُ مَنْ يَّخْشٰى ۙ وَيَتَجَنَّبُهَا الْاَشْقَى ۙ
الَّذِيْ يَصْلَى النَّارَ الْكُبْرٰى ۝ ثُمَّ لَا يَمُوْتُ فِيْهَا
وَلَا يَحْيٰى ۝ قَدْ اَفْلَحَ مَنْ تَزَكّٰى ۙ وَذَكَرَ اسْمَ
رَبِّهٖ فَصَلّٰى ۝ بَلْ تُؤْثِرُوْنَ الْحَيٰوةَ الدُّنْيَا ۝
وَالْاٰخِرَةُ خَيْرٌ وَّاَبْقٰى ۝ اِنَّ هٰذَا لَفِى الصُّحُفِ

الْأُولَىٰ ۝ صُحُفِ إِبْرَٰهِيمَ وَمُوسَىٰ ۝

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَٰنِ الرَّحِيمِ

وَالسَّمَآءِ وَالطَّارِقِ ۝ وَمَآ أَدْرَىٰكَ مَا الطَّارِقُ ۝
النَّجْمُ الثَّاقِبُ ۝ إِن كُلُّ نَفْسٍ لَّمَّا عَلَيْهَا حَافِظٌ ۝
فَلْيَنظُرِ الْإِنسَانُ مِمَّ خُلِقَ ۝ خُلِقَ مِن مَّآءٍ
دَافِقٍ ۝ يَخْرُجُ مِنۢ بَيْنِ الصُّلْبِ وَالتَّرَآئِبِ ۝
إِنَّهُۥ عَلَىٰ رَجْعِهِۦ لَقَادِرٌ ۝ يَوْمَ تُبْلَى السَّرَآئِرُ ۝
فَمَا لَهُۥ مِن قُوَّةٍ وَلَا نَاصِرٍ ۝ وَالسَّمَآءِ ذَاتِ
الرَّجْعِ ۝ وَالْأَرْضِ ذَاتِ الصَّدْعِ ۝ إِنَّهُۥ
لَقَوْلٌ فَصْلٌ ۝ وَمَا هُوَ بِالْهَزْلِ ۝ إِنَّهُمْ
يَكِيدُونَ كَيْدًا ۝ وَأَكِيدُ كَيْدًا ۝ فَمَهِّلِ
الْكَٰفِرِينَ أَمْهِلْهُمْ رُوَيْدًۢا ۝

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيْمِ

وَالسَّمَآءِ ذَاتِ الْبُرُوْجِ ۙ﴿﴾ وَالْيَوْمِ الْمَوْعُوْدِ ۙ﴿﴾ وَ
شَاهِدٍ وَّمَشْهُوْدٍ ؕ﴿﴾ قُتِلَ اَصْحٰبُ الْاُخْدُوْدِ ۙ﴿﴾
النَّارِ ذَاتِ الْوَقُوْدِ ۙ﴿﴾ اِذْ هُمْ عَلَيْهَا قُعُوْدٌ ۙ﴿﴾ وَّهُمْ
عَلٰى مَا يَفْعَلُوْنَ بِالْمُؤْمِنِيْنَ شُهُوْدٌ ؕ﴿﴾ وَمَا نَقَمُوْا
مِنْهُمْ اِلَّاۤ اَنْ يُّؤْمِنُوْا بِاللّٰهِ الْعَزِيْزِ الْحَمِيْدِ ۙ﴿﴾
الَّذِىْ لَهٗ مُلْكُ السَّمٰوٰتِ وَالْاَرْضِ ؕ وَاللّٰهُ عَلٰى
كُلِّ شَىْءٍ شَهِيْدٌ ؕ﴿﴾ اِنَّ الَّذِيْنَ فَتَنُوا الْمُؤْمِنِيْنَ
وَالْمُؤْمِنٰتِ ثُمَّ لَمْ يَتُوْبُوْا فَلَهُمْ عَذَابُ جَهَنَّمَ
وَلَهُمْ عَذَابُ الْحَرِيْقِ ؕ﴿﴾ اِنَّ الَّذِيْنَ اٰمَنُوْا وَ
عَمِلُوا الصّٰلِحٰتِ لَهُمْ جَنّٰتٌ تَجْرِىْ مِنْ
تَحْتِهَا الْاَنْهٰرُ ؕ۬ ذٰلِكَ الْفَوْزُ الْكَبِيْرُ ؕ﴿﴾ اِنَّ بَطْشَ

رَبِّكَ لَشَدِيْدٌ ۝ اِنَّهٗ هُوَ يُبْدِئُ وَيُعِيْدُ ۝ وَهُوَ
الْغَفُوْرُ الْوَدُوْدُ ۝ ذُو الْعَرْشِ الْمَجِيْدُ ۝ فَعَّالٌ لِّمَا
يُرِيْدُ ۝ هَلْ اَتٰىكَ حَدِيْثُ الْجُنُوْدِ ۝ فِرْعَوْنَ
وَثَمُوْدَ ۝ بَلِ الَّذِيْنَ كَفَرُوْا فِيْ تَكْذِيْبٍ ۝ وَّاللّٰهُ
مِنْ وَّرَآئِهِمْ مُّحِيْطٌ ۝ بَلْ هُوَ قُرْاٰنٌ مَّجِيْدٌ ۝
فِيْ لَوْحٍ مَّحْفُوْظٍ ۝

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيْمِ

اِذَا السَّمَآءُ انْشَقَّتْ ۝ وَاَذِنَتْ لِرَبِّهَا وَحُقَّتْ ۝
وَاِذَا الْاَرْضُ مُدَّتْ ۝ وَاَلْقَتْ مَا فِيْهَا وَتَخَلَّتْ ۝
وَاَذِنَتْ لِرَبِّهَا وَحُقَّتْ ۝ يٰاَيُّهَا الْاِنْسَانُ اِنَّكَ
كَادِحٌ اِلٰى رَبِّكَ كَدْحًا فَمُلٰقِيْهِ ۝ فَاَمَّا مَنْ اُوْتِيَ
كِتٰبَهٗ بِيَمِيْنِهٖ ۝ فَسَوْفَ يُحَاسَبُ حِسَابًا يَّسِيْرًا ۝

وَّيَنْقَلِبُ اِلٰٓى اَهْلِهٖ مَسْرُوْرًا ۝ؕ وَاَمَّا مَنْ اُوْتِيَ
كِتٰبَهٗ وَرَآءَ ظَهْرِهٖ ۝ۙ فَسَوْفَ يَدْعُوْا ثُبُوْرًا ۝ۙ وَّ
يَصْلٰى سَعِيْرًا ۝ؕ اِنَّهٗ كَانَ فِيْٓ اَهْلِهٖ مَسْرُوْرًا ۝ؕ
اِنَّهٗ ظَنَّ اَنْ لَّنْ يَّحُوْرَ ۝ۛۚ بَلٰٓى ۛۚ اِنَّ رَبَّهٗ كَانَ بِهٖ
بَصِيْرًا ۝ؕ فَلَآ اُقْسِمُ بِالشَّفَقِ ۝ۙ وَالَّيْلِ وَمَا وَسَقَ ۝ۙ
وَالْقَمَرِ اِذَا اتَّسَقَ ۝ۙ لَتَرْكَبُنَّ طَبَقًا عَنْ طَبَقٍ ۝ؕ
فَمَا لَهُمْ لَا يُؤْمِنُوْنَ ۝ۙ وَاِذَا قُرِئَ عَلَيْهِمُ الْقُرْاٰنُ
لَا يَسْجُدُوْنَ ۝ؕ۩ بَلِ الَّذِيْنَ كَفَرُوْا يُكَذِّبُوْنَ ۝ۖ وَاللّٰهُ
اَعْلَمُ بِمَا يُوْعُوْنَ ۝ۖ فَبَشِّرْهُمْ بِعَذَابٍ اَلِيْمٍ ۝ۙ اِلَّا
الَّذِيْنَ اٰمَنُوْا وَعَمِلُوا الصّٰلِحٰتِ لَهُمْ اَجْرٌ غَيْرُ مَمْنُوْنٍ ۝ࣖ

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيْمِ

وَيْلٌ لِّلْمُطَفِّفِيْنَ ۝ۙ الَّذِيْنَ اِذَا اكْتَالُوْا عَلَى

النَّاسِ يَسْتَوْفُوْنَ ۝ وَإِذَا كَالُوْهُمْ اَوْ وَّزَنُوْهُمْ
يُخْسِرُوْنَ ۝ اَلَا يَظُنُّ اُولٰٓئِكَ اَنَّهُمْ مَّبْعُوْثُوْنَ ۝
لِيَوْمٍ عَظِيْمٍ ۝ يَّوْمَ يَقُوْمُ النَّاسُ لِرَبِّ الْعٰلَمِيْنَ ۝
كَلَّآ اِنَّ كِتٰبَ الْفُجَّارِ لَفِيْ سِجِّيْنٍ ۝ وَمَآ اَدْرٰىكَ
مَا سِجِّيْنٌ ۝ كِتٰبٌ مَّرْقُوْمٌ ۝ وَيْلٌ يَّوْمَئِذٍ
لِّلْمُكَذِّبِيْنَ ۝ الَّذِيْنَ يُكَذِّبُوْنَ بِيَوْمِ الدِّيْنِ ۝
وَمَا يُكَذِّبُ بِهٖٓ اِلَّا كُلُّ مُعْتَدٍ اَثِيْمٍ ۝ اِذَا
تُتْلٰى عَلَيْهِ اٰيٰتُنَا قَالَ اَسَاطِيْرُ الْاَوَّلِيْنَ ۝
كَلَّا بَلْ رَانَ عَلٰى قُلُوْبِهِمْ مَّا كَانُوْا يَكْسِبُوْنَ ۝
كَلَّآ اِنَّهُمْ عَنْ رَّبِّهِمْ يَوْمَئِذٍ لَّمَحْجُوْبُوْنَ ۝ ثُمَّ
اِنَّهُمْ لَصَالُوا الْجَحِيْمِ ۝ ثُمَّ يُقَالُ هٰذَا الَّذِيْ
كُنْتُمْ بِهٖ تُكَذِّبُوْنَ ۝ كَلَّآ اِنَّ كِتٰبَ الْاَبْرَارِ

لَفِيْ عِلِّيِّيْنَ ۞ وَمَآ اَدْرٰىكَ مَا عِلِّيُّوْنَ ۞ كِتٰبٌ
مَّرْقُوْمٌ ۞ يَّشْهَدُهُ الْمُقَرَّبُوْنَ ۞ اِنَّ الْاَبْرَارَ لَفِيْ
نَعِيْمٍ ۞ عَلَى الْاَرَآئِكِ يَنْظُرُوْنَ ۞ تَعْرِفُ فِيْ
وُجُوْهِهِمْ نَضْرَةَ النَّعِيْمِ ۞ يُسْقَوْنَ مِنْ رَّحِيْقٍ
مَّخْتُوْمٍ ۞ خِتٰمُهٗ مِسْكٌ ۚ وَفِيْ ذٰلِكَ فَلْيَتَنَافَسِ
الْمُتَنَافِسُوْنَ ۞ وَمِزَاجُهٗ مِنْ تَسْنِيْمٍ ۞ عَيْنًا يَّشْرَبُ
بِهَا الْمُقَرَّبُوْنَ ۞ اِنَّ الَّذِيْنَ اَجْرَمُوْا كَانُوْا مِنَ
الَّذِيْنَ اٰمَنُوْا يَضْحَكُوْنَ ۞ وَاِذَا مَرُّوْا بِهِمْ يَتَغَامَزُوْنَ ۞
وَاِذَا انْقَلَبُوْٓا اِلٰٓى اَهْلِهِمُ انْقَلَبُوْا فَكِهِيْنَ ۞ وَ
اِذَا رَاَوْهُمْ قَالُوْٓا اِنَّ هٰٓؤُلَآءِ لَضَآلُّوْنَ ۞ وَمَآ اُرْسِلُوْا
عَلَيْهِمْ حٰفِظِيْنَ ۞ فَالْيَوْمَ الَّذِيْنَ اٰمَنُوْا مِنَ
الْكُفَّارِ يَضْحَكُوْنَ ۞ عَلَى الْاَرَآئِكِ يَنْظُرُوْنَ ۞

هَلْ ثُوِّبَ الْكُفَّارُ مَا كَانُوا يَفْعَلُونَ ۝

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيْمِ

إِذَا السَّمَاءُ انْفَطَرَتْ ۝ وَإِذَا الْكَوَاكِبُ انْتَثَرَتْ ۝
وَإِذَا الْبِحَارُ فُجِّرَتْ ۝ وَإِذَا الْقُبُورُ بُعْثِرَتْ ۝
عَلِمَتْ نَفْسٌ مَا قَدَّمَتْ وَأَخَّرَتْ ۝ يَا أَيُّهَا
الْإِنْسَانُ مَا غَرَّكَ بِرَبِّكَ الْكَرِيمِ ۝ الَّذِي
خَلَقَكَ فَسَوَّاكَ فَعَدَلَكَ ۝ فِي أَيِّ صُورَةٍ
مَا شَاءَ رَكَّبَكَ ۝ كَلَّا بَلْ تُكَذِّبُونَ بِالدِّينِ ۝
وَإِنَّ عَلَيْكُمْ لَحَافِظِينَ ۝ كِرَامًا كَاتِبِينَ ۝
يَعْلَمُونَ مَا تَفْعَلُونَ ۝ إِنَّ الْأَبْرَارَ لَفِي نَعِيمٍ ۝
وَإِنَّ الْفُجَّارَ لَفِي جَحِيمٍ ۝ يَصْلَوْنَهَا يَوْمَ الدِّينِ ۝
وَمَا هُمْ عَنْهَا بِغَائِبِينَ ۝ وَمَا أَدْرَاكَ مَا

يَوْمُ الدِّيْنِ ۝ ثُمَّ مَآ اَدْرٰىكَ مَا يَوْمُ الدِّيْنِ ۝ يَوْمَ لَا
تَمْلِكُ نَفْسٌ لِّنَفْسٍ شَيْـًٔا ؕ وَ الْاَمْرُ يَوْمَئِذٍ لِّلّٰهِ ۝

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيْمِ

اِذَا الشَّمْسُ كُوِّرَتْ ۝ وَ اِذَا النُّجُوْمُ انْكَدَرَتْ ۝
وَ اِذَا الْجِبَالُ سُيِّرَتْ ۝ وَ اِذَا الْعِشَارُ عُطِّلَتْ ۝
وَ اِذَا الْوُحُوْشُ حُشِرَتْ ۝ وَ اِذَا الْبِحَارُ سُجِّرَتْ ۝
وَ اِذَا النُّفُوْسُ زُوِّجَتْ ۝ وَ اِذَا الْمَوْءٗدَةُ سُئِلَتْ ۝
بِاَيِّ ذَنْۢبٍ قُتِلَتْ ۝ وَ اِذَا الصُّحُفُ نُشِرَتْ ۝
وَ اِذَا السَّمَآءُ كُشِطَتْ ۝ وَ اِذَا الْجَحِيْمُ سُعِّرَتْ ۝
وَ اِذَا الْجَنَّةُ اُزْلِفَتْ ۝ عَلِمَتْ نَفْسٌ مَّآ
اَحْضَرَتْ ۝ فَلَآ اُقْسِمُ بِالْخُنَّسِ ۝ الْجَوَارِ الْكُنَّسِ ۝
وَ الَّيْلِ اِذَا عَسْعَسَ ۝ وَ الصُّبْحِ اِذَا تَنَفَّسَ ۝

إِنَّهُ لَقَوْلُ رَسُوْلٍ كَرِيْمٍ ۝ ذِيْ قُوَّةٍ عِنْدَ ذِى
الْعَرْشِ مَكِيْنٍ ۝ مُّطَاعٍ ثَمَّ أَمِيْنٍ ۝ وَمَا صَاحِبُكُمْ
بِمَجْنُوْنٍ ۝ وَلَقَدْ رَاٰهُ بِالْأُفُقِ الْمُبِيْنِ ۝ وَمَا
هُوَ عَلَى الْغَيْبِ بِضَنِيْنٍ ۝ وَمَا هُوَ بِقَوْلِ
شَيْطٰنٍ رَّجِيْمٍ ۝ فَأَيْنَ تَذْهَبُوْنَ ۝ إِنْ هُوَ
إِلَّا ذِكْرٌ لِّلْعٰلَمِيْنَ ۝ لِمَنْ شَآءَ مِنْكُمْ أَنْ
يَّسْتَقِيْمَ ۝ وَمَا تَشَآءُوْنَ إِلَّا أَنْ يَّشَآءَ اللّٰهُ رَبُّ
الْعٰلَمِيْنَ ۝

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيْمِ

عَبَسَ وَتَوَلّٰى ۝ أَنْ جَآءَهُ الْأَعْمٰى ۝ وَمَا يُدْرِيْكَ
لَعَلَّهُ يَزَّكّٰى ۝ أَوْ يَذَّكَّرُ فَتَنْفَعَهُ الذِّكْرٰى ۝
أَمَّا مَنِ اسْتَغْنٰى ۝ فَأَنْتَ لَهُ تَصَدّٰى ۝ وَ

مَا عَلَيْكَ أَلَّا يَزَّكَّىٰ ۝ وَأَمَّا مَن جَاءَكَ يَسْعَىٰ ۝
وَهُوَ يَخْشَىٰ ۝ فَأَنتَ عَنْهُ تَلَهَّىٰ ۝ كَلَّا إِنَّهَا
تَذْكِرَةٌ ۝ فَمَن شَاءَ ذَكَرَهُ ۝ فِي صُحُفٍ مُّكَرَّمَةٍ ۝
مَّرْفُوعَةٍ مُّطَهَّرَةٍ ۝ بِأَيْدِي سَفَرَةٍ ۝ كِرَامٍ
بَرَرَةٍ ۝ قُتِلَ الْإِنسَانُ مَا أَكْفَرَهُ ۝ مِنْ أَيِّ شَيْءٍ
خَلَقَهُ ۝ مِن نُّطْفَةٍ خَلَقَهُ فَقَدَّرَهُ ۝ ثُمَّ
السَّبِيلَ يَسَّرَهُ ۝ ثُمَّ أَمَاتَهُ فَأَقْبَرَهُ ۝ ثُمَّ إِذَا
شَاءَ أَنشَرَهُ ۝ كَلَّا لَمَّا يَقْضِ مَا أَمَرَهُ ۝
فَلْيَنظُرِ الْإِنسَانُ إِلَىٰ طَعَامِهِ ۝ أَنَّا صَبَبْنَا الْمَاءَ
صَبًّا ۝ ثُمَّ شَقَقْنَا الْأَرْضَ شَقًّا ۝ فَأَنبَتْنَا فِيهَا
حَبًّا ۝ وَعِنَبًا وَقَضْبًا ۝ وَزَيْتُونًا وَنَخْلًا ۝ وَحَدَائِقَ
غُلْبًا ۝ وَفَاكِهَةً وَأَبًّا ۝ مَّتَاعًا لَّكُمْ وَلِأَنْعَامِكُمْ ۝

فَإِذَا جَآءَتِ الصَّآخَّةُ ۝ يَوْمَ يَفِرُّ الْمَرْءُ مِنْ
أَخِيهِ ۝ وَأُمِّهِ وَأَبِيهِ ۝ وَصَاحِبَتِهِ وَبَنِيهِ ۝
لِكُلِّ امْرِئٍ مِّنْهُمْ يَوْمَئِذٍ شَأْنٌ يُغْنِيهِ ۝
وُجُوهٌ يَوْمَئِذٍ مُّسْفِرَةٌ ۝ ضَاحِكَةٌ مُّسْتَبْشِرَةٌ ۝
وَوُجُوهٌ يَوْمَئِذٍ عَلَيْهَا غَبَرَةٌ ۝ تَرْهَقُهَا قَتَرَةٌ ۝
أُولَٰٓئِكَ هُمُ الْكَفَرَةُ الْفَجَرَةُ ۝

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَٰنِ الرَّحِيمِ

وَالنَّٰزِعَٰتِ غَرْقًا ۝ وَالنَّٰشِطَٰتِ نَشْطًا ۝ وَالسَّٰبِحَٰتِ
سَبْحًا ۝ فَالسَّٰبِقَٰتِ سَبْقًا ۝ فَالْمُدَبِّرَٰتِ أَمْرًا ۝
يَوْمَ تَرْجُفُ الرَّاجِفَةُ ۝ تَتْبَعُهَا الرَّادِفَةُ ۝
قُلُوبٌ يَوْمَئِذٍ وَاجِفَةٌ ۝ أَبْصَارُهَا خَاشِعَةٌ ۝
يَقُولُونَ أَءِنَّا لَمَرْدُودُونَ فِي الْحَافِرَةِ ۝

ءَاِذَا كُنَّا عِظَامًا نَّخِرَةً ۝ؕ قَالُوْا تِلْكَ اِذًا كَرَّةٌ
خَاسِرَةٌ ۝ؔ فَاِنَّمَا هِيَ زَجْرَةٌ وَّاحِدَةٌ ۝ۙ فَاِذَا هُمْ
بِالسَّاهِرَةِ ۝ؕ هَلْ اَتٰىكَ حَدِيْثُ مُوْسٰى ۝ۘ اِذْ
نَادٰىهُ رَبُّهٗ بِالْوَادِ الْمُقَدَّسِ طُوًى ۝ۚ اِذْهَبْ
اِلٰى فِرْعَوْنَ اِنَّهٗ طَغٰى ۝ۖؗ فَقُلْ هَلْ لَّكَ اِلٰٓى
اَنْ تَزَكّٰى ۝ۙ وَاَهْدِيَكَ اِلٰى رَبِّكَ فَتَخْشٰى ۝ۚ
فَاَرٰىهُ الْاٰيَةَ الْكُبْرٰى ۝ۖؗ فَكَذَّبَ وَعَصٰى ۝ۖؗ
ثُمَّ اَدْبَرَ يَسْعٰى ۝ۖؗ فَحَشَرَ فَنَادٰى ۝ۖؗ فَقَالَ اَنَا
رَبُّكُمُ الْاَعْلٰى ۝ۖؗ فَاَخَذَهُ اللّٰهُ نَكَالَ الْاٰخِرَةِ
وَالْاُوْلٰى ۝ؕ اِنَّ فِيْ ذٰلِكَ لَعِبْرَةً لِّمَنْ يَّخْشٰى ۝ؕع
ءَاَنْتُمْ اَشَدُّ خَلْقًا اَمِ السَّمَآءُ ؕ بَنٰىهَا ۝ٙ رَفَعَ
سَمْكَهَا فَسَوّٰىهَا ۝ۙ وَاَغْطَشَ لَيْلَهَا وَاَخْرَجَ

ضُحٰهَا ۝ وَالْاَرْضَ بَعْدَ ذٰلِكَ دَحٰهَا ۝ؕ
اَخْرَجَ مِنْهَا مَآءَهَا وَمَرْعٰهَا ۝ۙ وَالْجِبَالَ اَرْسٰهَا ۝ۙ
مَتَاعًا لَّكُمْ وَلِاَنْعَامِكُمْ ۝ؕ فَاِذَا جَآءَتِ الطَّآمَّةُ
الْكُبْرٰى ۝ۖ يَوْمَ يَتَذَكَّرُ الْاِنْسَانُ مَا سَعٰى ۝ۙ وَ
بُرِّزَتِ الْجَحِيْمُ لِمَنْ يَّرٰى ۝ فَاَمَّا مَنْ طَغٰى ۝ۙ
وَاٰثَرَ الْحَيٰوةَ الدُّنْيَا ۝ۙ فَاِنَّ الْجَحِيْمَ هِيَ الْمَاْوٰى ۝ؕ
وَاَمَّا مَنْ خَافَ مَقَامَ رَبِّهٖ وَنَهَى النَّفْسَ
عَنِ الْهَوٰى ۝ۙ فَاِنَّ الْجَنَّةَ هِيَ الْمَاْوٰى ۝ؕ يَسْـَٔلُوْنَكَ
عَنِ السَّاعَةِ اَيَّانَ مُرْسٰهَا ۝ؕ فِيْمَ اَنْتَ مِنْ
ذِكْرٰىهَا ۝ؕ اِلٰى رَبِّكَ مُنْتَهٰهَا ۝ؕ اِنَّمَآ اَنْتَ
مُنْذِرُ مَنْ يَّخْشٰهَا ۝ كَاَنَّهُمْ يَوْمَ يَرَوْنَهَا لَمْ
يَلْبَثُوْٓا اِلَّا عَشِيَّةً اَوْ ضُحٰهَا ۝ع

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيْمِ

عَمَّ يَتَسَآءَلُوْنَ ○ عَنِ النَّبَاِ الْعَظِيْمِ ○ الَّذِيْ
هُمْ فِيْهِ مُخْتَلِفُوْنَ ○ كَلَّا سَيَعْلَمُوْنَ ○ ثُمَّ
كَلَّا سَيَعْلَمُوْنَ ○ اَلَمْ نَجْعَلِ الْاَرْضَ مِهٰدًا ○
وَّالْجِبَالَ اَوْتَادًا ○ وَّخَلَقْنٰكُمْ اَزْوَاجًا ○
وَّجَعَلْنَا نَوْمَكُمْ سُبَاتًا ○ وَّجَعَلْنَا الَّيْلَ
لِبَاسًا ○ وَّجَعَلْنَا النَّهَارَ مَعَاشًا ○ وَّبَنَيْنَا
فَوْقَكُمْ سَبْعًا شِدَادًا ○ وَّجَعَلْنَا سِرَاجًا
وَّهَّاجًا ○ وَّاَنْزَلْنَا مِنَ الْمُعْصِرٰتِ مَآءً
ثَجَّاجًا ○ لِّنُخْرِجَ بِهٖ حَبًّا وَّنَبَاتًا ○ وَّجَنّٰتٍ
اَلْفَافًا ○ اِنَّ يَوْمَ الْفَصْلِ كَانَ مِيْقَاتًا ○ يَّوْمَ
يُنْفَخُ فِي الصُّوْرِ فَتَاْتُوْنَ اَفْوَاجًا ○ وَّفُتِحَتِ

السَّمَآءُ فَكَانَتْ اَبْوَابًا ۙ وَّ سُيِّرَتِ الْجِبَالُ
فَكَانَتْ سَرَابًا ۗ اِنَّ جَهَنَّمَ كَانَتْ مِرْصَادًا ۙ
لِّلطّٰغِيْنَ مَاٰبًا ۙ لّٰبِثِيْنَ فِيْهَآ اَحْقَابًا ۚ لَا
يَذُوْقُوْنَ فِيْهَا بَرْدًا وَّ لَا شَرَابًا ۙ اِلَّا حَمِيْمًا
وَّغَسَّاقًا ۙ جَزَآءً وِّفَاقًا ۗ اِنَّهُمْ كَانُوْا لَا
يَرْجُوْنَ حِسَابًا ۙ وَّكَذَّبُوْا بِاٰيٰتِنَا كِذَّابًا ۗ وَ
كُلَّ شَيْءٍ اَحْصَيْنٰهُ كِتٰبًا ۙ فَذُوْقُوْا فَلَنْ
نَّزِيْدَكُمْ اِلَّا عَذَابًا ۚ اِنَّ لِلْمُتَّقِيْنَ مَفَازًا ۙ
حَدَآئِقَ وَاَعْنَابًا ۙ وَّكَوَاعِبَ اَتْرَابًا ۙ وَّكَاْسًا
دِهَاقًا ۗ لَا يَسْمَعُوْنَ فِيْهَا لَغْوًا وَّلَا كِذّٰبًا ۚ
جَزَآءً مِّنْ رَّبِّكَ عَطَآءً حِسَابًا ۙ رَّبِّ السَّمٰوٰتِ
وَالْاَرْضِ وَمَا بَيْنَهُمَا الرَّحْمٰنِ لَا يَمْلِكُوْنَ

مِنْهُ خِطَابًا ۝ يَوْمَ يَقُوْمُ الرُّوْحُ وَالْمَلٰٓئِكَةُ
صَفًّا ۙ لَّا يَتَكَلَّمُوْنَ اِلَّا مَنْ اَذِنَ لَهُ الرَّحْمٰنُ
وَقَالَ صَوَابًا ۝ ذٰلِكَ الْيَوْمُ الْحَقُّ ۚ فَمَنْ شَآءَ
اتَّخَذَ اِلٰى رَبِّهٖ مَاٰبًا ۝ اِنَّآ اَنْذَرْنٰكُمْ عَذَابًا
قَرِيْبًا ۚ يَّوْمَ يَنْظُرُ الْمَرْءُ مَا قَدَّمَتْ يَدٰهُ وَ
يَقُوْلُ الْكٰفِرُ يٰلَيْتَنِىْ كُنْتُ تُرَابًا ۝

بِسْمِ ٱللَّهِ ٱلرَّحْمَٰنِ ٱلرَّحِيمِ

يسٓ ﴿١﴾ وَٱلْقُرْءَانِ ٱلْحَكِيمِ ﴿٢﴾ إِنَّكَ لَمِنَ
ٱلْمُرْسَلِينَ ﴿٣﴾ عَلَىٰ صِرَٰطٍ مُّسْتَقِيمٍ ﴿٤﴾ تَنزِيلَ
ٱلْعَزِيزِ ٱلرَّحِيمِ ﴿٥﴾ لِتُنذِرَ قَوْمًا مَّآ أُنذِرَ ءَابَآؤُهُمْ
فَهُمْ غَٰفِلُونَ ﴿٦﴾ لَقَدْ حَقَّ ٱلْقَوْلُ عَلَىٰٓ أَكْثَرِهِمْ فَهُمْ
لَا يُؤْمِنُونَ ﴿٧﴾ إِنَّا جَعَلْنَا فِىٓ أَعْنَٰقِهِمْ أَغْلَٰلًا فَهِىَ
إِلَى ٱلْأَذْقَانِ فَهُم مُّقْمَحُونَ ﴿٨﴾ وَجَعَلْنَا مِنۢ بَيْنِ
أَيْدِيهِمْ سَدًّا وَمِنْ خَلْفِهِمْ سَدًّا فَأَغْشَيْنَٰهُمْ فَهُمْ لَا
يُبْصِرُونَ ﴿٩﴾ وَسَوَآءٌ عَلَيْهِمْ ءَأَنذَرْتَهُمْ أَمْ لَمْ
تُنذِرْهُمْ لَا يُؤْمِنُونَ ﴿١٠﴾ إِنَّمَا تُنذِرُ مَنِ ٱتَّبَعَ
ٱلذِّكْرَ وَخَشِىَ ٱلرَّحْمَٰنَ بِٱلْغَيْبِ ۖ فَبَشِّرْهُ بِمَغْفِرَةٍ
وَأَجْرٍ كَرِيمٍ ﴿١١﴾ إِنَّا نَحْنُ نُحْىِ ٱلْمَوْتَىٰ وَنَكْتُبُ مَا
قَدَّمُوا۟ وَءَاثَٰرَهُمْ ۚ وَكُلَّ شَىْءٍ أَحْصَيْنَٰهُ فِىٓ إِمَامٍ مُّبِينٍ
﴿١٢﴾ وَٱضْرِبْ لَهُم مَّثَلًا أَصْحَٰبَ ٱلْقَرْيَةِ إِذْ جَآءَهَا

ٱلْمُرْسَلُونَ ﴿١٣﴾ إِذْ أَرْسَلْنَآ إِلَيْهِمُ ٱثْنَيْنِ فَكَذَّبُوهُمَا
فَعَزَّزْنَا بِثَالِثٍ فَقَالُوٓاْ إِنَّآ إِلَيْكُم مُّرْسَلُونَ ﴿١٤﴾ قَالُواْ
مَآ أَنتُمْ إِلَّا بَشَرٌ مِّثْلُنَا وَمَآ أَنزَلَ ٱلرَّحْمَـٰنُ مِن شَىْءٍ إِنْ
أَنتُمْ إِلَّا تَكْذِبُونَ ﴿١٥﴾ قَالُواْ رَبُّنَا يَعْلَمُ إِنَّآ إِلَيْكُمْ
لَمُرْسَلُونَ ﴿١٦﴾ وَمَا عَلَيْنَآ إِلَّا ٱلْبَلَـٰغُ ٱلْمُبِينُ ﴿١٧﴾
قَالُوٓاْ إِنَّا تَطَيَّرْنَا بِكُمْ لَئِن لَّمْ تَنتَهُواْ لَنَرْجُمَنَّكُمْ
وَلَيَمَسَّنَّكُم مِّنَّا عَذَابٌ أَلِيمٌ ﴿١٨﴾ قَالُواْ طَـٰٓئِرُكُم
مَّعَكُمْ أَئِن ذُكِّرْتُم بَلْ أَنتُمْ قَوْمٌ مُّسْرِفُونَ ﴿١٩﴾
وَجَآءَ مِنْ أَقْصَا ٱلْمَدِينَةِ رَجُلٌ يَسْعَىٰ قَالَ يَـٰقَوْمِ
ٱتَّبِعُواْ ٱلْمُرْسَلِينَ ﴿٢٠﴾ ٱتَّبِعُواْ مَن لَّا يَسْـَٔلُكُمْ أَجْرًا
وَهُم مُّهْتَدُونَ ﴿٢١﴾ وَمَا لِىَ لَآ أَعْبُدُ ٱلَّذِى فَطَرَنِى
وَإِلَيْهِ تُرْجَعُونَ ﴿٢٢﴾ ءَأَتَّخِذُ مِن دُونِهِۦٓ ءَالِهَةً إِن يُرِدْنِ
ٱلرَّحْمَـٰنُ بِضُرٍّ لَّا تُغْنِ عَنِّى شَفَـٰعَتُهُمْ شَيْـًٔا وَلَا
يُنقِذُونِ ﴿٢٣﴾ إِنِّىٓ إِذًا لَّفِى ضَلَـٰلٍ مُّبِينٍ ﴿٢٤﴾ إِنِّىٓ
ءَامَنتُ بِرَبِّكُمْ فَٱسْمَعُونِ ﴿٢٥﴾ قِيلَ ٱدْخُلِ ٱلْجَنَّةَ

قَالَ يَٰلَيْتَ قَوْمِى يَعْلَمُونَ ﴿٢٦﴾ بِمَا غَفَرَ لِى رَبِّى
وَجَعَلَنِى مِنَ ٱلْمُكْرَمِينَ ﴿٢٧﴾ ۞ وَمَآ أَنزَلْنَا عَلَىٰ قَوْمِهِۦ
مِنۢ بَعْدِهِۦ مِن جُندٍ مِّنَ ٱلسَّمَآءِ وَمَا كُنَّا مُنزِلِينَ
﴿٢٨﴾ إِن كَانَتْ إِلَّا صَيْحَةً وَٰحِدَةً فَإِذَا هُمْ خَٰمِدُونَ
﴿٢٩﴾ يَٰحَسْرَةً عَلَى ٱلْعِبَادِ ۚ مَا يَأْتِيهِم مِّن رَّسُولٍ إِلَّا
كَانُوا۟ بِهِۦ يَسْتَهْزِءُونَ ﴿٣٠﴾ أَلَمْ يَرَوْا۟ كَمْ أَهْلَكْنَا قَبْلَهُم
مِّنَ ٱلْقُرُونِ أَنَّهُمْ إِلَيْهِمْ لَا يَرْجِعُونَ ﴿٣١﴾ وَإِن كُلٌّ
لَّمَّا جَمِيعٌ لَّدَيْنَا مُحْضَرُونَ ﴿٣٢﴾ وَءَايَةٌ لَّهُمُ ٱلْأَرْضُ
ٱلْمَيْتَةُ أَحْيَيْنَٰهَا وَأَخْرَجْنَا مِنْهَا حَبًّا فَمِنْهُ
يَأْكُلُونَ ﴿٣٣﴾ وَجَعَلْنَا فِيهَا جَنَّٰتٍ مِّن نَّخِيلٍ
وَأَعْنَٰبٍ وَفَجَّرْنَا فِيهَا مِنَ ٱلْعُيُونِ ﴿٣٤﴾ لِيَأْكُلُوا۟ مِن
ثَمَرِهِۦ وَمَا عَمِلَتْهُ أَيْدِيهِمْ ۖ أَفَلَا يَشْكُرُونَ ﴿٣٥﴾
سُبْحَٰنَ ٱلَّذِى خَلَقَ ٱلْأَزْوَٰجَ كُلَّهَا مِمَّا تُنۢبِتُ
ٱلْأَرْضُ وَمِنْ أَنفُسِهِمْ وَمِمَّا لَا يَعْلَمُونَ ﴿٣٦﴾ وَءَايَةٌ
لَّهُمُ ٱلَّيْلُ نَسْلَخُ مِنْهُ ٱلنَّهَارَ فَإِذَا هُم مُّظْلِمُونَ ﴿٣٧﴾

وَٱلشَّمْسُ تَجْرِى لِمُسْتَقَرٍّ لَّهَا ۚ ذَٰلِكَ تَقْدِيرُ ٱلْعَزِيزِ
ٱلْعَلِيمِ ﴿٣٨﴾ وَٱلْقَمَرَ قَدَّرْنَٰهُ مَنَازِلَ حَتَّىٰ عَادَ
كَٱلْعُرْجُونِ ٱلْقَدِيمِ ﴿٣٩﴾ لَا ٱلشَّمْسُ يَنۢبَغِى لَهَآ أَن
تُدْرِكَ ٱلْقَمَرَ وَلَا ٱلَّيْلُ سَابِقُ ٱلنَّهَارِ ۚ وَكُلٌّ فِى فَلَكٍ
يَسْبَحُونَ ﴿٤٠﴾ وَءَايَةٌ لَّهُمْ أَنَّا حَمَلْنَا ذُرِّيَّتَهُمْ فِى
ٱلْفُلْكِ ٱلْمَشْحُونِ ﴿٤١﴾ وَخَلَقْنَا لَهُم مِّن مِّثْلِهِۦ مَا
يَرْكَبُونَ ﴿٤٢﴾ وَإِن نَّشَأْ نُغْرِقْهُمْ فَلَا صَرِيخَ لَهُمْ وَلَا هُمْ
يُنقَذُونَ ﴿٤٣﴾ إِلَّا رَحْمَةً مِّنَّا وَمَتَٰعًا إِلَىٰ حِينٍ ﴿٤٤﴾ وَإِذَا
قِيلَ لَهُمُ ٱتَّقُوا۟ مَا بَيْنَ أَيْدِيكُمْ وَمَا خَلْفَكُمْ لَعَلَّكُمْ
تُرْحَمُونَ ﴿٤٥﴾ وَمَا تَأْتِيهِم مِّنْ ءَايَةٍ مِّنْ ءَايَٰتِ رَبِّهِمْ إِلَّا
كَانُوا۟ عَنْهَا مُعْرِضِينَ ﴿٤٦﴾ وَإِذَا قِيلَ لَهُمْ أَنفِقُوا۟ مِمَّا
رَزَقَكُمُ ٱللَّهُ قَالَ ٱلَّذِينَ كَفَرُوا۟ لِلَّذِينَ ءَامَنُوٓا۟ أَنُطْعِمُ
مَن لَّوْ يَشَآءُ ٱللَّهُ أَطْعَمَهُۥٓ إِنْ أَنتُمْ إِلَّا فِى ضَلَٰلٍ مُّبِينٍ
﴿٤٧﴾ وَيَقُولُونَ مَتَىٰ هَٰذَا ٱلْوَعْدُ إِن كُنتُمْ صَٰدِقِينَ
﴿٤٨﴾ مَا يَنظُرُونَ إِلَّا صَيْحَةً وَٰحِدَةً تَأْخُذُهُمْ وَهُمْ

يَخِصِّمُونَ ﴿٤٩﴾ فَلَا يَسْتَطِيعُونَ تَوْصِيَةً وَلَآ إِلَىٰٓ
أَهْلِهِمْ يَرْجِعُونَ ﴿٥٠﴾ وَنُفِخَ فِى ٱلصُّورِ فَإِذَا هُم
مِّنَ ٱلْأَجْدَاثِ إِلَىٰ رَبِّهِمْ يَنسِلُونَ ﴿٥١﴾ قَالُوا۟
يَـٰوَيْلَنَا مَنۢ بَعَثَنَا مِن مَّرْقَدِنَا ۜ ۗ هَـٰذَا مَا وَعَدَ
ٱلرَّحْمَـٰنُ وَصَدَقَ ٱلْمُرْسَلُونَ ﴿٥٢﴾ إِن كَانَتْ إِلَّا
صَيْحَةً وَٰحِدَةً فَإِذَا هُمْ جَمِيعٌ لَّدَيْنَا مُحْضَرُونَ ﴿٥٣﴾
فَٱلْيَوْمَ لَا تُظْلَمُ نَفْسٌ شَيْـًٔا وَلَا تُجْزَوْنَ إِلَّا مَا
كُنتُمْ تَعْمَلُونَ ﴿٥٤﴾ إِنَّ أَصْحَـٰبَ ٱلْجَنَّةِ ٱلْيَوْمَ فِى
شُغُلٍ فَـٰكِهُونَ ﴿٥٥﴾ هُمْ وَأَزْوَٰجُهُمْ فِى ظِلَـٰلٍ عَلَى
ٱلْأَرَآئِكِ مُتَّكِـُٔونَ ﴿٥٦﴾ لَهُمْ فِيهَا فَـٰكِهَةٌ وَلَهُم مَّا
يَدَّعُونَ ﴿٥٧﴾ سَلَـٰمٌ قَوْلًا مِّن رَّبٍّ رَّحِيمٍ ﴿٥٨﴾ وَٱمْتَـٰزُوا۟
ٱلْيَوْمَ أَيُّهَا ٱلْمُجْرِمُونَ ﴿٥٩﴾ ۞ أَلَمْ أَعْهَدْ إِلَيْكُمْ يَـٰبَنِىٓ
ءَادَمَ أَن لَّا تَعْبُدُوا۟ ٱلشَّيْطَـٰنَ ۖ إِنَّهُۥ لَكُمْ عَدُوٌّ
مُّبِينٌ ﴿٦٠﴾ وَأَنِ ٱعْبُدُونِى ۚ هَـٰذَا صِرَٰطٌ مُّسْتَقِيمٌ ﴿٦١﴾
وَلَقَدْ أَضَلَّ مِنكُمْ جِبِلًّا كَثِيرًا ۖ أَفَلَمْ تَكُونُوا۟ تَعْقِلُونَ

﴿٦٢﴾ هَٰذِهِۦ جَهَنَّمُ ٱلَّتِي كُنتُمۡ تُوعَدُونَ ﴿٦٣﴾
ٱصۡلَوۡهَا ٱلۡيَوۡمَ بِمَا كُنتُمۡ تَكۡفُرُونَ ﴿٦٤﴾ ٱلۡيَوۡمَ
نَخۡتِمُ عَلَىٰٓ أَفۡوَٰهِهِمۡ وَتُكَلِّمُنَآ أَيۡدِيهِمۡ وَتَشۡهَدُ أَرۡجُلُهُم
بِمَا كَانُواْ يَكۡسِبُونَ ﴿٦٥﴾ وَلَوۡ نَشَآءُ لَطَمَسۡنَا عَلَىٰٓ
أَعۡيُنِهِمۡ فَٱسۡتَبَقُواْ ٱلصِّرَٰطَ فَأَنَّىٰ يُبۡصِرُونَ ﴿٦٦﴾ وَلَوۡ
نَشَآءُ لَمَسَخۡنَٰهُمۡ عَلَىٰ مَكَانَتِهِمۡ فَمَا ٱسۡتَطَٰعُواْ
مُضِيّٗا وَلَا يَرۡجِعُونَ ﴿٦٧﴾ وَمَن نُّعَمِّرۡهُ نُنَكِّسۡهُ فِي
ٱلۡخَلۡقِۚ أَفَلَا يَعۡقِلُونَ ﴿٦٨﴾ وَمَا عَلَّمۡنَٰهُ ٱلشِّعۡرَ وَمَا
يَنۢبَغِي لَهُۥٓۚ إِنۡ هُوَ إِلَّا ذِكۡرٞ وَقُرۡءَانٞ مُّبِينٞ ﴿٦٩﴾ لِّيُنذِرَ
مَن كَانَ حَيّٗا وَيَحِقَّ ٱلۡقَوۡلُ عَلَى ٱلۡكَٰفِرِينَ ﴿٧٠﴾
أَوَلَمۡ يَرَوۡاْ أَنَّا خَلَقۡنَا لَهُم مِّمَّا عَمِلَتۡ أَيۡدِينَآ أَنۡعَٰمٗا
فَهُمۡ لَهَا مَٰلِكُونَ ﴿٧١﴾ وَذَلَّلۡنَٰهَا لَهُمۡ فَمِنۡهَا رَكُوبُهُمۡ
وَمِنۡهَا يَأۡكُلُونَ ﴿٧٢﴾ وَلَهُمۡ فِيهَا مَنَٰفِعُ وَمَشَارِبُۚ أَفَلَا
يَشۡكُرُونَ ﴿٧٣﴾ وَٱتَّخَذُواْ مِن دُونِ ٱللَّهِ ءَالِهَةٗ لَّعَلَّهُمۡ
يُنصَرُونَ ﴿٧٤﴾ لَا يَسۡتَطِيعُونَ نَصۡرَهُمۡ وَهُمۡ لَهُمۡ

جُندٌ مُّحۡضَرُونَ ﴿٧٥﴾ فَلَا يَحۡزُنكَ قَوۡلُهُمۡۘ إِنَّا نَعۡلَمُ مَا
يُسِرُّونَ وَمَا يُعۡلِنُونَ ﴿٧٦﴾ أَوَلَمۡ يَرَ ٱلۡإِنسَٰنُ أَنَّا
خَلَقۡنَٰهُ مِن نُّطۡفَةٍ فَإِذَا هُوَ خَصِيمٌ مُّبِينٌ ﴿٧٧﴾
وَضَرَبَ لَنَا مَثَلًا وَنَسِيَ خَلۡقَهُۥۖ قَالَ مَن يُحۡيِ
ٱلۡعِظَٰمَ وَهِيَ رَمِيمٌ ﴿٧٨﴾ قُلۡ يُحۡيِيهَا ٱلَّذِيٓ أَنشَأَهَآ
أَوَّلَ مَرَّةٍۖ وَهُوَ بِكُلِّ خَلۡقٍ عَلِيمٌ ﴿٧٩﴾ ٱلَّذِي جَعَلَ لَكُم
مِّنَ ٱلشَّجَرِ ٱلۡأَخۡضَرِ نَارًا فَإِذَآ أَنتُم مِّنۡهُ تُوقِدُونَ
﴿٨٠﴾ أَوَلَيۡسَ ٱلَّذِي خَلَقَ ٱلسَّمَٰوَٰتِ وَٱلۡأَرۡضَ بِقَٰدِرٍ
عَلَىٰٓ أَن يَخۡلُقَ مِثۡلَهُمۚ بَلَىٰ وَهُوَ ٱلۡخَلَّٰقُ ٱلۡعَلِيمُ ﴿٨١﴾
إِنَّمَآ أَمۡرُهُۥٓ إِذَآ أَرَادَ شَيۡـًٔا أَن يَقُولَ لَهُۥ كُن فَيَكُونُ
﴿٨٢﴾ فَسُبۡحَٰنَ ٱلَّذِي بِيَدِهِۦ مَلَكُوتُ كُلِّ شَيۡءٖ وَإِلَيۡهِ
تُرۡجَعُونَ ﴿٨٣﴾.

بِسْمِ ٱللَّهِ ٱلرَّحْمَٰنِ ٱلرَّحِيمِ

ٱلرَّحْمَٰنُ ﴿١﴾ عَلَّمَ ٱلْقُرْءَانَ ﴿٢﴾ خَلَقَ ٱلْإِنسَٰنَ ﴿٣﴾
عَلَّمَهُ ٱلْبَيَانَ ﴿٤﴾ ٱلشَّمْسُ وَٱلْقَمَرُ بِحُسْبَانٍ ﴿٥﴾
وَٱلنَّجْمُ وَٱلشَّجَرُ يَسْجُدَانِ ﴿٦﴾ وَٱلسَّمَآءَ رَفَعَهَا
وَوَضَعَ ٱلْمِيزَانَ ﴿٧﴾ أَلَّا تَطْغَوْا۟ فِى ٱلْمِيزَانِ ﴿٨﴾
وَأَقِيمُوا۟ ٱلْوَزْنَ بِٱلْقِسْطِ وَلَا تُخْسِرُوا۟ ٱلْمِيزَانَ ﴿٩﴾
وَٱلْأَرْضَ وَضَعَهَا لِلْأَنَامِ ﴿١٠﴾ فِيهَا فَٰكِهَةٌ وَٱلنَّخْلُ
ذَاتُ ٱلْأَكْمَامِ ﴿١١﴾ وَٱلْحَبُّ ذُو ٱلْعَصْفِ وَٱلرَّيْحَانُ ﴿١٢﴾
فَبِأَىِّ ءَالَآءِ رَبِّكُمَا تُكَذِّبَانِ ﴿١٣﴾ خَلَقَ ٱلْإِنسَٰنَ مِن
صَلْصَٰلٍ كَٱلْفَخَّارِ ﴿١٤﴾ وَخَلَقَ ٱلْجَآنَّ مِن مَّارِجٍ مِّن
نَّارٍ ﴿١٥﴾ فَبِأَىِّ ءَالَآءِ رَبِّكُمَا تُكَذِّبَانِ ﴿١٦﴾ رَبُّ
ٱلْمَشْرِقَيْنِ وَرَبُّ ٱلْمَغْرِبَيْنِ ﴿١٧﴾ فَبِأَىِّ ءَالَآءِ رَبِّكُمَا
تُكَذِّبَانِ ﴿١٨﴾ مَرَجَ ٱلْبَحْرَيْنِ يَلْتَقِيَانِ ﴿١٩﴾ بَيْنَهُمَا
بَرْزَخٌ لَّا يَبْغِيَانِ ﴿٢٠﴾ فَبِأَىِّ ءَالَآءِ رَبِّكُمَا تُكَذِّبَانِ

﴿٢١﴾ يَخْرُجُ مِنْهُمَا ٱللُّؤْلُؤُ وَٱلْمَرْجَانُ ﴿٢٢﴾ فَبِأَيِّ
ءَالَآءِ رَبِّكُمَا تُكَذِّبَانِ ﴿٢٣﴾ وَلَهُ ٱلْجَوَارِ ٱلْمُنشَـَٔاتُ فِى
ٱلْبَحْرِ كَٱلْأَعْلَـٰمِ ﴿٢٤﴾ فَبِأَيِّ ءَالَآءِ رَبِّكُمَا تُكَذِّبَانِ
﴿٢٥﴾ كُلُّ مَنْ عَلَيْهَا فَانٍ ﴿٢٦﴾ وَيَبْقَىٰ وَجْهُ رَبِّكَ ذُو
ٱلْجَلَـٰلِ وَٱلْإِكْرَامِ ﴿٢٧﴾ فَبِأَيِّ ءَالَآءِ رَبِّكُمَا تُكَذِّبَانِ
﴿٢٨﴾ يَسْـَٔلُهُۥ مَن فِى ٱلسَّمَـٰوَٰتِ وَٱلْأَرْضِ ۚ كُلَّ يَوْمٍ هُوَ
فِى شَأْنٍ ﴿٢٩﴾ فَبِأَيِّ ءَالَآءِ رَبِّكُمَا تُكَذِّبَانِ ﴿٣٠﴾
سَنَفْرُغُ لَكُمْ أَيُّهَ ٱلثَّقَلَانِ ﴿٣١﴾ فَبِأَيِّ ءَالَآءِ رَبِّكُمَا
تُكَذِّبَانِ ﴿٣٢﴾ يَـٰمَعْشَرَ ٱلْجِنِّ وَٱلْإِنسِ إِنِ ٱسْتَطَعْتُمْ
أَن تَنفُذُوا۟ مِنْ أَقْطَارِ ٱلسَّمَـٰوَٰتِ وَٱلْأَرْضِ فَٱنفُذُوا۟ ۚ
لَا تَنفُذُونَ إِلَّا بِسُلْطَـٰنٍ ﴿٣٣﴾ فَبِأَيِّ ءَالَآءِ رَبِّكُمَا
تُكَذِّبَانِ ﴿٣٤﴾ يُرْسَلُ عَلَيْكُمَا شُوَاظٌ مِّن نَّارٍ وَنُحَاسٌ
فَلَا تَنتَصِرَانِ ﴿٣٥﴾ فَبِأَيِّ ءَالَآءِ رَبِّكُمَا تُكَذِّبَانِ ﴿٣٦﴾
فَإِذَا ٱنشَقَّتِ ٱلسَّمَآءُ فَكَانَتْ وَرْدَةً كَٱلدِّهَانِ ﴿٣٧﴾
فَبِأَيِّ ءَالَآءِ رَبِّكُمَا تُكَذِّبَانِ ﴿٣٨﴾ فَيَوْمَئِذٍ لَّا يُسْـَٔلُ

عَن ذَنۢبِهِۦٓ إِنسٌ وَلَا جَآنٌّ ﴿٣٩﴾ فَبِأَيِّ ءَالَآءِ
رَبِّكُمَا تُكَذِّبَانِ ﴿٤٠﴾ يُعْرَفُ ٱلْمُجْرِمُونَ بِسِيمَٰهُمْ
فَيُؤْخَذُ بِٱلنَّوَٰصِى وَٱلْأَقْدَامِ ﴿٤١﴾ فَبِأَيِّ ءَالَآءِ رَبِّكُمَا
تُكَذِّبَانِ ﴿٤٢﴾ هَٰذِهِۦ جَهَنَّمُ ٱلَّتِى يُكَذِّبُ بِهَا
ٱلْمُجْرِمُونَ ﴿٤٣﴾ يَطُوفُونَ بَيْنَهَا وَبَيْنَ حَمِيمٍ ءَانٍ ﴿٤٤﴾
فَبِأَيِّ ءَالَآءِ رَبِّكُمَا تُكَذِّبَانِ ﴿٤٥﴾ وَلِمَنْ خَافَ مَقَامَ
رَبِّهِۦ جَنَّتَانِ ﴿٤٦﴾ فَبِأَيِّ ءَالَآءِ رَبِّكُمَا تُكَذِّبَانِ ﴿٤٧﴾
ذَوَاتَآ أَفْنَانٍ ﴿٤٨﴾ فَبِأَيِّ ءَالَآءِ رَبِّكُمَا تُكَذِّبَانِ ﴿٤٩﴾
فِيهِمَا عَيْنَانِ تَجْرِيَانِ ﴿٥٠﴾ فَبِأَيِّ ءَالَآءِ رَبِّكُمَا
تُكَذِّبَانِ ﴿٥١﴾ فِيهِمَا مِن كُلِّ فَٰكِهَةٍ زَوْجَانِ ﴿٥٢﴾ فَبِأَيِّ
ءَالَآءِ رَبِّكُمَا تُكَذِّبَانِ ﴿٥٣﴾ مُتَّكِـِٔينَ عَلَىٰ فُرُشٍۭ
بَطَآئِنُهَا مِنْ إِسْتَبْرَقٍ وَجَنَى ٱلْجَنَّتَيْنِ دَانٍ ﴿٥٤﴾ فَبِأَيِّ
ءَالَآءِ رَبِّكُمَا تُكَذِّبَانِ ﴿٥٥﴾ فِيهِنَّ قَٰصِرَٰتُ ٱلطَّرْفِ لَمْ
يَطْمِثْهُنَّ إِنسٌ قَبْلَهُمْ وَلَا جَآنٌّ ﴿٥٦﴾ فَبِأَيِّ ءَالَآءِ
رَبِّكُمَا تُكَذِّبَانِ ﴿٥٧﴾ كَأَنَّهُنَّ ٱلْيَاقُوتُ وَٱلْمَرْجَانُ ﴿٥٨﴾

فَبِأَيِّ ءَالَآءِ رَبِّكُمَا تُكَذِّبَانِ ﴿٥٩﴾ هَلْ جَزَآءُ
ٱلْإِحْسَـٰنِ إِلَّا ٱلْإِحْسَـٰنُ ﴿٦٠﴾ فَبِأَيِّ ءَالَآءِ رَبِّكُمَا
تُكَذِّبَانِ ﴿٦١﴾ وَمِن دُونِهِمَا جَنَّتَانِ ﴿٦٢﴾ فَبِأَيِّ ءَالَآءِ
رَبِّكُمَا تُكَذِّبَانِ ﴿٦٣﴾ مُدْهَآمَّتَانِ ﴿٦٤﴾ فَبِأَيِّ ءَالَآءِ
رَبِّكُمَا تُكَذِّبَانِ ﴿٦٥﴾ فِيهِمَا عَيْنَانِ نَضَّاخَتَانِ ﴿٦٦﴾
فَبِأَيِّ ءَالَآءِ رَبِّكُمَا تُكَذِّبَانِ ﴿٦٧﴾ فِيهِمَا فَـٰكِهَةٌ وَنَخْلٌ
وَرُمَّانٌ ﴿٦٨﴾ فَبِأَيِّ ءَالَآءِ رَبِّكُمَا تُكَذِّبَانِ ﴿٦٩﴾ فِيهِنَّ
خَيْرَٰتٌ حِسَانٌ ﴿٧٠﴾ فَبِأَيِّ ءَالَآءِ رَبِّكُمَا تُكَذِّبَانِ
﴿٧١﴾ حُورٌ مَّقْصُورَٰتٌ فِى ٱلْخِيَامِ ﴿٧٢﴾ فَبِأَيِّ ءَالَآءِ
رَبِّكُمَا تُكَذِّبَانِ ﴿٧٣﴾ لَمْ يَطْمِثْهُنَّ إِنسٌ قَبْلَهُمْ وَلَا
جَآنٌّ ﴿٧٤﴾ فَبِأَيِّ ءَالَآءِ رَبِّكُمَا تُكَذِّبَانِ ﴿٧٥﴾ مُتَّكِـِٔينَ
عَلَىٰ رَفْرَفٍ خُضْرٍ وَعَبْقَرِىٍّ حِسَانٍ ﴿٧٦﴾ فَبِأَيِّ ءَالَآءِ
رَبِّكُمَا تُكَذِّبَانِ ﴿٧٧﴾ تَبَـٰرَكَ ٱسْمُ رَبِّكَ ذِى ٱلْجَلَـٰلِ
وَٱلْإِكْرَامِ ﴿٧٨﴾ .

بِسْمِ ٱللَّهِ ٱلرَّحْمَٰنِ ٱلرَّحِيمِ

تَبَٰرَكَ ٱلَّذِى بِيَدِهِ ٱلْمُلْكُ وَهُوَ عَلَىٰ كُلِّ شَىْءٍ
قَدِيرٌ ﴿١﴾ ٱلَّذِى خَلَقَ ٱلْمَوْتَ وَٱلْحَيَوٰةَ لِيَبْلُوَكُمْ أَيُّكُمْ
أَحْسَنُ عَمَلًا ۚ وَهُوَ ٱلْعَزِيزُ ٱلْغَفُورُ ﴿٢﴾ ٱلَّذِى خَلَقَ
سَبْعَ سَمَٰوَٰتٍ طِبَاقًا ۖ مَّا تَرَىٰ فِى خَلْقِ ٱلرَّحْمَٰنِ مِن
تَفَٰوُتٍ ۖ فَٱرْجِعِ ٱلْبَصَرَ هَلْ تَرَىٰ مِن فُطُورٍ ﴿٣﴾ ثُمَّ
ٱرْجِعِ ٱلْبَصَرَ كَرَّتَيْنِ يَنقَلِبْ إِلَيْكَ ٱلْبَصَرُ خَاسِئًا وَهُوَ
حَسِيرٌ ﴿٤﴾ وَلَقَدْ زَيَّنَّا ٱلسَّمَآءَ ٱلدُّنْيَا بِمَصَٰبِيحَ
وَجَعَلْنَٰهَا رُجُومًا لِّلشَّيَٰطِينِ ۖ وَأَعْتَدْنَا لَهُمْ عَذَابَ
ٱلسَّعِيرِ ﴿٥﴾ وَلِلَّذِينَ كَفَرُوا۟ بِرَبِّهِمْ عَذَابُ جَهَنَّمَ ۖ
وَبِئْسَ ٱلْمَصِيرُ ﴿٦﴾ إِذَآ أُلْقُوا۟ فِيهَا سَمِعُوا۟ لَهَا شَهِيقًا
وَهِىَ تَفُورُ ﴿٧﴾ تَكَادُ تَمَيَّزُ مِنَ ٱلْغَيْظِ ۖ كُلَّمَآ أُلْقِىَ
فِيهَا فَوْجٌ سَأَلَهُمْ خَزَنَتُهَآ أَلَمْ يَأْتِكُمْ نَذِيرٌ ﴿٨﴾ قَالُوا۟
بَلَىٰ قَدْ جَآءَنَا نَذِيرٌ فَكَذَّبْنَا وَقُلْنَا مَا نَزَّلَ ٱللَّهُ مِن
شَىْءٍ إِنْ أَنتُمْ إِلَّا فِى ضَلَٰلٍ كَبِيرٍ ﴿٩﴾ وَقَالُوا۟ لَوْ كُنَّا
نَسْمَعُ أَوْ نَعْقِلُ مَا كُنَّا فِىٓ أَصْحَٰبِ ٱلسَّعِيرِ ﴿١٠﴾

فَٱعْتَرَفُوا۟ بِذَنۢبِهِمْ فَسُحْقًا لِّأَصْحَٰبِ ٱلسَّعِيرِ ﴿١١﴾ إِنَّ
ٱلَّذِينَ يَخْشَوْنَ رَبَّهُم بِٱلْغَيْبِ لَهُم مَّغْفِرَةٌ وَأَجْرٌ كَبِيرٌ
﴿١٢﴾ وَأَسِرُّوا۟ قَوْلَكُمْ أَوِ ٱجْهَرُوا۟ بِهِۦٓ ۖ إِنَّهُۥ عَلِيمٌۢ بِذَاتِ
ٱلصُّدُورِ ﴿١٣﴾ أَلَا يَعْلَمُ مَنْ خَلَقَ وَهُوَ ٱللَّطِيفُ ٱلْخَبِيرُ
﴿١٤﴾ هُوَ ٱلَّذِى جَعَلَ لَكُمُ ٱلْأَرْضَ ذَلُولًا فَٱمْشُوا۟ فِى
مَنَاكِبِهَا وَكُلُوا۟ مِن رِّزْقِهِۦ ۖ وَإِلَيْهِ ٱلنُّشُورُ ﴿١٥﴾ ءَأَمِنتُم
مَّن فِى ٱلسَّمَآءِ أَن يَخْسِفَ بِكُمُ ٱلْأَرْضَ فَإِذَا هِىَ
تَمُورُ ﴿١٦﴾ أَمْ أَمِنتُم مَّن فِى ٱلسَّمَآءِ أَن يُرْسِلَ عَلَيْكُمْ
حَاصِبًا ۖ فَسَتَعْلَمُونَ كَيْفَ نَذِيرِ ﴿١٧﴾ وَلَقَدْ كَذَّبَ
ٱلَّذِينَ مِن قَبْلِهِمْ فَكَيْفَ كَانَ نَكِيرِ ﴿١٨﴾ أَوَلَمْ يَرَوْا۟ إِلَى
ٱلطَّيْرِ فَوْقَهُمْ صَٰٓفَّٰتٍ وَيَقْبِضْنَ ۚ مَا يُمْسِكُهُنَّ إِلَّا
ٱلرَّحْمَٰنُ ۚ إِنَّهُۥ بِكُلِّ شَىْءٍۭ بَصِيرٌ ﴿١٩﴾ أَمَّنْ هَٰذَا ٱلَّذِى
هُوَ جُندٌ لَّكُمْ يَنصُرُكُم مِّن دُونِ ٱلرَّحْمَٰنِ ۚ إِنِ
ٱلْكَٰفِرُونَ إِلَّا فِى غُرُورٍ ﴿٢٠﴾ أَمَّنْ هَٰذَا ٱلَّذِى يَرْزُقُكُمْ
إِنْ أَمْسَكَ رِزْقَهُۥ ۚ بَل لَّجُّوا۟ فِى عُتُوٍّ وَنُفُورٍ ﴿٢١﴾ أَفَمَن

يَمْشِي مُكِبًّا عَلَىٰ وَجْهِهِۦٓ أَهْدَىٰٓ أَمَّن يَمْشِي سَوِيًّا
عَلَىٰ صِرَٰطٍ مُّسْتَقِيمٍ ﴿٢٢﴾ قُلْ هُوَ ٱلَّذِيٓ أَنشَأَكُمْ
وَجَعَلَ لَكُمُ ٱلسَّمْعَ وَٱلْأَبْصَٰرَ وَٱلْأَفْـِٔدَةَ ۖ قَلِيلًا مَّا
تَشْكُرُونَ ﴿٢٣﴾ قُلْ هُوَ ٱلَّذِي ذَرَأَكُمْ فِي ٱلْأَرْضِ وَإِلَيْهِ
تُحْشَرُونَ ﴿٢٤﴾ وَيَقُولُونَ مَتَىٰ هَٰذَا ٱلْوَعْدُ إِن كُنتُمْ
صَٰدِقِينَ ﴿٢٥﴾ قُلْ إِنَّمَا ٱلْعِلْمُ عِندَ ٱللَّهِ وَإِنَّمَآ أَنَا۠
نَذِيرٌ مُّبِينٌ ﴿٢٦﴾ فَلَمَّا رَأَوْهُ زُلْفَةً سِيٓـَٔتْ وُجُوهُ
ٱلَّذِينَ كَفَرُوا۟ وَقِيلَ هَٰذَا ٱلَّذِي كُنتُم بِهِۦ
تَدَّعُونَ ﴿٢٧﴾ قُلْ أَرَءَيْتُمْ إِنْ أَهْلَكَنِيَ ٱللَّهُ وَمَن مَّعِيَ
أَوْ رَحِمَنَا فَمَن يُجِيرُ ٱلْكَٰفِرِينَ مِنْ عَذَابٍ أَلِيمٍ ﴿٢٨﴾
قُلْ هُوَ ٱلرَّحْمَٰنُ ءَامَنَّا بِهِۦ وَعَلَيْهِ تَوَكَّلْنَا ۖ فَسَتَعْلَمُونَ
مَنْ هُوَ فِي ضَلَٰلٍ مُّبِينٍ ﴿٢٩﴾ قُلْ أَرَءَيْتُمْ إِنْ أَصْبَحَ
مَآؤُكُمْ غَوْرًا فَمَن يَأْتِيكُم بِمَآءٍ مَّعِينٍۭ ﴿٣٠﴾ .

دُعَاء

أَللّٰهُمَّ أَنْتَ السَّلاَمُ وَمِنْكَ السَّلاَمُ تَبَارَكْتَ يَـــاذَا الْجَلاَلِ وَالْإِكْرَامِ.

أَللّٰهُمَّ إِنِّى أَعُوْذُ بِكَ مِنَ الْعَجْزِ وَالْكَسَلِ وَالْجُبْنِ وَالْهَرَمِ وَالْبُخْلِ وَأَعُوْذُبِكَ مِنْ عَذَابِ الْقَبْرِ وَمِـــنْ فِتْنَةِ الْمَحْيَا وَالْمَمَاتِ.

أَللّٰهُ لَا إِلٰهَ إِلاَّهُوَ اَلْحَيُّ الْقَيُّوْمُ لاَ تَأْخُذُهُ سِنَةٌ وَّلاَ نَوْمٌ لَهُ مَا فِى السَّمَاوَاتِ وَمَا فِـــى الأَرْضِ مَـــنْ ذَا الَّذِيْ يَشْفَعُ عِنْدَهٗ إِلاَّ بِإِذْنِهِ يَعْلَمُ مَابَيْنَ أَيْدِيْهِمْ وَمَـــا خَلْفَهُمْ وَلاَ يُحِيْطُوْنَ بِشَيْءٍ مِّنْ عِلْمِهٖ إِلاَّ بِمَاشَـــآءَ وَسِعَ كُرْسِيُّهُ السَّمَاوَاتِ وَالأَرْضَ وَلاَيَؤُدُهُ حِفْظُهُمَا وَهُوَ الْعَلِيُّ الْعَظِيْمُ.

رَبَّنَا آتِنَا فِى الدُّنْيَا حَسَنَةً وَّفِى الْآخِرَةِ حَسَنَةً وَّقِنَا عَذَابَ النَّارِ.

أَللّٰهُمَّ أَعِنِّيْ عَلٰى ذِكْـــرِكَ وَشُـــكْرِكَ وَحُسْـــنِ عِبَادَتِكَ.

أَللّٰهُمَّ أَنْتَ رَبِّيْ لَاإِلٰهَ إِلَّآ أَنْتَ خَلَقْتَنِيْ وَأَنَا عَبْدُكَ وَأَنَا عَلٰى عَهْدِكَ وَوَعْدِكَ مَااسْتَطَعْتُ أَعُوْذُ بِكَ مِنْ شَرِّ مَاصَنَعْتُ، أَبُوْءُ لَكَ بِنِعْمَتِكَ عَلَيَّ وَأَبُوْءُ بِـــذَنْبِيْ فَاغْفِرْلِيْ فَإِنَّهُ لَايَغْفِرُ الذُّنُوْبَ إِلاَّ أَنْتَ.

أَللّٰهُمَّ اهْدِنِيْ فِيْمَنْ هَدَيْتَ وَعَافِنِيْ فِيْمَنْ عَافَيْتَ وَتَوَلَّنِيْ فِيْمَنْ تَوَلَّيْتَ وَبَارِكْ لِيْ فِيْمَنْ اَعْطَيْتَ وَقِنِيْ شَرَّمَاقَضَيْتَ فَإِنَّكَ تَقْضِيْ وَلَايُقْضٰى عَلَيْــكَ وَإِنَّـــهُ لَايَذِلُّ مَنْ وَالَيْتَ تَبَارَكْتَ رَبَّنَاوَتَعَالَيْتَ. أَللّٰهُمَّ إِنِّـــيْ أَعُوْذُ بِرِضَاكَ مِنْ سَخَطِكَ وَأَعُوْذُ بِمُعَافَاتِـــكَ مِـــنْ عُقُوْبَتِكَ لَاأُحْصِيْ ثَنَاءً عَلَيْكَ أَنْتَ كَمَا أَثْنَيْتَ عَلٰى نَفْسِكَ.

أَللّٰهُمَّ إِنَّا نَسْتَعِيْنُكَ وَنَسْـــتَغْفِرُكَ وَنُـــؤْمِنُ بِـــكَ وَنَتَوَكَّلُ عَلَيْكَ وَنُثْنِيْ عَلَيْكَ الْخَيْرَ وَنَشْـــكُرُكَ وَلَا نَكْفُرُكَ وَنَخْلَعُ وَنَتْرُكُ مَنْ يَّفْجُرُكَ أَللّٰهُمَّ إِيَّاكَ نَعْبُدُ وَلَكَ نُصَلِّيْ وَنَسْجُدُ وَإِلَيْكَ نَسْعٰى وَنَحْفِدُ وَنَرْجُـــوْ

رَحْمَتَكَ وَنَخْشٰى عَذَابَكَ إِنَّ عَذَابَكَ بِالْكُفَّارِ مُلْحِقٌ.

لَآإِلٰهَ إِلاَّ اللّٰهُ مُحَمَّدٌ رَّسُوْلُ اللّٰهِ.

أَشْهَدُ أَنْ لَّآإِلٰهَ إِلاَّ اللّٰهُ وَحْدَهُ لاَشَرِيْكَ لَهُ وَأَشْهَدُ أَنَّ مُحَمَّدًا عَبْدُهُ وَرَسُوْلُهُ.

سُبْحَانَ اللّٰهِ وَالْحَمْدُ لِلّٰهِ وَلَآ إِلٰهَ إِلاَّ اللّٰهُ وَاللّٰهُ أَكْبَرُ لاَحَوْلَ وَلاَ قُوَّةَ إِلاَّ بِاللّٰهِ الْعَلِيِّ الْعَظِيْمِ.

لَآإِلٰهَ إِلاَّ اللّٰهُ وَحْدَهُ لاَشَرِيْكَ لَهُ لَهُ الْمُلْكُ وَلَـهُ الْحَمْدُ يُحْيِ وَيُمِيْتُ وَهُوَحَيٌّ لاَّيَمُوْتُ بِيَدِهِ الْخَيْـرُ وَهُوَ عَلٰى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيْرٌ.

سُبْحٰنَكَ اللّٰهُمَّ وَبِحَمْدِكَ وَتَبَارَكَ اسْمُكَ وَتَعَالٰى جَدُّكَ وَلَآإِلٰهَ غَيْرُكَ.

سُبْحَانَ رَبِّيَ الْعَظِيْمِ.

رَبَّنَا لَكَ الْحَمْدُ حَمْدًا كَثِيْرًا طَيِّبًا مُّبَارَكًا فِيْهِ.

سَمِعَ اللّٰهُ لِمَنْ حَمِدَهُ.

سُبْحَانَ رَبِّيَ الأَعْلٰى.

أَللّٰهُمَّ اغْفِرْلِيْ وَارْ حَمْنِــيْ وَعَــافِنِيْ وَاهْــدِنِيْ
وَارْزُقْنِيْ.

أَلتَّحِيَّاتُ لِلّٰهِ وَالصَّلَوٰتُ وَالطَّيِّبٰتُ أَلسَّلَامُ عَلَيْكَ
أَيُّهَا النَّبِيُّ وَرَحْمَةُ اللّٰهِ وَبَرَكَاتُهُ أَلسَّلَامُ عَلَيْنَا وَعَلٰى
عِبَادِ اللّٰهِ الصّٰلِحِيْنَ أَشْهَدُ أَنْ لَّآإِلٰهَ إِلاَّ اللّٰهُ وأَشْهَدُ أَنَّ
مُحَمَّدً عَبْدُهُ وَرَسُوْلُهُ.

أَللّٰهُمَّ صَلِّ عَلٰى مُحَمَّد وَّعَلٰىٓ اٰلِ مُحَمَّد كَمَا صَلَّيْتَ
عَلٰىٓ إِبْرٰهِيْمَ وَعَلٰىٓ اٰلِ ابْرٰهِيْمَ إِنَّكَ حَمِيْدٌ مَّجِيْدٌ.

أَللّٰهُمَّ بَارِكْ عَلٰى مُحَمَّد وَّعَلٰىٓ اٰلِ مُحَمَّد كَمَــا
بَارَكْتَ عَلٰىٓ إِبْرٰهِيْمَ وَعَلٰىٓ اٰلِ إِبْرٰهِيْمَ إِنَّكَ حَمِيْــدٌ
مَّجِيْدٌ

أَللّٰهُمَّ اغْفِرْلِيْ وَلِوَالِدَيَّ وَلِمَنْ تَوَالَدَ وَارْحَمْهُمَا
كَمَارَبَّيَانِيْ صَغِيْرًا وَاغْفِرِ اللّٰهُمَّ لِجَمِيْــعِ الْمُــؤْمِنِيْنَ
وَالْمُؤْمِنٰتِ وَالْمُسْلِمِيْنَ وَالْمُسْلِمٰتِ اَلْأَحْيَاءِ مِــنْهُمْ
وَالْأَمْوَاتِ بِرَحْمَتِكَ يَاأَرْحَمَ الرَّاحِمِيْنَ.

دعاء الميت

اَللّٰهُمَّ اغْفِرْلِحَيِّنَا وَمَيِّتِنَا وَشَاهِدِنَا وَغَائِبِنَا وَصَغِيْرِنَا وَكَبِيْرِنَا وَذَكَرِنَا وَاُنْثَانَا

اَللّٰهُمَّ مَنْ اَحْيَيْتَهُ مِنَّا فَأَحْيِهِ عَلَى الْاِسْلَامِ وَمَنْ تَوَفَّيْتَهُ مِنَّا فَتَوَفَّهُ عَلَى الْاِيْمَانِ

اَللّٰهُمَّ اجْعَلْهُ لَنَا فَرَطًا وَاجْعَلْهُ لَنَا أَجْرًا و ذُخْرًا وَاجْعَلْهُ لَنَا شَافِعًا وَمُشَفَّعًا

اَللّٰهُمَّ اَجْعَلْهَا لَنَا فَرَطًا وَاَجْعَلْهَا لَنَا أَجْرًا وَذُخْرًا وَاجْعَلْهَا لَنَا شَافِعَةً وَمُشَفَّعَةً.

تەجۋىد توغرىسىدا

تەجۋىد ئىلمىنى بىلىش بولسا، پەرز كۇپايە، تەجۋىد بىلەن ئوقۇش پەرز ئەيندۇر. يەنى **اِظْهَارُ، اِدْغَامُ، مَدُّ** قاتارلىقلارنى بىلىش پەرز كۇپايە. تەجۋىد بىلەن تەلەپپۇزنى ياخشىلاش يەنى ھەربىر ھەرپنىڭ تەلەپپۇزىنى ئۆز مەخرىجىدىن سۈپەتلىك، غۇننە چىقىرىپ (غۇننە دېگەن دىماغدىن چىقىدىغان بىر خىل يېقىملىق ئاۋاز)، سوزۇدىغان جايىنى سوزۇپ، جاراڭسىز ھەرپنى تۆۋەن، جاراڭلىق ھەرپنى بوم ۋە يۇقىرى ئاۋازدا ئوقۇپ، شۇ ھەرپلەرنى ئۆلچەملىك توغرا تەلەپپۇز قىلىش پەرز ئەيندۇر.

تۆۋەندە تەجۋىد قائىدىلىرىنى بىر ـ بىرلەپ چۈشەندۈرىمىز.

ھەرپلەرنىڭ مەخرىجى 17 بولۇپ، ئۇلار بەش چوڭ رايونغا بۆلۈنىدۇ.

1. ئېغىز بوشلۇقى رايونى
2. كاناي رايونى
3. تىل رايونى
4. لەۋ رايونى
5. دىماغ رايونى

تەپسىلاتى تۆۋەندىكىچە:

1. مەخرەج «اَلْجَوْفُ». ئېغىز بوشلۇقى دېگەن، ئېغىز ئىچى، كاناي، ھەتتا كۆكرەككىچە بولغان جايلاردۇر. بۇ ئورۇندىن «و، ا، ي» قاتارلىق ئۈچ دانە مەد ھەرپى چىقىدۇ. يۇقىرىقى ھەرپلەرنىڭ مەد ھەرپى بولۇشى ئۈچۈن: (1) «واو» ھەرپى ساكىنلىق بولۇشى، ئالدىدىكى ھەرپ پېشلىق بولۇشى كېرەك. (2) «ا» نىڭ مەد ھەرپى بولۇشى ئۈچۈن، «ا» داۋاملىق ساكىنلىق بولۇپ، ئالدىدىكى ھەرپ زەبەرلىك بولىدۇ. ھەرىكەتلىك بولغىنى ھەمزە (ء) دېيىلىدۇ. (3) «ي»نىڭ مەد ھەرپى بولۇشى ئۈچۈن «ي» ساكىنلىق، ئالدىدىكى ھەرپ زىرلىق بولىدۇ. يۇقىرىقىلار «نُوْحِيْهَا» سۆزىگە يىغىنچاقلانغان.

2. مەخرەج «أَقْصَى الْحَلْقِ». كانايىنىڭ كۆكرەككە يېقىن جايىدىن «ء، ھ» چىقىدۇ.

3. مەخرەج «وَسْطُ الْحَلْقِ». كانايىنىڭ ئوتتۇرىسىدىن «ع، ح» چىقىدۇ.

4. مەخرەج «أَدْنَى الْحَلْقِ». كانايىنىڭ تىلغا يېقىن جايىدىن «غ، خ» چىقىدۇ.

5. مەخرەج «أَقْصَى اللِّسَانِ». تىل كۆتىكى ئۈستىدىن «ق» چىقىدۇ.

6. مەخرەج «أَقْصَى اللِّسَانِ». تىل كۆتىكى ئۈستىدىن «ق»نىڭ مەخرىجىدىن كېيىنلا «ك» چىقىدۇ.

7. مەخرەج «وَسْطُ اللِّسَانِ». تىل ئوتتۇرىسىدىن «ج، ش، ي» چىقىدۇ.

8. مەخرەج «**حَافَّتِي اللِّسَانِ**». تىلنىڭ ئىككى تەرىپىنىڭ بىرىنىڭ ئۈستۈنكى ئېزىق چىشقا تېگىشى بىلەن «**ض**» چىقىدۇ. «**ض**»نىڭ مەخرىجى ئۇزۇنراق، تىلنىڭ كۆپ قىسمىنى ئىگىلەيدۇ. تىلنىڭ سول تەرىپىدىن چىقىرىش ئاسانراق. ئوڭ تەرىپىدىن تەستە چىقىدۇ، تىلنىڭ ھەر ئىككى تەرىپىدىن چىقارغىلى بولسىمۇ، بۇ بەك قىيىن.

9. مەخرەج «**أَدْنَى اللِّسَانِ إِلَى مُنْتَهَاهُ**». تىل كۆتىكىدىن ئۇچىغا قەدەر «**ض**»نىڭ مەخرىجىدىن كېيىن، ئۈستىدىكى ئوۋدۇل چىشنىڭ گۆشى تەرىپىدىن «**ل**» چىقىدۇ.

10. مەخرەج «**طَرْفُ اللِّسَانِ**». تىل ئۇچىنىڭ ئۈستى تەرىپىدىن «**ل**»نىڭ مەخرىجىدىن كېيىنلا «**ن**» چىقىدۇ.

11. مەخرەج «**طَرْفُ اللِّسَانِ**». تىل ئۇچىدىن، تىل ئۇچىنىڭ ئازراق قايرىلىشى بىلەن «**ر**» چىقىدۇ.

12. مەخرەج «**طَرْفُ اللِّسَانِ**». تىل ئۇچىنىڭ ئۈستى ئوۋدۇل چىشنىڭ گۆشىگە تېگىشى بىلەن «**ط، د، ت**» چىقىدۇ.

13. مەخرەج «**طَرْفُ اللِّسَانِ**». تىل ئۇچى بىلەن ئاستى، ئۈستى ئوۋدۇل چىشلار ئارىسىنىڭ ئازراق ئېچىلىشى بىلەن «**ص، ز، س**» چىقىدۇ.

14. مەخرەج «**طَرْفُ اللِّسَانِ**». تىل ئۇچى بىلەن ئۈستى ئوۋدۇل چىش ئاستىدىن «**ظ، ذ، ث**» چىقىدۇ.

15. مەخرەج «اَلشَّفَةُ السُّفْلَى مَعَ أَطْرَافِ الثَّنَايَاالْعُلْيَا». ئاستىنقى لەۋ بىلەن ئۈستۈنكى ئۆدۈل چىش تېگىدىن «ف» چىقىدۇ.

16. مەخرەج «شَفَتَيْنِ». ئىككى لەۋنىڭ قورۇلۇشى بىلەن «و»؛ يۇمۇلۇشى بىلەن «م، ب» چىقىدۇ.

17. مەخرەج «اَلْخَيْشُوْمُ». بۇرۇن ئۈستى دىماغ تەرىپىدىكى تۆشۈك تەرىپىدىن «غُنَّةٌ» چىقىدۇ، «غُنَّةٌ» بولسا «ن» بىلەن «م»نىڭ ئايرىلماس سۈپىتىدۇر.

ھەرىپنىڭ مەخرىجى دېگەن، مەلۇم ھەرىپنى ساكىنلىق قىلىپ، ئالدىغا ئۇلانما ھەمزە (هَمْـــزَةٌ وَّصْـــلِيَّةٌ) ياكى ھەرىكەتلىك ئەلىفنى ئەكېلىپ ئوقۇپ ئۆزىنىڭ ئاۋازىغا قۇلاق سالسا، ئاۋازىنىڭ توختىغان يېرى شۇ ھەرىپنىڭ مەخرىجىدۇر. مەسىلەن، إِنْ.

ھەرپلەرنىڭ تاۋۇش چىقىرىش ئورۇنلىرى

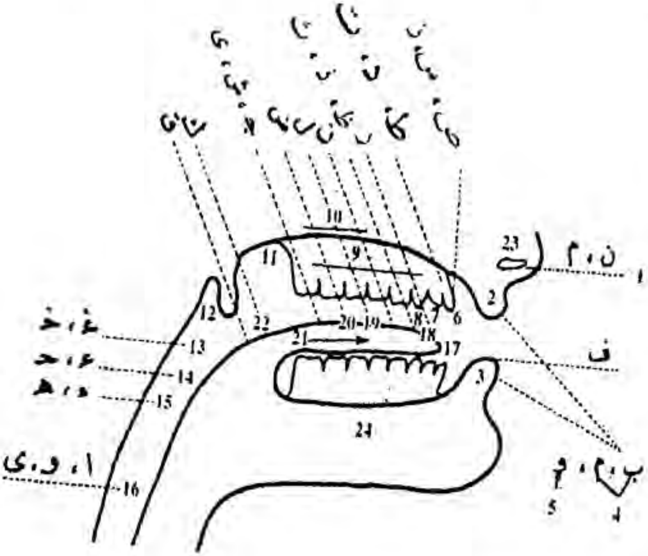

(1) تەشدىدلىك، ئىدغاملىق، مەخپى؛ (2) ئۈستۈنكى لەۋ؛ (3) ئاستىنقى لەۋ؛ (4) ئىغىزنى يۇمغاندا؛ (5) ئاززاق ئاچقاندا (سوزماستىن)؛ (6) ئوتتۇرا چىش؛ (7) ئارا چىش؛ (8) مەگەن چىش (ئوغرى چىش)؛ (9) ئېزىق چىش؛ (10) ئۈستۈنكى تامغاق؛ (11) ئۈستۈنكى تامغاق تۈۋى؛ (12) كىچىك تىل؛ (13) تۆۋەن كاناي؛ (14) ئوتتۇرا كاناي؛ (15) كاناي تۈۋى؛ (16) كاناي (بۇ ئورۇندىن ئۈچ دانە مەد ھەرپى چىقىدۇ)؛ (17) تىل ئۇچى؛ (18) تىل ئالدى؛ (19) تىل ئۈستى؛ (20) تىل ئوتتۇرىسى؛ (21) تىل؛ (22) تىل تۈۋى؛ (23) دىماغ (بۇرۇن تۆشۈكى)؛ (24) ئاستىنقى تامغاق.

1. ساكىنلىق نۇن ۋە تەنۋىننىڭ ھۆكۈمى

ساكىنلىق نۇن (نْ) ـــ ھەرىكەتتىن[1] خالىي نۇننى كۆرسىتىدۇ.

تەنۋىن: جۈپ زەبەر، جۈپ زىر، جۈپ پىچ لاردۇر. يۇقىرىقىلار ئومۇملاشتۇرۇلۇپ تەنۋىن دېيىلىدۇ.

ساكىنلىق نۇن بىلەن تەنۋىننىڭ ئوقۇلۇشىدا تۆت خىل ھۆكۈم بار.

1. اَلاِظْهَارُ ـ ئاشكارا، غۇننەسىز ئوقۇش

بۇ دېگىنىمىز، ھەر بىر ھەرپنى ئۆز ئورنىدىن غۇننەسىز تولۇق چىقىرىش دېگەنلىك بولۇپ، ساكىنلىق نۇن ياكى تەنۋىندىن كېيىن اَلاِظْهَارُ ھەرپىدىن قايسى بىرى كېلىپ قالسا، شۇ ساكىنلىق نۇن ياكى تەنۋىن ئاشكارا غۇننەسىز ئوقۇلىدۇ.

اَلاِظْهَارُ ھەرپلىرى ئالتە دانە بولۇپ ئۇلار «ا، ه، ع، ح، غ، خ» دۇر.

بۇ ھەرپلەرنىڭ ھەممىسى كاناي رايونىدىن چىقىدۇ. بۇ يەردىكى «ا» ھەمزىنى كۆرسىتىدۇ.

[1] ھەرىكەت ــ زەبەر، زىر، پىچ قاتارلىق تاۋۇش بەلگىلىرىنى كۆرسىتىدۇ.

	ھەرپ	يەككە سۆزدىكى مىسالى	ئىككى سۆزدىكى مىسالى	تەنۋىندىكى مىسالى
1	ء	يَنْئَوْنَ	مَنْ ءَامَنَ	كُلٌّ ءَامَنَ
2	ھ	اَلاَنْهارُ	مِنْ هَادٍ	جُرُفٍ هَارٍ
3	ع	اَنْعَمْتَ	مِنْ عِلْمٍ	حَكِيْمٌ عَلِيْمٌ
4	ح	يَنْحِتُوْنَ	مِنْ حَكِيْمٍ	حَلِيْمٌ حَمِيْدٌ
5	غ	فَسَيُنْغِضُوْنَ	مِنْ غِلٍّ	قَوْلاً غَيْرَ
6	خ	وَالْمُنْخَنِقَةُ	مِنْ خَيْرٍ	عَلِيْمٌ خَبِيْرٌ

2. اَلاِدْغَامُ (قېتىۋېتىش)

اَلاِدْغَامُ دېگىنىمىز، ساكىنلىق نۇن ياكى تەنۋىندىن كېيىن ھەرىكەتلىك ھەرپ كەلسە، شۇ ساكىنلىق نۇن ياكى تەنۋىننى كەينىدىكى ھەرىكەتلىك ھەرپكە ئۆزگەرتىش. ئاسىملاتسىيە قىلىۋېتىشنى كۆرسىتىدۇ.

ساكىنلىق نۇن ياكى تەنۋىننى ئاسىملاتسىيە قىلىۋېتىدىغان (**اَلاِدْغَامُ** قىلىۋېتىدىغان) ھەرپ ئالتە دانە بولۇپ، «**يَرْمَلُوْنَ**» سۆزىگە يىغىنچاقلانغان يەنى «**ي**، **ر**، **م**، **ل**، **و**، **ن**» دىن ئىبارەت.

بۇلار ئىككى قىسىمغا بۆلۈنىدۇ.

1) غۇننەسىز ئىدغام (تولۇق ئىدغام)

2) غۇننەلىك ئىدغام (كەمتۈك ئىدغام)

غۇننەسىز ئىدغام دېگىنىمىز، «ل» بىلەن «ر» دىن ئىبارەت.

مىسالى:

	ھەرپ	ساكىنلىق نۇندىكى مىسالى	تەنۋىندىكى مىسالى
1	ل	مِنْ لَّدُنْهُ	وَيْلٌ لِّكُلِّ هُمَزَةٍ
2	ر	مِنْ رَّبِّهِمْ	مِنْ غَفُوْرٍ رَّحِيْمٍ

يۇقىرىقى مىسالدىكى ئىدغامنى غۇننەسىز ئىدغام يەنى تولۇق ئىدغام دەيمىز، چۈنكى ساكىنلىق نۇن بىلەن تەنۋىن ئۆزىنىڭ مەخرىجى (چىقىش ئورنى) ۋە سۈپىتى بىلەن (بۇ يەردىكى سۈپىتى غۇننە) بىراقلا ئاسمىلاتسىيە بولغان. غۇننەلىك ئىدغام دېگەن «ي، ن، م، و» دىن ئىبارەت.

مىسالى:

	ھەربىر	ساكىنلىق نۇندىكى مىسالى	تەنۋىندىكى مىسالى
1	ي	مَنْ يَقُوْلُ	بَرْقٌ يَجْعَلُوْنَ
2	ن	مِنْ نِّعْمَةٍ	يَوْمَئِذٍنَّاعِمَةٌ
3	م	مِنْ مَّالِ اللهِ الَّذِي	لُؤْلُوءًا مَّنْثُوْرًا
4	و	مِنْ وَّالٍ	وَلِكُلٍّ وَّجْهَةٌ

يۇقىرىقى مىسالدىكى ئىدغام غۇننەلىك ئىدغام يەنى كەمتۈك ئىدغام دېيىلىدۇ. چۈنكى ساكىنلىق نۇن بىلەن تەنۋىن مەخرىجىنى يوقاتقان بولسىمۇ، لېكىن غۇننەلىك سۈپىتىنى ساقلاپ قالغان.

يۇقىرىقى تۆت ھەرپ ئەگەر ساكىنلىق «ن» بىلەن ئايرىم سۆزدە كەلسە، يۇقىرىقى قائىدە بويىچە ئوقۇلىدۇ. ئەمما، بىر سۆزنىڭ ئىچىدە ساكىنلىق «ن»دىن كېيىن يۇقىرىقى تۆت ھەرپتىن قايسى بىر ھەرپ كەلسە، ئۇ چاغدا «ن» نى اِظْهَارْ ئوقۇيمىز. بۇنداق سۆز پەقەت تۆت دانە سۆز بولۇپ، ئۇلار: «دُنْيَا، قِنْوَانٌ، صِنْوَانٌ، بُنْيَانٌ»دۇر.

3. اَلاِقْلاَبُ («م»غا ئۆزگەرتىش)

بۇ دېگىنىمىز، ساكىنلىق نۇن ياكى تەنۋىندىن كېيىن «ب»

ھەرپى كەلسە، غۇننىغە ۋە **اَلْاِخْفَاءُ**غا بويسۇنغان ھالەتتە شۇ ساكىنلىق نۇن ياكى تەنۋىننى «م» ھەرپىگە ئۆزگەرتىشنى كۆرسىتىدۇ. قۇرئان كەرىمدە بۇ خىل ھەرپلەر ئۈستىگە «م» ھەرپى كىچىك شەكىلدە يېزىپ قويۇلغان.

يۇقىرىقى قائىدىدىن كۆرۈۋېلىشقا بولىدۇكى، **اَلْاِقْلاَبُ** نىڭ ھەرپى بىر دانە بولۇپ ئۇ بولسىمۇ «**ب**» دۇر. مىسالى:

	ھەرپى	يەككە سۆزدىكى مىسالى	ئىككى سۆزدىكى مىسالى	تەنۋىندىكى مىسالى
1	ب	اَنْبِئْهُمْ	اَنْ بُورِكَ	سَمِيْعٌ بَصِيْرٌ

4. اَلْاِخْفَاءُ الْحَقِيْقِيُّ

بۇ دېگىنىمىز، ساكىنلىق نۇن ياكى تەنۋىندىن كېيىن **اَلْاِظْهَارُ**، **اَلْاِدْغَامُ** ۋە **اَلْاِقْلاَبُ** ھەرپلىرىدىن باشقا، ئەرەب ئېلىپبەسىدىكى قالغان 15 دانە ھەرپنىڭ قايسى بىرى كەلسە، شۇ ساكىنلىق نۇن ياكى تەنۋىننى **اَلْاِظْهَارُ** بىلەن **اَلْاِدْغَامُ** نىڭ ئارىسىدا تەشدىدتىن خالىي غۇننە چىقىرىپ ئوقۇلىدۇ.

مىسالى:

	هەرپ	يەككە سۆزدىكى مىسالى	ئىككى سۆزدىكى مىسالى	تەنۋىندىكى مىسالى
1	ص	وَالاَنْصَارُ	اَنْ صَدُّوْكُمْ	رِيْحًاصَرْصَرًا
2	ذ	وَاَنْذِرْهُمْ	مِنْ ذَهَبٍ	ظِلٍّ ذِىْثَلٰثٍ
3	ث	وَالاُنْثٰى	مِنْ ثَمَرَةٍ	قَوْلاً ثَقِيْلاً
4	ك	اَلْمُنْكَرُ	مَنْ كَانَ	كِتَابٌ كَرِيْمٌ
5	ج	وَاَنْجَيْنَا	اِنْ جَاءَكُمْ	خَلْقٍ جَدِيْدٍ
6	ش	فَاَنْشَرْنَا	اِنْ شَاءَ اللّٰهُ	اِنَّهُ غَفُوْرٌ شَكُوْرٌ
7	ق	اِنْقَلَبُوْا	مِنْ قَرَارٍ	سَمِيْعٌ قَرِيْبٌ
8	س	اَلاِنْسَانُ	مِنْ سُلاَلَةٍ	وَرَجُلاًسَلَمًالِرَجُلٍ
9	د	اَنْدَادًا	مِنْ دَابَّةٍ	وَكَاْسًادِهَاقًا
10	ط	بِقِنْطَارٍ	مِنْ طِيْنٍ	صَعِيْدًاطَيِّبًا
11	ز	تَنْزِيْلٌ	مِنْ زَوَالٍ	صَعِيْدًا زَلَقًا
12	ف	فَالِقَ	مِنْ فَضْلِ اللّٰهِ	خَالِدًا فِيْهَا
13	ت	وَكُنْتُمْ	وَمَنْ تَابَ	جَنَّاتٍ تَجْرِيْ
14	ض	مَنْضُوْدٍ	وَمَنْ ضَلَّ	وَكُلاًّ ضَرَبْنَا
15	ظ	يَنْظُرُوْنَ	مِنْ ظَهِيْرٍ	ظِلاًّ ظَلِيْلاً

2. ساكىنلىق «م»نىڭ ھۆكۈمى

ساكىنلىق «م»دا ئۈچ خىل ھۆكۈم بار.

1. اَلاِخْفَاءُ

ساكىنلىق «م»دىن كېيىن «**ب**» ھەرپى كەلسە، ساكىنلىق «**م**»نى **اَلاِظْهَارُ** بىلەن **اَلاِدْغَامُ** نىڭ ئارىلىقىدا بوشراق تەلەپپۇز قىلىش كېرەك. مەسىلەن: **يَوْمَهُمْ بَارِزُوْنَ، تَرْمِيْهِمْ بِحِجَارَةٍ.**

2. اَلاِدْغَامُ

ساكىنلىق «**م**»دىن كېيىن «**م**» ھەرپى كەلسە، ئالدىنقى ساكىنلىق «م»نى كېيىنكى «م»غا غۇننەنى ساقلاپ قالغان ھالدا سىڭدۈرۈۋېتىمىز. مەسىلەن، **وَلَكُمْ مَّاكَسَبْتُمْ.**

3. اَلاِظْهَارُ

ساكىنلىق «م»دىن كېيىن يۇقىرىقى «**ب**» ۋە «**م**» ھەرپىدىن باشقا ئەرەب ئېلىپبەسىدىكى قالغان 26 ھەرپتىن قايسى بىرى كەلسە، يۇقىرىقى ساكىنلىق «**م**» غۇننەسىز ھالەتتە ئېنىق ئوقۇلىدۇ. مەسىلەن، **تُمْسُوْنَ، اَلَمْ تَرَ كَيْفَ، اَلَمْ يَجِدْكَ.**

3. تەشدىدلىك «م» ۋە تەشدىدلىك «ن» نىڭ ھۆكۈمى

ھەرقانداق جايدا «م» ھەرپى ياكى «ن» ھەرپى تەشدىدلىك كەلسە، ئۇ ھەرپلەردە غۇننە بار. غۇننەنىڭ مىقدارى ئىككى ھەرىكەت مىقدارى بولىدۇ. ھەرىكەت دېگەن، ئالىقاننى نورمال ھالەتتە يۇمۇش ياكى ئېچىش مىقدارىچىلىكتۇر.

مىسالى:

غۇننە ھەرپى	ئىسىملاردىكى	پېئىللاردىكى	ھەرپتىكى
ن	مِنَ الْجِنَّةِ وَالنَّاسِ	يَمُنُّونَ	اِنَّ، اَنَّ، لٰكِنَّ
م	مُحَمَّدٌ رَسُولُ اللهِ	هَمَّتْ بِهِ	فَاَمَّا، ثُمَّ

(ئىسىملارنىڭ ئالدىدىكى) ساكىنلىق «اَلْ»نىڭ بايانى

يۇقىرىدىكى « اَلْ » ــ ناتونۇش ئىسىملارنىڭ ئالدىدا كېلىپ ئۇ ئىسىمنى تونۇش ئىسىمغا ئۆزگەرتىدۇ. بۇ خىل «اَلْ»نىڭ ئوقۇلۇشىدا اِظْهَارْ ۋە اِدْغَامْ دىن ئىبارەت ئىككى خىل ھۆكۈم بار:

1. اَلاِظْهَارُ

ئەرەب تىلى ئېلىپبەسىدىكى ا ب ج ح خ ع غ ف ق ك م ھ و ي قاتارلىق 14 دانە قەمەرىيە (ئاي) ھەرپىنىڭ ئالدىدا «اَلْ» كەلسە، شۇ «اَلْ» اَلاِظْهَارُ ئوقۇلىدۇ. مەسىلەن: اَلْبَابُ، اَلْقَارِعَةُ قاتارلىقلار.

2. اَلاِدْغَامُ

يۇقىرىقى «اَلْ» ت ث د ذ ز س ش ص ض ط ظ ل ن قاتارلىق 14 دانە شەمسىيە (قۇياش) ھەرپىنىڭ ئالدىدا كەلسە، كېيىنكى ھەرپكە ئاسسىملاتسىيە بولۇپ كېتىدۇ. مەسىلەن، اَلثَّوْبُ، اَلتَّاجِرُ، اَلدِّيْكُ قاتارلىقلار.

4. پېئىلنىڭ تەركىبىدە كەلگەن ساكىنلىق «لْ» نىڭ بايانى

پېئىلدا كەلگەن ساكىنلىق «لْ»نىڭ ئىككى خىل ھۆكۈمى بولۇپ، ئۇلار اِدْغَامْ ۋە اِظْهَارْ دىن ئىبارەت.

1. اَلاِدْغَامُ

ساكىنلىق «لْ» دىن كېيىن «ر» ياكى «ل» ھەرپى كەلسە (بۇ ئىككى ھەرپ بۇيرۇق پېئىلدىن كېيىنلا كېلىدۇ)، شۇ چاغدىلا اِدْغَامْ بولىدۇ. باشقا ھالەتلەردە اِدْغَامْ بولمايدۇ. يۇقىرىقى ساكىنلىق «ل» ئۆزىدىن كېيىنكى «ر» ياكى «ل»غا ئاسسىملاتسىيە بولۇپ كېتىدۇ. مەسىلەن: قُلْ رَّبِّ، قُلْ اَقُلْ لاَّ لَّكُمْ.

2. اَلاِظْهَارُ

پېئىل تەركىبىدە كەلگەن ساكىنلىق «ل»دىن كېيىن يۇقىرىقى «ر، **ل**» ھەرپلىرىدىن باشقا ئەرەب ئېلىپبەسىدىكى قالغان 26 ھەرپنىڭ قايسى بىرى كەلسە، ساكىنلىق «**ل**» ئوقۇلىدۇ. مەسىلەن، **قُلْ اَعُوْذُ، يَلْهُمْ، قُلْ نَعَمْ.**

ھەرپلەردىن كېيىن كەلگەن «**ل**»نىڭ ئوقۇلىشىدىمۇ **اَلاِظْهَامْ** ۋە **اِدْغَامْ** دىن ئىبارەت ئىككى خىل ھۆكۈم بولۇپ، قائىدىسى پېئىلدا كەلگەن «ل» بىلەن ئوخشاش.

5. اَلْمَدُّ (سوزۇپ ئوقۇش)

مەد ئىككى خىل بولىدۇ: (1) ئەسلى مەد: (2) ياردەمچى مەد.

1. ئەسلى مەد

بۇ تەبىئىي دەپمۇ ئاتىلىدۇ. ئەسلى مەد — ئىككى ھەرىكەت مىقدارى سوزۇلىدۇ. تەبىئىي ھەرپلىرى ئۈچ بولۇپ ئۇلار: «و، ا، ي» دۇر.

1) «ا»

بۇ ھەرپ داۋاملىق ساكىنلىق ھالىتىدە كېلىدۇ. ئۇنىڭ ئالدى زەبەرلىك كەلسە، شۇ «ا» تەبىئىي مەد بولىدۇ. مەسىلەن، **قال، وَمَايُدْرِيْكَ**

2) «و»

بۇ ھەرپ ساكىنلىق كېلىپ، ئالدىدىكى ھەرپ پىچلىق كەلسە، «و» ھەرپى تەبىئىي مەد بولىدۇ. مەسىلەن، **يَقُوْلُ، قُطُوْفُهَا، يَطُوْفُ، مَشْكُوْرًا**.

3) «ي»

بۇ ھەرپ ساكىنلىق كېلىپ ئالدىدىكى ھەرپ زىرلىق كەلسە، «ي» ھەرپى تەبىئىي مەد بولىدۇ. مەسىلەن، **قِيْلَ، قَوَارِيْرَا، زَنْجَبِيْلاً، فِيْهَا، تَنْزِيْلاً**.

بۇنىڭدىن باشقا، تەبىئىي مەد نىڭ يەنە ئۈچ خىلى بار.

1) «ـه». مەد نىڭ «ه» ھەرپى پىچلىق ياكى زىرلىق بولۇپ، ئالدى ــ كەينى تەڭ ھەرىكەتلىك كەلسە، «ه» ھەرپمۇ تەبىئىي مەد نىڭ بولىدۇ. مەسىلەن، **لَهُ مَا**. يۇقىرىقى شەرتنىڭ بىرى كەم بولۇپ قالسا، «ه» ياكى « ـه» ھەرپى تەبىئىي مەد بولالمايدۇ. مەسىلەن، **فَلْيَصُمْهُ، اجْتَبَاهُ وَهَدَاهُ**.

2) **اَلْمَدُّ الْبَدَلُ** (ئالماش مەد)

ئالدىدا ھەمزە كېلىپ، كەينىدىن مەد ھەرپى كەلسە، ئىمام ھەفس نىڭ رىۋايىتىدە ئىككى ھەرىكەت مىقدارى سوزۇلىدۇ. مەسىلەن، **اٰمَنُوا، اُوْتُوْا، اِيْمَانًا**.

3) **اَلْمَدُّ الْعِوَضُ**(قەرز مەد)

ئۇلاپ ئوقۇلغان چاغدا، تەنۋىن (جۈپ زەبەر) بىلەن ئوقۇلىدىغان، توختىغان چاغدا زەبەرنى ئەلىفقا قەرز ئېلىپ بېرىدىغان

ھەم ئىككى ھەرىكەت مىقدارى سوزۇلىدىغان (جۈپ زەبەر) تۇر. مەسىلەن، **غَفُوْرًا، رَحِيْمًا**

1. ياردەمچى مەد

1) **اَلْمَدُّالْمُتَّصِلْ** (ۋاجىپ مەد)، بىر سۆزنىڭ ئىچىدە مەد ھەرپى كېلىپ، شۇ الم ھەرپىدىن ھەمزە كەلسە، شۇ مەد مە د ھەرپىنىڭ ئالتە ھەرىكەت مىقدارى سوزۇلىشى زۆرۈر. مەسىلەن: **اَلسَّمَآءُ، وَجَآىءَ، اَلسُّوْٓءُ.**

2) **اَلْمَدُّ الْمُنْفَصِلُ** (جايىز مەد)

بىر سۆزنىڭ ئاخىرى مەد ھەرپى بىلەن ئاخىرلىشىپ، ئىككىنچى سۆزنىڭ بېشى ھەمزە بىلەن باشلانسا، بۇ خىل مەدنى ئىككى ھەرىكەت، تۆت ھەرىكەت، ئالتە ھەرىكەت مىقدارى سوزۇشقا بولىدۇ. مەسىلەن، **اِنَّا اَنْزَلْنَاهُ.**

3) **اَلْمَدُّ الْعَارِضُ لِلسُّكُوْنِ** (ئارىيەت مەد)

مەد ھەرپىدىن كېيىن ھەرىكەتلىك بىر ھەرپ كەلسە، شۇ ھەرپتە توختىماقچى بولغاندا، بۇ ھەرىكەتلىك ھەرپكە ساكىنىنى ئارىيەت بېرىلىدۇ. شۇ مەد ھەرپىنى ئىككى ھەرىكەت، تۆت ھەرىكەت، ئالتە ھەرىكەت مىقدارى سوزۇشقا بولىدۇ. (سوزۇشتا ئىككى ھەرىكەت مىقدارىچىلىك سوزۇش **قَصْرٌ** دېيىلىدۇ. تۆت ھەرىكەت مىقدارىچىلىك سوزۇش **تَوَسُّطُ** دېيىلىدۇ، ئالتە مىقدارىچىلىك ھەرىكەت سوزۇش **تَوَسُّطُ** بولسا مەد دېيىلىدۇ).
مەسىلەن: **اَلرَّحِيْمُ، نَسْتَعِيْنُ.**

4) اَلْمَدُّ الاَّزِم (لازىم مەد)

بۇ مەد ھەرپىدىن كېيىن لازىملىق ساكىن كەلگەن مەدتۇر، بۇ خىل مەد ھەرپتە ۋە سۆزدە بولىدۇ. بۇنىڭ لازىم مەد دەپ ئاتىلىشىدىكى سەۋەب، ئۇنىڭ مەيلى ئۇلاپ ئوقۇغاندا، ياكى توختىغاندا ساكىن بولغانلىقى ياكى سوزۇلىدىغانلىقى سەۋەب بولغان. شۇڭا، بۇ خىل مەد نى ئالتە ھەرىكەت مىقدارى سوزۇش زۆرۈر. بۇ خىل مەد تۆت قىسىمغا بۆلۈنىدۇ: (1) ئېغىر سۆزلۈك مەد؛ (2) يەڭگىل سۆزلۈك مەد؛ (3) ئېغىر ھەرپلىك مەد؛ (4) يەڭگىل ھەرپلىك مەد.

1. ئېغىر سۆزلۈك مەد، مەد ھەرپىدىن كېيىن كەلگەن ھەرپ تەشدىدلىك بولسا، بۇ خىل مەد ئېغىر سۆزلۈك مەد دېيىلىدۇ. مەسىلەن: مِنْ دَآبَّةٍ

2. يەڭگىل سۆزلۈك مەد، مەد ھەرپىدىن كېيىن تەشدىدسىز ساكىنلىق ھەرپ كەلسە، بۇ خىل مەد يەڭگىل سۆزلۈك مەدتۇر. بۇ خىل مەد «قۇرئان كەرىم»دە پەقەت ئىككى جايدا كېلىدۇ. مەسىلەن، «ءَآلْئٰنَ وَقَدْ كُنْتُمْ بِهٖ تَسْتَعْجِلُوْنَ»، «ءَآلْئٰنَ وَقَدْ عَصَيْتَ قَبْلُ وَكُنْتَ مِنَ الْمُفْسِدِيْنَ»

3. ئېغىر ھەرپلىك مەد، سۈرىنىڭ بېشىدا كېلىدىغان ھەرپلەردىن ئۈچ ھەرپتىن تۈزۈلگەن بىر ھەرپ كەلسە، ئوتتۇردىكى مەد ھەرپى بولسا، ئۇنىڭدىن كېيىنكى ھەرپ ساكىنلىق بولۇپ، ئاخىردىكىسىگە قوشۇلۇپ كەلسە، بۇ خىل مەد ئېغىر ھەرپلىك مەد

دېيىلىدۇ. مەسىلەن: آلٓمّ بۇنىڭدىكى «ل» ئېغىر ھەرپلىك مەد)

4. يەڭگىل ھەرپلىك مەد، سۈرىنىڭ بېشىدا كېلىدىغان يەككە ھەرپلەردىن ئۈچ ھەرپتىن تۈزۈلگەن بىر ھەرپ كەلسە، ئوتتۇردىكىسى مەد ھەرپى بولسا، ئۇنىڭدىن كېيىنكى ھەرپ ساكىنلىق بولۇپ، ئاخىردىكىسىگە قوشۇلمىسا، بۇ خىل مەد يەڭگىل ھەرپلىك مەد دېيىلىدۇ. مەسىلەن: آلٓمٓ (بۇنىڭدىكى «م» يەڭگىل ھەرپلىك مەد)

قۇرئان كەرىمدىكى لازىملىق مەدلەرنىڭ مىساللىرى

اَلْعَدَدُ	اَلسُّوَرَةُ	رَقْمُ الآيَةِ	مَوَاضِعُ الْمَدِّ وَالْكَلِمَاتِ
1	اَلْفَاتِحَةُ	7	وَلاَ الضَّآلِّيْنَ
2	اَلْبَقَرَةُ	76	لِيُحَآجُّوْكُمْ بِهِ عِنْدَ رَبِّكُمْ
3	اَلْبَقَرَةُ	139	قُلْ اَتُحَآجُّوْنَنَا
4	اَلْبَقَرَةُ	164	وَبَثَّ فِيْهَا مِنْ كُلِّ دَآبَّةٍ
5	اَلْبَقَرَةُ	198	لَمِنَ الضَّآلِّيْنَ
6	اَلْبَقَرَةُ	208	اُدْخُلُوْا فِي السِّلْمِ كَآفَّةً
7	اَلْبَقَرَةُ	233	لاَ تُضَآرَّ وَالِدَةٌ
8	اَلْبَقَرَةُ	258	أَلَمْ تَرَ إِلَى الَّذِيْ حَآجَّ
9	اَلْبَقَرَةُ	282	وَلاَ يُضَآرَّ كَاتِبٌ
10	الِ عِمْرَانَ	20	فَإِنْ حَآجُّوْكَ
11	الِ عِمْرَانَ	61	فَمَنْ حَآجَّكَ فِيْهِ
12	الِ عِمْرَانَ	65	لِمَ تُحَآجُّوْنَ فِيْٓ اِبْرَاهِيْمَ
13	الِ عِمْرَانَ	66	فَلِمَ تُحَآجُّوْنَ فِيْمَالَيْسَ لَكُمْ
14	الِ عِمْرَانَ	73	اَوْ يُحَآجُّوْكُمْ عِنْدَ رَبِّكُمْ
15	الِ عِمْرَانَ	90	وَاُولٰٓئِكَ هُمُ الضَّآلُّوْنَ
16	اَلنِّسَآءُ	12	غَيْرَ مُضَآرٍّ
17	اَلْمَائِدَةُ	2	وَلآ ءَآمِّيْنَ الْبَيْتَ الْحَرَامَ

18	اَلْاَنْعَامُ	38	وَمَا مِنْ دَآبَّةٍ فِى الْأَرْضِ
19	اَلْاَنْعَامُ	77	لَأَ كُونَنَّ مِنَ الْقَوْمِ الضَّآلِّيْنَ
20	اَلْاَنْعَامُ	80	وَحَآجَّهُ قَوْمُهُ
21,22	الانعام	80	اَتُحَآجُّوْنِّيْ فِى اللهِ
23	اَلْاَنْفَالُ	13	ذٰلِكَ بِاَنَّهُمْ شَآقُّوا اللهَ
24	اَلْاَنْفَالُ	22	اِنَّ شَرَّالدَّوَآبِّ عِنْدَ اللهِ الصُّمُّ
25	الانفال	25	لَاتُصِيْبَنَّ الَّذِيْنَ ظَلَمُوْامِنْكُمْ خَآصَّةً
26	الانفال	55	اِنَّ شَرَّ الدَّوَآبِّ عِنْدَاللهِ الَّذِيْنَ كَفَرُوْا
27	اَلتَّوْبَةُ	19	اَجَعَلْتُمْ سِقَايَةَ الْحَآجِّ
28	التوبة	122	وَمَاكَانَ الْمُؤْمِنُوْنَ لِيَنْفِرُوْا كَآفَّةً
29	التوبة	36	كَآفَّةً
30	اَلْاَنْعَامُ	36	كَآفَّةً
31	الانعام	143	قُلْ ءَآلذَّكَرَيْنِ حَرَّمَ
32	الانعام	144	قُلْ ءَآلذَّكَرَيْنِ حَرَّمَ...
33	يُوْنُسُ	59	قُلْ ءَآللّٰهُ أَذِنَ لَكُمْ؟
34	يونس	89	وَلَاَ تَتَّبِعَآنِّ سَبِيْلَ الَّذِيْنَ
35	يونس	107	وَاِنْ يُرِدْكَ بِخَيْرٍ فَلَا رَآدَّ لِفَضْلِهِ
36	هُودْ	72	وَمَا مِنْ دَآبَّةٍفِى الْأَرْضِ إِلَّاعَلَى اللهِ رِزْقُهَا
37	اَلْحِجْرُ	27	وَالْجَآنَّ خَلَقْنٰهُ مِنْ قَبْلُ مِنْ نَّارٍ
38	الحجر	56	قَالَ وَمَنْ يَّقْنَطُ مِنْ رَّحْمَةِ رَبِّهِ إِلَّا الضَّآلُّوْنَ
39	اَلنَّحْلُ	27	اَيْنَ شُرَكَآءِيَ الَّذِيْنَ كُنْتُمْ تُشَآقُّوْنَ فِيْهِمْ
40	النحل	49	مِنْ دَآبَّةٍ وَّالْمَلآئِكَةُ وَهُمْ لَايَسْتَكْبِرُوْنَ
41	النحل	61	مَا تَرَكَ عَلَيْهَا مِنْ دَآبَّةٍ
42	النحل	71	فَمَاالَّذِيْنَ فُضِّلُوْا بِرَآدِّيْ رِزْقِهِمْ

43	هُوْدُ	56	مَامِنْ دَآبَّةٍ اِلاَّ هُوَاٰخِذٌ بِنَاصِيَتِهَا
44	اَلْحَجُّ	18	وَالشَّجَرُ وَالدَّوَآبُّ وَكَثِيْرٌ
45	الحج	36	فَاذْ كُرُوْااسْمَ اللهِ عَلَيْهَا صَوَآفَّ
46	اَلْمُؤْمِنُوْنَ	106	وَكُنَّا قَوْمًا ضَآلِّيْنَ
47	المؤمنون	113	فَسْئَلِ الْعَآدِّيْنَ
48	اَلنُّوْرُ	41	وَالطَّيْرُ صَآفَّات
49	اَلنَّمْلُ	10	فَلَمَّا رَءَاهَاتَهْتَزُّ كَأَنَّهَا جَآنٌّ
50	النمل	59	ءَآللهُ خَيْرٌ اَمَّايُشْرِكُوْنَ
51	النمل	82	وَاِذَا وَقَعَ الْقَوْلُ عَلَيْهِمْ اَخْرَجْنَا لَهُمْ دَآبَّةً
52	اَلْقَصَصُ	7	اِنَّا رَآدُّوْهُ اِلَيْكِ وَجَاعِلُوْهُ
53	القصص	85	اِنَّ الَّذِيْ فَرَضَ عَلَيْكَ الْقُرْاٰنَ لَرَآدُّكَ
54	اَلْعَنْكَبُوْتُ	60	وَكَاَيِّنْ مِنْ دَآبَّةٍ لاَتَحْمِلُ رِزْقَهَا
55	سَبَاُ	28	وَمَآاَرْسَلْنَاكَ اِلاَّ كَآفَّةً
56	فَاطِرُ	28	وَمِنَ النَّاسِ وَالدَّوَآبِّ وَالْاَنْعَامِ
57	اَلصَّآفَّاتُ	1	وَالصَّآفَّاتِ صَفًّا
58	الصافات	165	وَاِنَّا لَنَحْنُ الصَّآفُّوْنَ
59	اَلزُّمَرُ	64	قُلْ اَفَغَيْرَاللهِ تَأْمُرُوْنِّيْٓ اَعْبُدُ
60	الزمر	75	وَتَرَى الْمَلآئِكَةَ حَآفِّيْنَ
61	غَافِرُ	47	وَاِذْ يَتَحَآجُّوْنَ فِى النَّارِ
62	اَلْجَاثِيَةُ	4	وَفِيْ خَلْقِكُمْ وَمَايَبُثُّ مِنْ دَآبَّةٍ
63	مُحَمَّدُ	32	وَشَآقُّوا الرَّسُوْلَ
64	اَلْفَتْحُ	6	الظَّآنِّيْنَ بِاللهِ ظَنَّ السَّوْءِ

65	اَلرَّحْمٰنُ	39	فَيَوْمَئِذٍ لَا يُسْئَلُ عَنْ ذَنْبِهٖ اِنْسٌ وَّلَا جَآنٌّ
66	اَلرَّحْمٰنُ	56	لَمْ يَطْمِثْهُنَّ اِنْسٌ قَبْلَهُمْ وَلَا جَآنٌّ
67	الرحمن	62	مُدْهَآمَّتَانِ
68	اَلْوَاقِعَةُ	92	مِنَ الْمُكَذِّبِيْنَ الضَّآلِّيْنَ
69	اَلشُّعَرَاءُ	20	قَالَ فَعَلْتُهَآ اِذًا وَّاَنَا مِنَ الضَّآلِّيْنَ
70	اَلْمُجَادَلَةُ	3	مِنْ قَبْلِ اَنْ يَّتَمَآسَّا
71	المجادلة	4	مِنْ قَبْلِ اَنْ يَّتَمَآسَّا
72	المجادلة	22	يُوَآدُّوْنَ مَنْ حَآدَّ اللّٰهَ وَرَسُوْلَهٗ
73	اَلْحَشْرُ	4	ذٰلِكَ بِاَنَّهُمْ شَآقُّوا اللّٰهَ وَرَسُوْلَهٗ
74	الحشر	4	وَمَنْ يُّشَآقِّ اللّٰهَ
75	اَلْمُلْكُ	19	اَوَلَمْ يَرَوْا اِلَى الطَّيْرِ فَوْقَهُمْ صٰٓفّٰتٍ
76	اَلْحَآقَّةُ	1	اَلْحَآقَّةُ
77	الحاقة	2	مَا الْحَآقَّةُ
78	الحاقة	3	وَمَآ اَدْرٰىكَ مَا الْحَآقَّةُ
79	اَلنَّازِعَاتُ	34	فَاِذَا جَآءَتِ الطَّآمَّةُ الْكُبْرٰى
80	عَبَسَ	33	فَاِذَا جَآءَتِ الصَّآخَّةُ
81	اَلْمُطَفِّفِيْنَ	32	قَالُوْٓا اِنَّ هٰٓؤُلَآءِ لَضَآلُّوْنَ
82	اَلْفَجْرُ	18	وَلَا تَحٰٓضُّوْنَ عَلٰى طَعَامِ الْمِسْكِيْنِ
83	اَلضُّحٰى	7	وَوَجَدَكَ ضَآلًّا فَهَدٰى

6. سۈرىنىڭ بېشىدا كېلىدىغان يەككە ھەرپلەر

قۇرئان كەرىمدە سۈرىنىڭ بېشىدا كېلىدىغان يەككە ھەرپ 14 بولۇپ ئۇلار ئۈچ قىسىمغا بۆلۈنىدۇ.

1. پەقەت سوزۇلمايدىغان ھەرپ بىر بولۇپ، ئۇ «ا». ئۇ گەرچە ئۈچ ھەرپتىن (اَلِفْ دېگەندە ئوتتۇرىدىكى «ل» مەد ھەرپى ئەمەس) تۈزۈلگەن بولسىمۇ، ئوتتۇرىدا ساكىنلىق مەد ھەرپى يوق.

2. تەبىئىي مەد قاتارىدا سوزۇلىدىغىنى بەش ھەرپ بولۇپ، ئۇلار «حَيٌّ طَهُرَ» دېگەن سۆزگە يىغىنچاقلانغان، يەنى ح) حٰمٓ، حٰمٓ، حٰمٓ ○ عٓسٓقٓ، حٰمٓ، حٰمٓ، حٰمٓ، حٰمٓ(، ي (كٓهٰيٰعٓصٓ، يٰسٓ)، ط (طٰهٰ، طٰسٓمٓ، طٰسٓ، طٰسٓمٓ)، هــ (كٓهٰيٰعٓصٓ، طٰهٰ)، ر (الٓرٰ، الٓرٰ، الٓرٰ، الٓمٓرٰ، الٓرٰ، الٓرٰ) قاتارلىقلار.

3. ئالتە ھەرىكەت مىقدارى سوزۇلىدىغىنى سەككىز ھەرپ بولۇپ، ئۇلار «كَمْ عَسَلٍ نَقَصَ» سۆزىگە يىغىنچاقلانغان، يەنى ك (كٓهٰيٰعٓصٓ)، م (الٓمٓ، الٓمٓ، الٓمٓصٓ، الٓمٓرٰ، طٰسٓمٓ، طٰسٓمٓ، الٓمٓ، الٓمٓ، الٓمٓ، الٓمٓ، حٰمٓ، حٰمٓ، حٰمٓ ○ عٓسٓقٓ، حٰمٓ، حٰمٓ، حٰمٓ، حٰمٓ)، ع (كٓهٰيٰعٓصٓ، حٰمٓ ○ عٓسٓقٓ)، س (طٰسٓمٓ، طٰسٓ، طٰسٓمٓ، يٰسٓ، حٰمٓ ○ عٓسٓقٓ)، ل (الٓمٓ، الٓمٓ، الٓمٓصٓ، الٓرٰ، الٓرٰ، الٓرٰ، الٓمٓرٰ، الٓرٰ، الٓرٰ، الٓمٓ، الٓمٓ، الٓمٓ، الٓمٓ، الٓمٓ)، ن (نٓ وَالْقَلَمِ)، ق (قٓ وَالْقُرْاٰنِ)، ص (الٓمٓصٓ، كٓهٰيٰعٓصٓ، صٓ وَالْقُرْاٰنِ) قاتارلىقلار.

«سُوْرَةُ مَرْيَمَ» ۋە «سُوْرَةُ الشُّوْرَى» نىڭ بېشىدىكى «ع» نى

ئىككى خىل ئوقۇشقا بولىدۇ. بىرىنچى، تۆت ھەرىكەت مىقدارىدا ئوتتۇراھال (تەبىئىي مەد قاتارىدا) ئوقۇش. ئىككىنچى، ئالتە ھەرىكەت مىقدارىدا مەد بىلەن (سوزۇپ) ئوقۇش. ئىككىنچى خىل ھالەتتە ئوقۇش ياخشىراق.

مەدنىڭ تۈرلىرىنى كۆرسىتىش شەجەرىسى

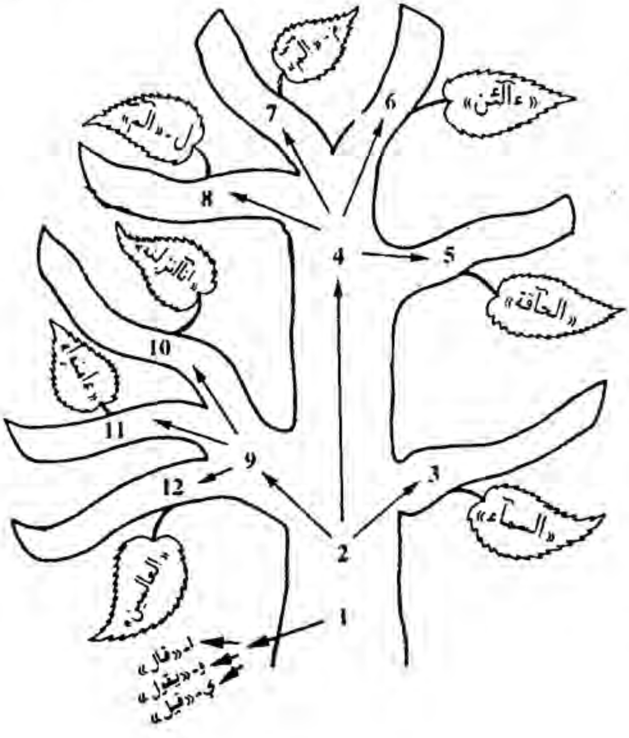

ئىزاھات:

1. تەبىئىي (ئەسلى) مەد، بۇ خىل مەد پەقەت ئىككى ھەرىكەت مىقدارى سوزۇلۇپ تۆۋەندىكىچە بولىدۇ.

❶ ئالدى زەبەرلىك ئۈزى ساكىنلىق بولغان ئەلىف ھەرپى، مەسىلەن، «قَالَ»؛ ❷ ئالدى پېشلىق، ئۈزى ساكىنلىق بولغان «و» ھەرپى، مەسىلەن، «يَقُوْلُ»؛ ❸ ئالدى زىرلىق، ئۈزى ساكىنلىق بولغان «ي» ھەرپى، مەسىلەن، «قِيْلَ»

2. ياردەمچى مەدلەر.

3. سوزۇپ ئوقۇلۇشى زۆرۈر بولغان مەد.

4. لازىم مەدلەر.

5. ئېغىر سۆزلۈك مەد.

6. يەڭگىل سۆزلۈك مەد.

7. يەڭگىل ھەرپلىك مەد.

8. ئېغىر ھەرپلىك مەد (بۇ خىل مەد سۈرىلەرنىڭ ئالدىدا كېلىدىغان «ك، م، ع، س، ل، ن، ق، ص» قاتارلىق ھەرپلەردە بولۇپ، بۇ ھەرپلەر ئالتە ھەرىكەت مىقدارى سوزۇپ ئوقۇلىدۇ).

9. سوزۇشقا ياكى سوزماي ئوقۇشقا بولىدىغان (تەبىئىي مەد ھېسابىدا سوزۇش) مەدلەر.

10. ئايرىم مەد، بۇ تەبىئىي مەد قاتارىدا سوزۇلسىمۇ ياكى 4، 5، 6 ھەرىكەت مىقدارى سوزۇلسىمۇ بولىدۇ.

11. ئالماشقان مەد (ئىككى ھەرىكەت مىقدارى سوزۇلىدۇ).

12. توختاش ئۈچۈن ئارىيەت ئېلىنغان مەد. بۇ خىل مەد توختىغان چاغدا 2، 4، 6 ھەرىكەت مىقدارىدا سوزۇلىدۇ.

7. رۇم ۋە ئىشمام

رۇم دېگەن، يېقىندىكى كىشى ئاڭلىيالايدىغان يىراقتىكى كىشى ئاڭلىيالمايدىغان بوش ئاۋاز.

ئىشمام دېگەن، بىر ھەرپتە توختىغاندا ئىككى لەۋنى جۈپلىمەستىن قورۇش بولۇپ، ئۇنى كۆز بىلەن كۆرۈشكە بولىدۇ. لېكىن ئاڭلانمايدۇ (پىچ، زىرگە ئوخشاش).

توختىماقچى بولغان ھەرپ ئەسلى ھەرىكەتلىك بولغان بولسا، تۆۋەندىكى تۆت خىل ئەھۋال يۈز بېرىدۇ:

1. (1) توختىماقچى بولغان ھەرپ زەبەرلىك بولسا، مەسىلەن، «رَبُّ الْعَالَمِيْنِ» (2) توختىماقچى بولغان ھەرپ يۇملاق «ة» بولسا، مەسىلەن، «مَغْفِـــرَةٌ وَّرَحْمَـــةٌ» (3) توختىماقچى بولغان ھەرپ كۆپلۈكنىڭ «م» ھەرپى بولسا، مەسىلەن، «اَنْعَمْتَ عَلَيْهِمْ»

يۇقىرىقى ھالەتلەردە پەقەت ساكىن ئوقۇپلا توختاش كېرەك.

2. توختىماقچى بولغان ھەرپ زىرلىك بولسا، مەسىلەن: «اَلرَّحْمٰنِ الرَّحِيْمِ»، «هٰـــؤُلَآءِ». يۇقىرىقى ھالەتلەردە توختىغان جاغدا تەرتىل (تولۇق سوزۇش) بىلەن ئوقۇسىمۇ، تەدۋىر (ئوتتۇرىھال ئوقۇش) بىلەن ئوقۇسىمۇ ياكى تېز ئوقۇسىمۇ، پەقەت ساكىن بىلەن ئوقۇسىمۇ بولىدۇ. ياكى تېز ئوقۇپ توختىغاندا رۇمنى چىقىرىپ ئوقۇشقىمۇ بولىدۇ.

3. توختىماقچى بولغان ھەرپ پىچلىق بولسا، مەسىلەن، «نَسْتَعِيْنُ»، «مِنْ حَيْثُ». بۇ خىل ئەھۋالدا ساكىن بىلەن ئوقۇسىمۇ ياكى رۇم ۋە ئىشمام بىلەن ئوقۇسىمۇ بولىدۇ.

4. مۇزەككەر بىرلىكنى ئىپادىلەيدىغان «ه»نىڭ ئالدىدا رەبەرلىك ھەرپ بولسا، مەسىلەن، «**وَاَنَّهُ**». «ه»نىڭ ئالدىدا ئەلىف بولسا، مەسىلەن، «**اجْتَبَاهُ وَهَدَاهُ**».

«ه» ئالدى ساكىنلىق بولسا، مەسىلەن: «**فَلْيَصُمْهُ**».

يۇقىرىقى ھالەتلەردە رەۋم، ئىشمام قىلىپ ئوقۇشقا بولىدۇ.

مەزكۇر 7 ـ بۆلەكنى ئىمكان قەدەر ئوقۇتقۇچىدىن بىۋاسىتە تەلىم ئېلىش كېرەك.

قوشۇمچە:

ئىسىم، پېئىل، ھەرپلەرگە قوشۇلۇپ كەلگەندە «ـه» ھەرپى تۆۋەندىكىچە تۆت خىل ھالەتتە ئوقۇلىدۇ.

1. بۇ ھەرپنىڭ ئالدىدىكى ھەرپ ھەرىكەتلىك، ئارقىسىدىكى ساكىنلىق كەلسە، مەسىلەن، «**لَهُ الْمُلْكُ**».

2. ئۇ ھەرپ ئىككى ساكىنلىق ھەرپنىڭ ئوتتۇرىسىغا كەلسە، مەسىلەن، «**اِلَيْهِ الْمَصِيرُ**».

3. ئۇ ھەرپنىڭ ئالدىدىكى ھەرپ ساكىنلىق، ئالدىدىكى ھەرپ ھەرىكەتلىك كەلسە، مەسىلەن، «**فِيْهِ هُدًى لِلْمُتَّقِينَ**».

يۇقىرىقى ئۈچ خىل ھالەتتە مەزكۇر «ـه» ھەرپى سوزۇلماي تېز ئوقۇلىدۇ.

4. مەزكۇر ھەرپ ئىككى دانە ھەرىكەتلىك ھەرپنىڭ ئوتتۇرىسىغا كەلسە، ئىككى ھەرىكەت مىقدارى سوزۇپ ئوقۇلىدۇ. مەسىلەن، «**لَهُ مَافِي السَّمَاوَاتِ**»

8. قَلْقَلَةُ (قايتۇرما قىلىش)

ھەرپنى تەلەپپۇز قىلغاندا ئاۋازنىڭ قايتۇرما بولۇپ چىقىشى قايتۇرما (قَلْقَلَةُ) دېيىلىدۇ.

قَلْقَلَةُ ئىككى خىل بولىدۇ: (1) كىچىك قَلْقَلَةُ. (2) چوڭ قَلْقَلَةُ.

قَلْقَلَةُ ھەرپلىرى بەش بولۇپ، ئۇلار «**قطبجد**» سۆزىگە يىغىنچاقلانغان، يەنى «**ق، ط، ب، ج، د**».

1. كىچىك قَلْقَلَةُ

بۇ دېگىنىمىز، قَلْقَلَةُ ھەرپلىرى سۆزنىڭ ئوتتۇرىسىدا ساكىنلىق كەلسە، بۇ كىچىك قَلْقَلَةُ بولىدۇ. مەسىلەن:

اقْرَأْ، وَاجْعَلْ.

2. چوڭ قَلْقَلَةُ

بۇ دېگىنىمىز، قَلْقَلَةُ ھەرپلىرى سۆزنىڭ ئاخىرىدا كەلسە، بۇ چوڭ قَلْقَلَةُ بولىدۇ. مەسىلەن، **أَحَدٌ، وَتَبَّ، حَسَدَ.**

ئەگەر بىز توختىغان قَلْقَلَةُ ھەرپى تەشدىدلىك بولسا، قَلْقَلَةُ نىڭ قىلىنىشى تېخىمۇ ئاشىدۇ. يەنى ئۇچۇقراق بولىدۇ. مەسىلەن: **وَتَبَّ، الْحَجُّ، الْحَقُّ.**

قَلْقَلَةُ ھەرپى ئۆزىدىن ئىلگىرىكى ھەرپنىڭ ھەرىكىتى نېمە بولسا، شۇنىڭ ھەرىكىتىگە مايىل قىلىنىدۇ. مەيلى قانداق ئەھۋالدا بولمىسۇن، زەبەرگىلا مايىل بولىدۇ. دېگۈچىلەرمۇ بار.

اَللِّيْـــنُ (ھەرپنى سىلىق تەلەپپۇز قىلىش)

ھەرپنى تەلەپپۇز قىلغاندا تىلغا ئېغىرلىق چۈشمەي، ئاسانلىق بىلەن چىقىشى اَللِّيْـــنُ دېيىلىدۇ. بۇ خىل مەد ئالدى زەبەرلىك بولغان ساكىنلىق «و، ي» ھەرپلىرىدە ئۇچرايدۇ. مەسىلەن، وَالصَّيْفُ، مِنْ خَوْفٍ.

9. جاراڭلىق هەرپلەرنى قاتتىق ئوقۇش دەرىجىسى

«خ، ص، ط، ض، غ، ق، ظ »قاتارلىق هەرپلەر جاراڭلىق هەرپلەر دېيىلىدۇ. بۇ جاراڭلىق يەتتە هەرپ «خُصَّ ضَغْطٍ قِظْ» دېگەن سۆزگە يىغىنچاقلانغان.

يۇقىرىقى جاراڭلىق هەرپلەرنى قېلىن ئوقۇشتا (جاراڭلىق ئوقۇشتا) بەش خىل دەرىجە بار.

1. ئاخىرىدا سوزۇلىدىغان ئەلىق بار جاراڭلىق هەرپ زەبەرلىك بولسا، مەسىلەن، طَائِعِيْنَ.

2. ئۆزى زەبەرلىك كېلىپ ئاخىرىدا ئەلىق بولمىسا، مەسىلەن، صَبَرَ، خَلَقَ.

3. جاراڭلىق هەرپ پېشلىق بولسا، مەسىلەن، خُلِقَتْ.

4. جاراڭلىق هەرپ ساكىنلىق بولۇپ، ئالدىدىكى هەرپ زەبەرلىك بولسا، بۇنىڭ دەرىجىسى ئىككىنچى دەرىجە بىلەن تەڭ. مەسىلەن، يَضْرِبُ.

ئەگەر جاراڭلىق هەرپ ساكىنلىق بولۇپ، ئالدىدىكى هەرپ پېشلىق بولسا، ئۈچىنچى دەرىجە بىلەن تەڭ. مەسىلەن، يُطْعِمُوْنَ.

جاراڭلىق هەرپ ساكىنلىق كېلىپ، ئالدىدىكى هەرپ زىرلىق بولسا، جاراڭلىق هەرپ تۆۋەنرەك چىقىدۇ. مەسىلەن، اِطْعَامٌ.

5. جاراڭلىق هەرپ زىرلىق بولسا، مەسىلەن، ظِلاٌ دەك ئوقۇلىدۇ.

بۇ قېلىن ئوقۇلۇشىنىڭ ئەڭ تۆۋەن دەرىجىسى.

ئەسكەرتىش:

1. جاراڭلىق يەتتە ھەرىپنىڭ ئىچىدىكى تۆت ھەرپ (ص،ض،ط،ظ) ئەڭ كۈچلۈك جاراڭلىقتۇر. بولۇپمۇ «ط» بەكلا جاراڭلىق.

2. يۇقىرىقى بەش خىل دەرىجىنى ئوقۇتقۇچىدىن بىۋاستە تەلىم ئېلىش ئىنتايىن مۇھىم.

10. ئوخشىشىش، يېقىنلىشىش، ياندىشىش، يىراقلىشىشلارنىڭ ھۆكۈمى

1. ئوخشىشىش ھۆكۈمى (ماسلىشىش)

ئوخشىشىش ئىككى ھەرىپنىڭ مەخرەج ۋە سۈپەت جەھەتتە ئوخشىشى، ئىككى «ب» ھەرىپنىڭ، ئىككى «م» ھەرىپنىڭ ئىككى «ح» ھەرىپنىڭ بىر جايدا كەلگىنىدەك.

ئوخشىشىش ئۈچ خىل بولىدۇ.

1) كىچىك ئوخشىشىش

بىرىنچى ھەرپ ساكىنلىق كېلىپ، ئىككىنچىسى ھەرىكەتلىك كەلسە، بۇ كىچىك ئوخشىشىش بولىدۇ. بۇنىڭ ھۆكۈمى **ادْغَامْ** قىلىش، مەسىلەن، **اضْرِبْ بِعَصَاكَ**.

2) چوڭ ئوخشىشىش

ئىككى ھەرپ ھەرىكەتلىك كەلسە، بۇ چاغدا چوڭ ئوخشىشىش بولىدۇ. مەسىلەن، **فِيهِ هُدًى**.

3) مۇتلەق ئوخشىشىش

بىرىنچى ھەرپ ھەرىكەتلىك بولۇپ، ئىككىنچى ھەرپ ساكىنلىق بولسا، بۇ مۇتلەق ئوخشىشىشتۇر. ھۆكۈمى اظْهَارْ ئوقۇش مەسىلەن: مانْسَخْ، مَجْنُوْنٌ.

2. يېقىنلىشىشنىڭ ھۆكۈمى

يېقىنلىشىش دېگەن ئىككى ھەرپنىڭ مەخرەج ۋە سۈپەت جەھەتتە يېقىنلاشقانلىقىدۇر. «ذ، ز» گە ئوخشاش. مەسىلەن، وَاذْزُيِّنَ

ياكى «د،س» گە ئوخشاش، مەخرىجىدىلا يېقىنلاشقانلىقىنى كۆرسىتىدۇ، مەسىلەن، قَدْسَمِعَ اللّٰهُ.

ياكى «ذ،ج» دەك سۈپەتتىلا يېقىنلاشقانلىقتۇر. مەسىلەن: اذْجَآءَكُمْ.

يېقىنلىشىش ئۈچ قىسىمغا بۆلۈنىدۇ.

1) كىچىك يېقىنلىشىش يەنى «د» بىلەن «س» نى ئالىم ھەفس نىڭ رىۋايىتىدە اظْهَارْ قىلىش زۆرۈر دېيىلگەن. مەسىلەن: قَدْسَمِعَ اللّٰهُ. لېكىن «ل» بىلەن «ر» دە اِدْغَامْ قىلىنىدۇ. مەسىلەن: قُلْ رَّبِّ.

2) چوڭ يېقىنلىشىش

ھەر ئىككىسى ھەرىكەتلىك بولغان «د، س» مەسىلەن. عَدَدَ سِنِيْنَ.

بۇنىڭدا اظْهَارْ قىلىش ۋاجىپ.

3) مۇتلەق يېقىنلىشىش

يەنى «م» بىلەن «ي». بۇنىڭدا اظهـار قىلىش ۋاجىپ، مەسىلەن، عَلَيْكُمْ اَنْفُسَكُمْ.

3. يىراقلىشىشنىڭ ھۆكۈمى

بۇ دېگىنىمىز سۈپىتى ئايرىم، مەخرىجى بىر كەلگەن ھەرپلەردۇر. بۇ ئۈچ

خىل بولىدۇ.

1) كىچىك ياندىشىش ھۆكۈمى: اَلْاِدْغَامُ قىلىش مەسىلەن:

(1) «د» نىڭ «ت» گە اِدْغَامْ بولۇشى. مەسىلەن، وَقَدْتَّبَيَّنَ.

(2) «ت»نىڭ «د»گە. مەسىلەن، اَثْقَلَتْ دَّعَوَاللّٰهَ.

(3) «ت» نىڭ «ط»گە. مەسىلەن، اِذْهَمَّتْ طَّائِفَتَانِ.

(4) «ط» نىڭ «ت»گە. مەسىلەن، اَحَطْتُّ.

(5) «ذ» نىڭ «ظ» گە. مەسىلەن، اِذْظَّلَمْتُمْ.

(6) «ث» نىڭ «ذ»غا. مەسىلەن، يَلْهَثْ ذَّلِكَ.

(7) «ب» نىڭ «م»غا مەسىلەن، اِرْكَبْ مَّعَنَا.

يۇقىرىدىكى يەتتە ئورۇندا اِدْغَامْ قىلىش ۋاجىپ.

«قۇرئان كەرىم» دىكى باشقا جايلاردا كەلگەن مۇشۇ خىل قائىدىگە چۈشىدىغان يەرلەرگە دىققەت قىلىش كېرەك.

2) چوڭ ياندىشىشنىڭ ھۆكۈمى «ت، ط» لارنى اِظْهَارْ قىلىش، مەسىلەن، اَلصّٰلِحَاتُ، طُوْبٰى.

3) مۇتلەق ياندىشىشنىڭ ھۆكۈمى اِظْهَارْ قىلىش:

(1) «م» بىلەن «ب». بىرىنچىسى ھەرىكەتلىك، ئىككىنچىسى ساكىنلىق بولسا، مەسىلەن، مَبْعُوْثُوْنَ.

(2) «ت» بىلەن «ط». بىرىنچىسى ھەرىكەتلىك، ئىككىنچىسى ساكىنلىق كەلسە، مەسىلەن، اَفَتَطْمَعُوْنَ.

4. يىراقلىشىشنىڭ ھۆكۈمى

بۇ دېگىنىمىز، ئىككى ھەرپنىڭ مەخرەج ۋە سۈپەت جەھەتلەردە يىراقلىشىدۇر. بۇ ئۈچ خىل بولىدۇ.

1) «ت» بىلەن «ع». ھۆكۈمى: اِظْهَارْ مەسىلەن، تُلِيَتْ.

2) «ك» بىلەن «ھ». مەسىلەن، فَكِهُوْنَ

3) «ح» بىلەن «ق» مەسىلەن، هُوَالْحَقُّ

بۇ تۆتىنچى قائىدە پەقەت قاتاردا كېلىپ قالغانلىقى ئۈچۈن بايان قىلىندى. چۈنكى، بۇنىڭ يۇقىرىقى ئۈچ خىل قائىدىگە ئوخشاش دىققەت قىلىشقا تېگىشلىك ئىنچىكە جايلىرى يوق.

ئەسكەرتىش:

يېقىنلىشىش بىلەن يىراقلىشىشنى ئايرىيدىغان تۆۋەندىكى قائىدە بار: ھەرقانداق ئىككى ھەرپ بىر يەردە كەلسە ئۇ ئىككى ھەرپ بىر مەخرەجداش بولىدۇ ياكى ئايرىم — ئايرىم مەخرەجدىن بولىدۇ. ئەگەر ئۇ ئىككى ھەرپ بىر مەخرەجدىن بولۇپ، ئوتتۇرىدا توساق بولمىسا، بۇ يېقىنلىشىش بولىدۇ. ئەگەر ئۇ ئىككى ھەرپ ئايرىم — ئايرىم مەخرەجدىن بولسا (كاناي ھەرپلىرى بىلەن تىل تاۋۇشلىرى ياكى لەۋ تاۋۇشلىرىدەك). ئۇ يىراقلىشىش دېيىلىدۇ.

بەزى ھەرپلەرنىڭ ھۆكۈمى

جاراڭلىق تاۋۇشلار «خَصٌّ ضَغَطٍ قَظٌّ» دۇر.

يۇقىرىقى ھەرپلەرنىڭ ھەممىسى قېلىن ئوقۇلىدۇ. بولۇپمۇ «ص، ض، ط، ظ» لەر تېخىمۇ قېلىن ئوقۇلىدۇ. يۇقىرىقى ھەرپلەردىن باشقا ئەرەب ئېلىپبەسىدىكى 21 ھەرپنىڭ ھەممىسى يەڭگىل ئوقۇلىدۇ. لېكىن «ل» بىلەن «ر» نىڭ قېلىن ئوقۇلىدىغان ئايرىم جايلىرى بار.

«اَللّٰهُ» سۆزىدىكى «ل» زەبەر ياكى پېشتىن كېيىن كەلسە، قېلىن ئوقۇلىدۇ. مەسىلەن، تَاللّٰهِ، يَعْلَمُ اللّٰهُ. لېكىن زېر دىن كېيىن كەلگەندە، يەڭگىل ئوقۇلىدۇ.

مەسىلەن: بِسْمِ اللّٰهِ، بِاللّٰهِ، لِلّٰهِ.

«ر» ھەرپى تۆۋەندىكى ئەھۋاللاردا قېلىن ئوقۇلىدۇ.

(1) «ر» ھەرپى زەبەرلىك پېشلىق بولسا، مەسىلەن: رَحِيْمٌ، رُزِقُوْا، يَتَذَكَّرُ.

(2) «ر» ئەسلىدىنلا ساكىنلىق بولۇپ، ئالدى زەبەرلىك كەلسە

ياكى ئەسلىدىنلا ساكىنلىق بولۇپ، ئالدى پىچلىق كەلسە، مەسىلەن، **مَرْيَمُ، اَلْقُرْاٰنُ** ئوقۇلىدۇ.

(3) «ر» ساكىنلىق بولۇپ، ئەسلىدىنلا بولمىغان لېكىن قەرز ئېلىنغان زىردىن كېيىن كەلسە، مەسىلەن، **انِ ارْتَبْتُمْ**. توختاش ئۈچۈن قەرز ئېلىنغان ساكىن شۇ «ر» دە بولسا، مەسىلەن، **انَّ الْاَبْرَارَ**.

(4) «ر»نىڭ ئالدى زىرلىق بولۇپ، ئارقىسى زىرلىق بولمىغان جاراڭلىق تاۋۇشلۇق ھەرپ بولسا، مەسىلەن: **لَبِلْمِرْصَادِ، قِرْطَاسٍ**.

ئەمما «ر»نىڭ كەينىدىكى جاراڭلىق تاۋۇش زىرلىق بولسا ئۇ ئىككى خىل ئوقۇلىدۇ. يەنى يەڭگىل ۋە قېلىن مەسىلەن، **كُلُّ فِرْقٍ**.

ئەسكەرتىش:

تۆۋەندىكى ھالەتلەردە «ر» يەڭگىل ئوقۇلىدۇ.

1) «ر» زىرلىق بولسا، مەسىلەن، **قَرِيًّا** (لېكىن **مَجْرِيهَا** دىكەندىكى «ر» زىرلىق بولسىمۇ، ئەلىفقا مايىل قىلىنغانلىقى ئۈچۈن قېلىن ئوقۇلىدۇ).

2) ئۆتنە ئېلىنغان زىر «ر» ھەرپىدىن بولسا، مەسىلەن: **وَبَشِّرِ الَّذِيْنَ**.

3) «ر»نىڭ ئالدى زىرلىق بولۇپ، كەينىدىن جاراڭسىز تاۋۇشلار كەلسە، مەسىلەن، **فِرْعَوْنُ، مِرْيَةٌ**.

4) «ر»دە توختاش ئۈچۈن ئۆتنە ئېلىنغان ساكىن بولۇپ، ئالدى زىرلىق بولسا، مەسىلەن، **يَقْدِرُ، فِيْهَاصِرٌ**.

5) «ر» نىڭ ئالدى جاراڭسىز ساكىنلىق تاۋۇش، ئۇنىڭ ئالدى زىرلىق بولسا، مەسىلەن، **اَلسِّحْرُ، اَلذِّكْرُ**.

6) ئوتتۇرىدا ساكىنلىق «ي» بولسا، مەسىلەن، **قَدِيْرٌ، بَشِيْرٌ**.

7) «ر» نىڭ ئالدى «اللـــين» ھەرپى بولغان «ي» كەلسە، مەسىلەن، **اَلسَّيْرُ، خَيْرٌ**.

8) «ر» نىڭ ئالدى زىرلىق بولۇپ، ئۆزى ساكىنلىق بولۇپ كەينىدىكى 2 - سۆزنىڭ بېشى جاراڭلىق تاۋۇش بىلەن باشلانغان بولسا، مەسىلەن، **فَاصْبِرْ صَبْرًا جَمِيْلاً**.

ئەمما، تۆۋەندىكى سۆزلەردە توختىغاندا ھەم يەڭگىل، ھەم قېلىن ئوقۇشقا بولىدۇ. مەسىلەن، **مِصْرٌ، اَلْقِطْرُ، يُسْرٌ، اُسْرٌ، وَنُذُرٌ** دېگەن سۆزلەردە ئۇلاپ ئوقۇغان چاغدىكى قائىدىنى ئاساس قىلىپ توختىغاندىمۇ يەڭگىل ئوقۇش كېرەك.

11. ئۇلانما ھەمزە

ئۇلانما ھەمزە ساكىنلىق ھەرپنىڭ ئالدىغا قويۇلۇپ ياكى زەبەر ياكى زىر، ياكى پېش بىلەن ئوقۇلىدىغان ھەمزە بولۇپ ئىككى سۆزنىڭ ئوتتۇرىسىدا كەلسە ئوقۇلمايدۇ. بۇنىڭ ئىككى خىل ھۆكۈمى بار: (1) ئوقۇلىدىغان ھەمزە. (2) ئوقۇلمايدىغان ھەمزە.

ئۇلانما ھەمزە پېئىللاردا، ئىسىملاردا ۋە **مَعْرِفَة** (تونۇش ئىسىم)نىڭ «اَلْ»دە بولىدۇ.

1. ئۈچ ھەرپلىك پېئىلنىڭ ئوتتۇرىسى پېشلىق كەلسە، ئۇلانما ھەمزىمۇ پېش بىلەن باشلىنىدۇ. مەسىلەن، **اُقْتُلْ، اُشْكُرْ**.

2. ئۈچ ھەرپلىك پېئىلنىڭ ئوتتۇرىسى زەبەرلىك ياكى زىرلىق كەلسە، زىر بىلەن باشلىنىدۇ. مەسىلەن، **اِضْرِبْ**.

زىر ئوقۇلىدىغان ھەمزە تۆۋەندىكى يەتتە خىل **نَكِرَة** (ناتونۇش ئىسىم)دا كېلىدۇ. مەسىلەن، **اِثْنَانِ، اِثْنَتَانِ، اِبْنٌ، اِبْنَةٌ، اِمْرُءٌ، اِمْرَأَةٌ، اِسْمٌ**.

بەش ھەرپلىك ۋە ئالتە ھەرپلىك پېئىللارمۇ زىرلىق ئۇلانما ھەمزە بىلەن باشلىنىدۇ.

3. ناتونۇش ئىسىملارنىڭ ئالدىغا كېلىپ، ئۇنى تونۇش ئىسىمغا

ئۆزگەرتكەن «اَلْـ»دىكى ھەمزە زەبەر بىلەن ئوقۇلىدۇ. مەسىلەن، اَلْاَوَّلُ.

ئەسكەرتىش:

ئەسلىدە ئۈچ ھەرپلىك پېئىلنىڭ ئوتتۇرىسى پىچلىق بولسا، ئۇلارنىڭ ھەمزىسى پىچ ئوقۇلاتتى. لېكىن تۆۋەندىكى تۆت خىل پېئىلدا بۇ خىل قائىدىگە خىلاپ ھالدا ئۇلارنىڭ ھەمزە زىر بىلەن باشلىنىدۇ. چۈنكى، بۇ تۆت خىل پېئىلنىڭ ئوتتۇرىسىدىكى ھەرپ زىر بولۇپ قالغان. مەسىلەن: ثُمَّ ائْتُوْا نىڭ ئەسلىسى اءْتِيُوْا.

اَنِ امْشُوْا نىڭ ئەسلى امْشِيُوْا فَقَالُوْا ابْنُوْا نىڭ ئەسلى ابْنِيُوْا.

ثُمَّ اقْضُوْا نىڭ ئەسلى اقْضِيُوْا دۇر.

ئەسكەرتىش:

ئىمام ھەفس نىڭ ئىمام ئاسىم دىن رىۋايەت قىلىشىچە، قىرائەتنى ئۆگەنگەن چاغدا دىققەت قىلىدىغان ئون خىل مەسىلە بار.

1) «اَنَا» سۆزىنى مەيلى ئۇلاپ ئوقۇغاندا ياكى توختىغاندا ئەلىفنى ئېلىۋېتىپ زەبەر بىلەن ئوقۇش.

2) «لٰكِنَّا» سۆزىدىكى ئەلىفنىمۇ ئوقۇماسلىق. اَلظُّنُوْنَا، وَاَطَعْنَا، اَلسَّبِيْلاَ قاتارلىق ئۈچ سۆزدىكى ئەلىق توختىغاندا ئوقۇلىدۇ. ئۇلاپ ئوقۇغاندا چۈشۈپ قالىدۇ. سَلٰسِلاَ سۆزىدىكى ئەلىق ئىمام ھەفس نىڭ رىۋايىتىدە توختىغاندا ئوقۇلمىسىمۇ ياكى ئوقۇلىسىمۇ بولىدۇ. دېيىلگەن.

سۈرە ئىنساننىڭ 15 ـ ئايىتىدىكى «كَانَتْ قَوَارِيْرَا قَوَارِيْرَا مِنْ فِضَّةٍ» دىكى ئاۋۋالقى «قَوَارِيْرَا» نىڭ ئەلىفى توختىغاندا ئوقۇلىدۇ. ئۇلىنىپ ئوقۇلغاندا يەڭگىل ئوقۇلىدۇ. ئەمما، كېيىنكى «قَوَارِيْرَا»دىكى ئەلىق مەيلى ئۇلاپ ئوقۇشتا بولسۇن مەيلى توختاشتا بولسۇن ئوقۇلمايدۇ.

3) «ءَاَعْجَمِيٌّ»دىكى ئىككىنچى ھەمزىنى يەڭگىل يوق قىلىۋېتىش.

4) «مَجْرِيهَا» سۆزىدىكى «ر»نى ئەلىفقا مايىل قىلىش.

5) «تَأْمَنَّا» سۆزىدىكى «ن» ھەرپىدە رەۋم ۋە ئىشمام بىلەن ئوقۇشقا بولىدۇ.

6) سۈرە رۇمنىڭ 54 ـ ئايىتىدە كېلىدىغان «ضَعْف ۋە ضَعْفًا» سۆزلىرىدىكى «ض»نى زەبەر ياكى پېش بىلەن ئوقۇشقا بولىدۇ.

7) يٰسٓ وَالْقُرْاٰنِ الْحَكِيْمِ، نٓ وَالْقَلَمِ لەردىكى «ن» ھەرپىنى اظْهَارُ ئوقۇش.

8) وَ يَخْلُدْ فِيْهِ مُهَانًا دېگەن جۈملىنىڭ «فِيْهِ» دىكى «ه» ھەرپىنى ئىككى ھەرىكەت مىقدارى سوزۇش.

9) وَاللهُ يَقْبِضُ وَيَبْصُطُ سۆزىدىكى «ص»نى ۋە بَصْطَةً سۆزىدىكى «ص»نى «س» بىلەن ئوقۇش.

اَلْمُصَيْطِرُوْنَ دىكى «ص»نى «س» ياكى «ص» بىلەن ئوقۇش. ئەمما، بِمُصَيْطِرٍ دىكى «ص»نى ئۆز پېتى ئوقۇش.

10) عِوَجًا سۆزىدە (سۈرە الكَهْفِ)، مَرْقَدِنَا سۆزىدە. (سۈرە يٰسٓ)، (مَنْ رَاقٍ) سۆزىدە، (سۈرە الْقِيَامَةَ)، بَلْ رَانَ سۆزىدە (سۈرە الْمُطَفِّفِيْنَ) يېنىك سەكتە قىلىش كېرەك. تىنىقنى ئۈزمەستىن توختاشنى سەكتە. دېيىلىدۇ. سەكتە قۇرئاندا يۇقىرىقى تۆت يەردىلا بار.

ئەرەب ئېلىپبەسىدىكى 28 ھەرپىنىڭ ھەر بىرىنىڭ كەم دېگەندە بەش خىل سۈپىتى، كۆپ دېگەندە يەتتە خىل سۈپىتى بولىدۇ. بۇ خىل سۈپەتلەر جەمئىي 17 بولۇپ، ئىككى قىسىمغا بۆلۈنىدۇ.

1. زىدلىق سۈپەتلەر، بۇلار ئون سۈپەتتىن تەركىب تاپقان.

2. زىدسىز سۈپەتلەر. بۇلار 7 سۈپەتتىن تەركىب تاپقان.

1) زىدلىق سۈپەتلەر: (1) ئاشكارا؛ (2) مەخپىي: (3) قاتتىق: (4) يۇمشاق (اللين)؛ (5) جاراڭلىق: (6) جاراڭسىز؛ (7) يېپىق: (8)

ئۇچۇق؛ (9) سىلىق؛ (10) قاتمال.

2) زىددىسىز سۈپەتلەر: (1) ئىسقىرتىش؛ (2)قايتۇرما (قَلْقَلَةُ) قىلىش؛ (3) يۇمشاق؛ (4)تەكرارلاش: (5) چەتنەش؛ (6) ئۇزارتىش (ئۇزۇن)؛ (7) كەڭرىتىش.

12. ئەرەب تىلىدىكى ھەرپلەرنىڭ سۈپەتلىرى

ھەرپى	كۈچلۈك سۈپەت	ئاجىز سۈپەت	ئوتتۇراھال	سانى
ا	ئاشكارا، قاتتىق	تۆۋەن، ئوچۇق	قاتمال	5
ب	ئاشكارا، قاتتىق، تىترەش	" "	سىلىق	6
ت	قاتتىق	تۆۋەن، ئوچۇق، مەخپىي	قاتمال	5
ث		مەخپىي، يۇمشاق، تۆۋەن ئوچۇق	"	5
ج	ئاشكارا، قاتتىق، تىترەش	تۆۋەن، ئوچۇق	"	6
ح	—	مەخپىي، يۇمشاق، تۆۋەن، ئوچۇق	"	5
خ	جاراڭلىق	" " "	"	5
د	ئاشكارا، قاتتىق، تىترەش	" "	"	6
ذ	"	" " "	"	5

ر	ئاشكارا، چەتنەش، تەكرار	ئوتتۇراھال، تۆۋەن، ئوچۇق	سلىق	7
ز	" " ئىسقىرتىش	يۇمشاق، " "	قاتمال	6
س	ئىسقىرتىش	مەخپىي، " " " "	"	"
ش	كەڭرىتىش	" " " " " " " "	"	"
ص	جاراڭلىق، سلىق، ئىسقىرتىش	" "	"	"
ض	" "ئاشكارا، يېپىق، ئۇزۇن	يۇمشاق	"	"
ط	" " " " قاتتىق، يېپىق، تىترەش	—	"	"
ظ	" " " " يېپىق	يۇمشاق	"	"
ع	ئاشكارا	ئوچۇق، جاراڭسىز، ئوتتۇرھال	"	"

غ	" جاراڭلىق	يۇمشاق، ئوچۇق	قاتمال	5
ف	—		سىلىق	5
ق	ئاشكارا، قاتتىق، جاراڭلىق، تىترەش	ئوچۇق	قاتمال	6
ك	قاتتىق	مەخپىي، جاراڭسىز، ئوچۇق	"	5
ل	ئاشكارا، چەتنەش	جاراڭسىز، ئوچۇق ئوتتۇراھال	سىلىق	6
م	ئاشكارا	" "غۇننە"	"	6
ن	"	" " " "	"	6
ھ	—	" " مەخپىي، يۇمشاق	قاتمال	5
و	ئاشكارا	" " يەڭگىل "	"	6
ي	ئاشكارا	" " " "	"	6

13. باشلاش ۋە توختاش توغرىسىدا

باشلاش ئىككى خىل بولىدۇ:

(1) يوللۇق باشلاش

(2) يولسىز باشلاش

مۇستەقىل بىر جۈملىنى باشلاپ مەنانى تولۇق ئادا قىلىپ ئوقۇش يوللۇق باشلاش دەپ ئاتىلىدۇ. مەناسى ئۆزگەرسە ياكى ئۆزگەرتىش كىرگۈزگەن ئاساستا باشلاش يولسىز باشلاش دەپ ئاتىلىدۇ.

قۇرئان كەرىمنى **أَعُوْذُ بِاللهِ مِنَ الشَّيْطَانِ الرَّجِيْمِ** بىلەن باشلاش پەرز.

ھەر قانداق ئىشنىڭ ئەڭ مۇھىم تەرىپى بولىدۇ. ھەر قانداق ئىشنى **بِسْمِ اللهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيْمِ** بىلەن باشلاش زۆرۈر. ئۇ دېيىلمىگەن ئىش كەمتۈك ئىشتۇر. سەلەفىيلەرنىڭ كۆز قارىشى بويىچە ھەدىستە كۆرسىتىلگەندەك، ھەر بىر ئايەت تامام بولغاندا، بىر ئاز تۇرۇپ ئاندىن باشلاش زۆرۈر.

قۇرئان كەرىمنى ئوقۇشنىڭ ئۈچ خىل تەرتىپى بار. بىرىنچى، **تَرْتِيْلٌ**. يەنى ھەرپلەرنى دانە ــ دانە، مەدلەرنى ياخشى چىقىرىپ، **اِخْفَاءُ، اِدْغَامُ، غُنَّة** لەرنى تولۇق چىقىرىپ، مەنالىرىنى مۇلاھىزە قىلىپ ئوقۇشتۇر. بۇ ــ قىرائەتنىڭ ئەڭ ياخشىسى. ئىككىنچى، **تَدْوِيْرُ**. يەنى ئوتتۇراھال قىرائەت قىلىش. شەرتى: تەجۋىدكە تولۇق رىئايە قىلىش. ئۈچىنچى، **حَدَرْ**. يەنى تېزراق ئوقۇش، شەرتى يەنىلا تەجۋىدكە تولۇق رىئايە قىلىش. تەجۋىدكە رىئايە قىلىنمىسا قىرائەت ھېسابلانمايدۇ.

توختاشنى بىلىش ھەر قانداق قۇرئان ئوقۇيدىغان مۇسۇلمان كىشىنىڭ مۇھىم مەجبۇرىيىتى. چۈنكى توغرا توختاش، تىلاۋەتنىڭ بېزىكى، قىرائەتنىڭ زىننىتى. ئەلى رەزىيەللاھۇ ئەنھۇدىن «**وَرَتِّلِ الْقُرْاٰنَ تَرْتِيْلاً**» ــ قۇرئاننى تەرتىپ بىلەن (دانە ــ دانە، ئوچۇق) ئوقۇغىن ــ دېگەن سۆزنىڭ مەنىسى سورالغان چاغدا: ــ ئۇنىڭ مەنىسى ھەرپلەرنى ئۆلچەملىك ياخشى تەلەپپۇز قىلىش ۋە توختاشنى بىلىش دەپ جاۋاب بەرگەن.

توختاش دېگەن: ــ تىنىش ئۈچۈن سۆزنىڭ ئاخىرىدا ئاۋازنى ئۈزۈش دېگەنلىكتۇر.

توختاش تۆت خىل بولىدۇ:

1. كۆتۈش ئۈچۈن توختاش. بىر كىشى يەتتە خىل قىرائەتنىڭ ھەر بىرىنىڭ ئوقۇلۇش قائىدىسىنى بايان قىلىش ئۈچۈن، ھەر بىر خىل قىرائەتنى باشلىسا، بۇ كۆتۈش ئۈچۈن توختاش دېيىلىدۇ.

2. سىناق توختاش. ئۇستازىدىن ئوقۇغۇچىنىڭ ئۆگىنىۋېلىشى ئۈچۈن توختىشى ياكى سىناق ئۈچۈن سورالغان ئايەتنى ئوقۇپ بېرىپ توختىشى سىناق توختاش دېيىلىدۇ.

3. مەجبۇرىي توختاش. قۇرئان ئوقۇغان كىشىنىڭ دېمى سىقىلسا، ئاۋازى يەتمىسە ياكى يۆتەل، چۈشكۈرۈك كېلىپ مەجبۇرىي توختاپ قالسا، بۇنى مەجبۇرىي توختاش دەيمىز، بۇ چاغدا ئوقۇغۇچى توختاپ قالغان يەرنىڭ ئالدىدىكى بىر ياكى ئىككى سۆزنى قايتىدىن ئۇلاپ ئوقۇيدۇ.

4. ئىختىيارىي توختاش. بىز سۆزلىمەكچى بولغان ئاساسىي قائىدە مۇشۇ بۆلەكتە. قۇرئان ئوقۇغان كىشىنىڭ پۈتۈنلەي ئۆز ئىختىيارى بويىچە ئەركىن توختىشى ئىختىيارىي توختاش دېيىلىدۇ.

بۇ بۆلەك ھەنەفىيلەرنىڭ كۆز قارىشى بويىچە تۆۋەندىكىلەردىن ئىبارەت:

1) لازىم توختاش. بىر جۈملىنىڭ تاۋۇش ياكى مەنا جەھەتتە ئاخىرىدىكى جۈملىگە ئالاقىسى يوق بولسا، بۇ يەردە توختاش لازىم دېيىلىدۇ. ئەگەر بۇنداق جايدا توختىماي ئۇلاپ ئوقۇپ كېتىلسە، كۆزلەنگەن مەنا ئۆزگىرىپ كېتىدۇ. شۇڭا لازىم دېيىلگەن بۇ خىل توختاشقا قۇرئان كەرىمدە «○» بەلگىسى ئۈستىگە«م» بەلگىسى قويۇلغان.

2) تولۇق توختاش. بىر جۈملىنىڭ تاۋۇش ياكى مەنا جەھەتتىن ئاخىرىدىكى جۈملە بىلەن ئالاقىسى بولمىسا، لېكىن ئۇلاپ ئوقۇلسا، مەنا ئۆزگەرمىسە، بۇ خىل توختاش تولۇق توختاش دېيىلىدۇ. بۇنىڭغا قۇرئان كەرىمدە «○» بەلگىسى ئۈستىگە «قلى» ياكى «ط» بەلگىسى

قويۇلغان.

3) يېتەرلىك توختاش. بۇ جۈملىنىڭ ئۆزىدىن كېيىنكى جۈملىگە پەقەت مەنا جەھەتتىنلا ئالاقىدار بولۇشىنى كۆرسىتىدۇ.

4) ياخشى توختاش. ئۆزىنىڭ مەنىسى تۈگىگەن، لېكىن كەينىدىكى جۈملىگە تاۋۇش ۋە مەنا جەھەتتىن ئالاقىدار بولغان توختاش. قۇرئان كەرىمدە بۇنداق جايلاردا «○» بەلگىسى ئۈستىگە «صلة»، «ص» بەلگىسى قويۇلغان.

5) چەكلەنگەن توختاش. ئۆزىنىڭ مەنىسى تۈگىمىگەن، كېيىنكى جۈملىگە مەنا ۋە تاۋۇش جەھەتتە ئالاقىدار بولغان يەردە توختاش چەكلەنگەن توختاش دېيىلىدۇ. بۇنداق يەرلەرگە قۇرئان كەرىمدە «○» بەلگىسى ئۈستىگە «لا» بەلگىسى قويۇلغان

ئەسكەرتىش:

قۇرئاندا بەزى يەردە بىر سۆزنىڭ بېشىدا ۋە ئاخىرىدا ∴ بەلگىسى قويۇلىدۇ. بۇ شۇ سۆزدە ياكى شۇ سۆزنىڭ كەينىدىكى سۆزدە توختاش كېرەكلىكىنى، ئىككىسىنىڭ بىرىدە توختىمىسا بولمايدىغانلىقىنى كۆرسىتىدۇ. بۇنداق بەلگە قۇرئان كەرىمدە 35 جايدا بار.

14. ئايەتلەرنىڭ تۈرلەرگە بۆلۈنىشى

قۇرئان كەرىم 30 جُزْء (بىر جُزْء 20 بەت)، 60 حِزْب (بىر حِزْب ئون بەت)، 120 رُبْع (بىر رُبْع بەش بەت)، 114 سۈرە، 6236 ئايەت، 77437 سۆز، 323671 ھەرپ، 150681 چېكىتلەرگە بۆلۈنگەن.

قۇرئان كەرىمدىكى ھەرپلەرنىڭ سانى تۆۋەندىكىچە:

ھەرپ نامى	ا	ء	ب	ت	ث	ج
ھەرپ سانى	48800	28718	11202	10199	1276	3273
ھەرپ نامى	ح	خ	د	ذ	ر	ز
ھەرپ سانى	3990	2416	5442	4699	11793	1570
ھەرپ نامى	س	ش	ص	ض	ط	ظ
ھەرپ سانى	5890	2253	1180	2293	3174	842
ھەرپ نامى	ع	غ	ف	ق	ك	ل
ھەرپ سانى	920	2208	8499	6813	10354	33522
ھەرپ نامى	م	ن	ه	و	لا	ي
ھەرپ سانى	26565	26354	19070	26565	4099	25909

سۈننەتى	اَلْحَدِيْثُ: «اِنَّ هٰذَا الْقُرانَ مَاْدُبَةُ الله فَاقْبَلُوْا مَاْدُبَتَهُ مَااسْتَطَعْتُمْ؛ اِنَّ هٰذَا الْقُرانَ حَبْلُ الله وَالنُّورُالْمُبِيْنُ وَالشِّفَاءُالنَّافِعُ، عِصْمَةٌلِمَنْ تَمَسَّكَ بِه، وَنَجَاةٌ لِمَنْ اتَّبَعَهُ، لاَيَزِيْغُ فَيَسْتَعْتِبُ، وَلاَيَعْوَجُ فَيُقَوَّمُ، وَلاَتَنْقَضِى عَجَائِبُهُ وَلاَيَخْلُقُ مِنْ كَثْرَةِ الرَّدِّ. اُتْلُوْهُ فَانَّ اللهَ يَاْجُرُكُمْ عَلَى تِلاَوَتِه كُلَّ حَرْفٍ عَشْرَحَسَنَاتٍ. اَمَا اِنِّي لاَاَقُوْلُ لَكُمْ الٓمٓ حَرْفٌ وَلكِنْ اَلِفٌ وَلاَمٌ وَمِيْمٌ» رَوَاهُ الْحَاكِمُ.

ئۈرۈمچى «تەڭرىقۇت» كىتابخانىسىنىڭ نەشردىن چىققان كىتابلىرى

ئەرەب تىلى دەرسلىكى (1) (دُرُوْسُ اللُّغَةِ الْعَرَبِيَّةِ لِغَيْرِ النَّاطِقِيْنَ بِهَا)

دوكتور ف. ئابدۇرەھىم تۈزگەن بۇ كىتاب مەدىنە مۇنەۋۋەرەدىكى داڭلىق ئالىي مەكتەپ — ئەلجامىئەتۇلئىسلامىييە (ISLAMIC UNIVERSITY) نىڭ دەرسلىكى بولۇپ، بۇ بىرىنچى كىتاب ئۈچ قىسىم. سەكسەن يەتتە دەرسكە بۆلۈنگەن. بۇنىڭدا ئەرەب تىلى ئېلىپبەسى، رەسىمگە قاراپ خەت تونۇش. ئوقۇش — يېزىش مەشىقى، سۆزلىشىش، جۈملە تۈزۈش مەشىقى. گىرامماتىكا ۋە تېكىست قاتارلىقلاردىن تەركىب تاپقان. بۇنىڭ ئارقىلىق تېزلىكتە سۆزلىشىش ۋە ئەسەر تەرجىمە قىلىش سەۋىيىسىگە يېتەلەيسىز.

قۇرئان كەرىم مەزمۇن ئاچقۇچى/ ئەرەبچە — ئۇيغۇرچە قولايلىق لۇغەت (كَلِمَاتُ الْقُرْآن)

بۇ كىتاب ئىككى بۆلۈمگە بۆلۈنگەن بولۇپ. بىرىنچى بۆلۈمدە: قۇرئان كەرىم مەزمۇنلار مۇندەرىجىسى — ئېتىقاد، ئىسلام رۇكنىلىرى. تەۋھىد، مۇھەممەد ئەلەيھىسسالام. ناماز. رامىزان. زاكات ۋە سەدىقە، ھەج — ئۆمرە. ھەر خىل ئىبادەتلەر. ئىمان، قۇرئان كەرىم. ئىلىم — پەن. ئەمەل. ئەللاھ تەرەپكە چاقىرىش، ھەربىي ئىشلار. ئىنسان ۋە ئىجتىمائىي ئالاقىلەر. ئەخلاقىي ئالاقىلەر. ئىقتىسادىي ئالاقىنى قېلىپلاشتۇرۇش، ھۆكۈم ئالاقىلىرى. سىياسىي ۋە ئومۇمىي ئالاقە. سودا ۋە يېزا ئىگىلىك. قىسسىلەر ۋە تارىخ. ھەر خىل دىيانەتلەر قاتارلىق مەزمۇنلار مۇندەرىجىسى؛ ئىككىنچى بۆلۈمدە: قۇرئان كەرىمدە داۋاملىق ئۇچراپ تۇرىدىغان قىيىن سۆزلۈكلەر تەپسىلىي چۈشەندۈرۈلگەن.

99 ئىسمىنىڭ ئىزاھاتى

بۇ كىتابتا ئاللاھنىڭ ئىسىم - سۈپەتلىرىنىڭ ئەرەبچە - ئۇيغۇرچە ئوقۇلۇشى. ئاللاھنىڭ ھەربىر ئىسىم - سۈپىتىنىڭ ئىزاھاتى؛ بوۋاقتا ئىسىم قويۇش تەرتىپلىرى. بوۋاق تۇغۇلۇپ ئۇچ كۈن ئەقىقە (قوي بوغۇزلاش) قىلىش. بوۋاقنىڭ چېچىنى چۈشۈرۈش. بالاغەتكە يەتكەن كىشىلەرنىڭ چاچ شەكلى. باش كىيىم. چاچ بوياش. بوۋاقنىڭ خەتنىسىنى قىلىش قاتارلىق مەزمۇنلار چۈشىنىشلىك بايان قىلىنغان.

ئەدەپ ئاچقۇچى (مفتاھۇل ئەدەب)

بۇ 20 - ئەسىرنىڭ باشلىرىدا ياشىغان مەشھۇر دىنىي ئالىم ئابدۇقادىر داموللام ئىبنى ئابدۇلۋارىس قەشقەرىي تۈزگەن بىلىم - ھېكمەت. مەدھىيە، باتۇرلۇق. مەرسىيە قاتارلىق مەزمۇنلار بايان قىلىنغان كىتاب بولۇپ. بۇنىڭغا ئوبزورچى يالقۇن روزى يازغان ئابدۇقادىر داموللامنىڭ تەرجىمھالى قوشۇپ نەشر قىلىنغان.

ھەدىس شەرىفتىن ئۈنچە مارجانلار

بۇ. سەھىھۇلبۇخارىي ۋە سەھىھۇلمۇسلىم ناملىق مەشھۇر ئىككى ھەدىس كىتابىدىن ئېلىنغان، ئىسلامىيەت دۇنياسىدا ئەڭ ئىشەنچلىك بولغان. 1900 غا يېقىن ھەدىس - شەرىف كىرگۈزۈلگەن بولۇپ. كىشىلىك تۇرمۇشتا كۆپ ئۇچرايدىغان دىنىي مەسىلىلەردە سىزگە ئەڭ ياخشى يېتەكچى بولالايدۇ.

ئەرەبچە - ئۇيغۇرچە 500 جۈملە (جامئۇل ھەدىس — ھەدىس شەرىف توپلانمىسى)

مەزكۇر كىتابقا تۇرمۇشتا دائىم ئۇچرايدىغان مەزمۇنلارغا يېتەكچى پىرىنسىپ بولىدىغان، يۈزگە يېقىن كىتابتىن تاللانغان 500 دانە ھەدىس شەرىف ۋە ھېكمەتلىك سۆز كىرگۈزۈلگەن.

ئەخلاقنامە، ھىدايەتنامە

«ئەخلاقنامە»ئىككى يۈزدىن ئارتۇق ھەدىس ۋە ساھابىلەرنىڭ

ھېكمەت دۇردانىلىرىنى ئۆز ئىچىگە ئالغان بولۇپ، بۇنى ئىمام ئىبنى ھەجەر ئەسقەلانىي يازغان.

«ھىدايەتنامە (ئەسلى ئىسمى ئازغۇنلۇقتىن قۇتقۇزۇپ ھەق ۋىسالىغا يەتكۈزگۈچى. بۇ غەرب پەلسەپەسىگە رەددىيە ئەسەر بولۇپ ھېسابلىنىدۇ)» ۋە «ئەي قەدىرلىك بالام» ناملىق ئىككى پارچە ئەسەرنى غەزالىي يازغان.

ئەي قەدىرلىك بالام (ئەرەبچە،ئۇيغۇرچە، قازاقچە)

بۇ ئەبۇ ھامىد ئىبنى مۇھەممەد غەزالى يازغان كىتاب بولۇپ. قۇرئان كەرىم، ھەدىس شەرىف ۋە مەشھۇر مۇسۇلمان ئالىملىرىنىڭ پەرزەنت تەربىيلەش ھەققىدىكى تەسىھەتلىرىنى ئاساس قىلىپ تۈزگەن. كەڭ مۇسۇلمانلارنىڭ پەرزەنت تەربىيلەشتىكى ئەڭ مۇنەۋۋەر ئەسەرلىرىدىن بولۇپ، پەرزەنتلەرنىڭ ئىسلامىي تەربىيلىنىشىگە ئاساسلىق ئۇل سالغۇچى بولاقتۇر.

سودا ـ ساياھەتچىلەر ئۈچۈن خەنزۇچە سۆزلىشىش

بۇ. خەنزۇچە خەتنىڭ ئۇيغۇرچە ئوقۇلۇشى، پىنيىنى بار كىتاب بولۇپ، بۇنىڭدا 30 نەچچە بابلىق ھەرخىل مۇھىتتا خەنزۇچە سۆزلىشىش ئۇسۇللىرى، دۇنيادىكى 200 دەك دۆلەت، پايتەخت، پۇل ناملىرى، جۇڭگونىڭ ئۆلكە ـ شەھەر ناملىرى، شىنجاڭنىڭ ۋىلايەت، ئوبلاست، شەھەر، ناھىيە، يېزا ناملىرىنىڭ خەنزۇچە ـ ئۇيغۇرچە سېلىشتۇرمىسى قاتارلىق مەزمۇنلار بايان قىلىنغان بولۇپ. خەنزۇچە سۆزلەشنى تېزلىكتە ئۆگىنىشتىكى ياخشى قورال ھېسابلىنىدۇ.

ئەرەب تىلى گراماتىكىسى (ئۈچ قىسىملىق)

بىرىنچى قىسىم: سۆزلەرنىڭ تۈرلەرگە بۆلۈنۈشى)صرف ئەرەبچە ـ ئۇيغۇرچە سېلىشتۇرما)، پېئىللارنىڭ تۈرلىنىشى)معـزِى ئەرەبچە ـ ئۇيغۇرچە سېلىشتۇرما)، تاۋۇش بەلگىلىرى)حركات ئەرەبچە ـ ئۇيغۇرچە سېلىشتۇرما). ئەرەب تىلى گراماتىكىسىدىكى ئاساسىي ئامىللار)تركيب عوامِل ئەرەبچە ـ ئۇيغۇرچە سېلىشتۇرما)، ئەرەب تىلى گراماتىكىسى

ھەققىدە قىسقىچە بايان (ضـــرىرى ئەرەبچە - ئۇيغۇرچە سېلىشتۇرما)ۋە ئۇيغۇر تىلى گىرامماتىكا ئاتالغۇلىرى سېلىشتۇرمىسى قاتارلىقلاردىن تەركىب تاپقان.

ئىككىنچى قىسىم: «شـــرح هدايـــة الـــنحو ئەرەبچە - ئۇيغۇرچە سېلىشتۇرما)». ئەرەب تىلى گىرامماتىكىسىنىڭ قىسقارتىلمىسى «متن الأجرومي و شرح متن الأجرومي»، بىر قىسىم ئىسىمنى زىر قىلغۇچى ئامىللار «بقية حروف الجر» قاتارلىق مەزمۇنلار بايان قىلىنغان.

ئۈچىنچى قىسىم: «شرح كافية ئەرەبچە- ئۇيغۇرچە سېلىشتۇرما)»، «ئەرەب تىلى گىرامماتىكىسىدىكى يېگانە گۆھەر» «الفـــرائد اللـــؤ لئيـــة فى القواعـــد النحويـــة ئەرەبچە - ئۇيغۇرچە سوئال- جاۋاب) قاتارلىق مەزمۇنلاردىن تۈزۈلگەن.

ئورنى: رابىيە قادىر سودا سارىيىنىڭ 1- قەۋىتىدە
ئالاقىلاشقۇچى: ئابدۇلئەھەد ئەمىر قۇتلۇق

تېلېفون: 13999249197 , 2877704(0091)
E-mail: 2877704@maktoob.com

مەسئۇل مۇھەررىرى: ئابلىمىت ئىمىن
مۇقاۋىسىنى لايىھىلىگۇچى: يۇسۇپجان داۋۇت

ئەرەب يېزىقىنى ئۆلچەملىك ئوقۇش قائىدىسى

*

تۈزگۈچى: ئابدۇلئەھەد ئەمىر قۇتلۇق
شىنجاڭ خەلق نەشرىياتى نەشر قىلدى
(ئۈرۈمچى جەنۇبىي ئازادلىق يولى 348- قورۇ)
شىنجاڭ شىنخۇا كىتابخانىسىدىن تارقىتىلىدۇ
قەلبداشلار كومپيۇتېر مۇلازىمەت مەركىزىدە تىزىلدى
شىنجاڭ ئىشچىلار ۋاقىت گېزىتى باسما زاۋۇتىدا بېسىلدى
فورماتى: 850×1168 ملليمېتىر 1/32
باسما تاۋىقى 4.75 قىستۇرما ۋارىقى 1
2001- يىل 7 - ئاي 1- نەشرى
2005- يىل 6- ئاي 2- بېسىلىشى
تىراژى: 1 — 8000
ISBN – 228 – 06509 – 3/H.222
باھاسى: 7.00 يۈەن